

TÁPIÓSZECSEŐ

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

Tóth Géza légifotója

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Olvasó!

Környezetünk kedvező természeti adottságainak köszönhetően a mai Tápiószecscő területén évezredek óta élnek emberek. A régészeti leletek tanúsága szerint az őskortól a bronzkoron át a középkor sokszor dúlt századain keresztül szinte folyamatosan lakott hely volt településünk.

Az egyes kultúrák közösségei korszakról korszakra mindig úgy éltek, hogy otthonaik, lakóházaik a környezethez illeszkedjenek és a természeti, földrajzi adottságaikat a lehető legnagyobb mértékben ki tudják használni. Épületeik egymáshoz is igazodtak, természetes módon az őseiktől kapott örökséget mindig tovább vitték.

Ez alól kivételt talán csak a huszadik század néhány évtizede jelentett.

Az utóbbi századokban Tápiószecscő lakossága többnyire egy nemzetiségű volt, ezért a település arculatába kiugró épületelemek nem jelentek meg. A falu kép így egységessé válhatott, amit a két Tápió völgyében kialakult falvakhoz hasonlóan az itt élők lehetőségei, életformája vagy foglalkozása határozott meg.

Kulturális és épített örökségünk megóvása a ma élők – így mindannyiunk felelőssége is. Egy új épület nagy hatással lehet környezetére. Előfordulhat bizony, hogy még a tájat is megváltoztatja melybe nem sikerült megálmodójának azt beilleszteni!

Egy jó terv törekszik a környezettel való harmonikus egységre, ismeri és tiszteli a múltat, képes mai viszonylatban is alkalmazni a helyi értékeket és jellegzetességeket. Ehhez kíván segítséget nyújtani Tápiószecscő Nagyközség Településképi Arculati Kézikönyve, amely bemutatja lakóhelyünk még fellelhető építészeti értékeit, örökségünket.

A kiadvány közérthető módon szeretné megismertetni azokat a technikákat és eljárásokat, amelyekkel a helyi építészeti karakterhez és az egységes településképhez jobban igazodó, az építető büszkeségére váló, arányosabb és esztétikusabb épületek építhetők. Ajánlásaival segít védeni, erősíteni és hosszútávra meghatározni Tápiószecscő építészeti arculatát. A főépítész útmutatásával együtt alkalmazva reményeim szerint lényeges változást hoz majd környezetünk alakításában.

Ez az útmutatónak szánt dokumentum elsősorban az építkezni vágyók segítségére készült, de mindenki hasznos információkra lelhet benne, aki érdeklődik épített örökségünk és településünk jövője iránt. Szándékaink szerint ahogyan Tápiószecscő története, úgy e kézikönyv is folyamatosan továbbbíródik majd!

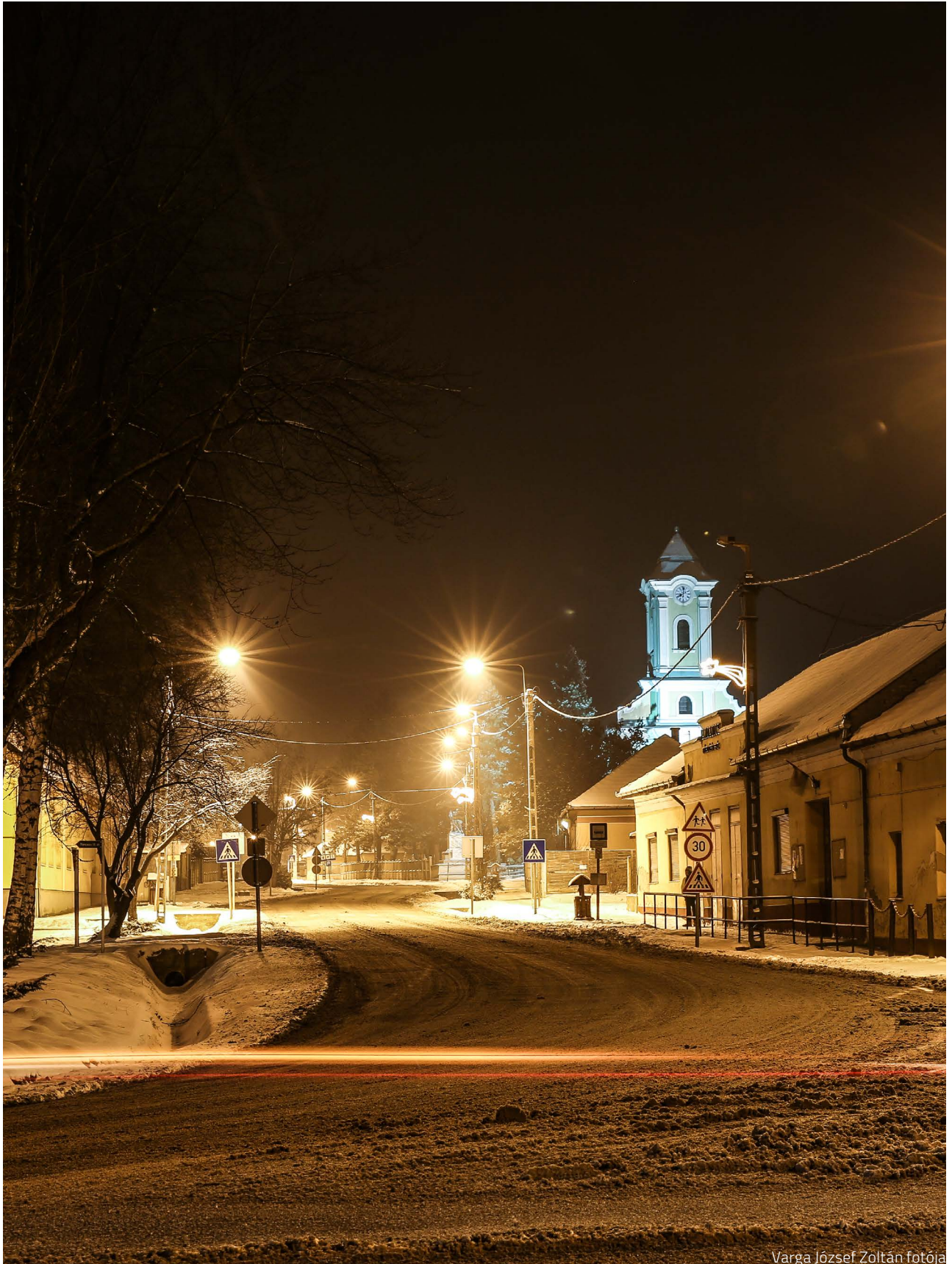
Ha újabb szép házak épülnek, jó példaként kerülhetnek be e könyvbe, hogy ezáltal is büszke lehessen rájuk építetőjük, tervezőjük, kivitelezőjük és településünk Közössége egyaránt. Egy környezetbe illő, szép épületből nem csupán az építető, hanem Tápiószecscő egésze is profitálhat majd!

Bata József
Polgármester
Tápiószecscő

Toth Géza légifotója

Varga József Zoltán fotója

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	6
2. Tápiószecső bemutatása	8
3. Örökségünk	12
4. Eltérő karakterű településrészek Tápiószecsőn	36
<i>I. - Településközpont</i>	38
<i>II. - Öregfalu</i>	41
<i>III. - Újfalú</i>	44
<i>IV. - Átmeneti településrész</i>	47
<i>V. - Lakóterületek az ezredforduló előtt</i>	50
<i>VI. - Honvédségi lakótelep</i>	52
<i>VII. - Lakóterületek az ezredforduló után</i>	53
<i>Tájkarakterek Tápiószecső külterületén</i>	54
5. Építészeti útmutató	58
<i>Háztypusok összefoglaló bemutatása</i>	59
<i>Kerítéstípusok összefoglaló bemutatása</i>	71
<i>Általános tudnivalók</i>	76
<i>I. - Településközpont</i>	78
<i>II. - Öregfalu</i>	86
<i>III. - Újfalú</i>	94
<i>IV. - Átmeneti településrész</i>	102
<i>V. - Lakóterületek az ezredforduló előtt</i>	110
<i>VI. - Honvédségi lakótelep</i>	118
<i>VII. - Lakóterületek az ezredforduló után</i>	120
<i>Átalakítási javaslatok</i>	126
<i>Összefoglaló táblázat</i>	128
<i>Általánosságok és egyéb területek</i>	130
<i>Tájépítészeti útmutató</i>	134
6. Jó példák, előképek Tápiószecsőről	138
7. Jó példák, előképek Tápiószecsőn kívülről	164
8. Hirdetések, feliratok, reklámtáblák cégérek	170

BEVEZETÉS

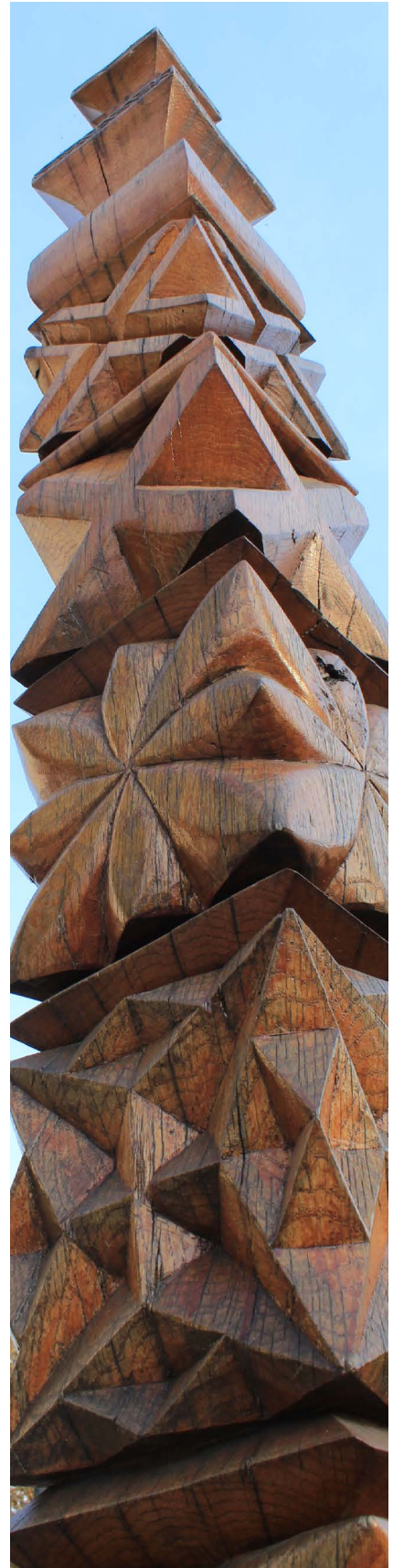
Szeretettel köszöntjük mindazokat, akik Tápiószecsőn otthon vannak, építkezni szeretnének, vagy tervezőként szeretnének megismerkedni településünkkel!

Mindazok, akik jó ideje otthon vannak településünkön, tudhatják, hogy mit jelent Szecsőinek lenni. Megélve a mindennapokat otthonosan mozognak, ismerik és megszokták környezetüket, de ha megkérdeznénk, hogy ugyan mitől is pont olyan Szecső, amilyen, nehéz lenne elmondani. Az Arculati Kézikönyvben erre teszünk kísérletet. Hosszú hónapok kutatásai és felmérései alapján merünk vállalkozni arra, hogy bemutassuk Tápiószecsőt úgy ahogyan eddig talán senki nem figyelte meg: az egyedi arculat szempontjából.

Mindennapjaink sietségében ritkán figyeljük meg tudatosan életterünket, környezetünket, mégis ha valami komoly változás történik, akkor utólag nagyon is feltűnik a változás. Hányszor esik meg hogy ha lebontanak egy kedves házat, hogy „bezzeg régen” felkiáltással évekkel később is megemlékezünk róla. Milyen gyakori, hogy felújítunk egy ablakot, hőszigetelünk egy házat és egyszer csak úgy érezzük valami már nem olyan, valamit elvesztettünk. Ezek az érzések, és reakciók azért jönnek fel bennünk, mert bár nem tudjuk megfogalmazni mégis érzékeljük, hogy rendelkezünk valamiféle arculattal, amelytől ha eltérünk, akkor az eredmény furcsán, idegenül hat.

Erre ad megoldást az Arculati Kézikönyv, melyben elmondjuk, hogyan alakult ki a településünk, milyen különböző karaktert őrző településrészeink vannak, s ezekben milyen házak illeszkednek jól.

Kicsit talán úgy érezhetjük, hogy ezzel az igényességgel elkéstünk, hiszen az elmúlt évtizedekben az egykori egységes településkép már-már eltűnni látszik a figyelmetlenül tervezett rosszul illeszkedő beépítések miatt. Éppen ezért nagyon is aktuális feladat a jövőben kiemelt figyelmet fordítani mind az új házak tervezésénél, mind a régi házak felújításánál, átalakításánál, bővítésénél, az arculati rendbe való illeszkedésre, mely által Tápiószecső újra egységes arculati megjelenést fog kapni.

Célunk tehát az, hogy településünkön olyan egységes utcaképek alakuljanak ki, amely által a település rendezett és barátságos lesz, ez pedig hosszú távon az ingatlanok felértékelődéséhez vezet.

Az Arculati Kézikönyv egyik fő feladata segítséget adni a hatályos Településképi Rendelet értelmezéséhez, de ennél sokkal több segítséget szeretnénk nyújtani. Tanulmányozva láthatóvá válik, hogy nem pusztán íróasztal mellett megírt szabályok betartását várjuk el az építkezőktől, hanem életszerű valós kérdésekben segítünk támpontokat nyújtani. Ihletet szeretnénk adni, hogy látható legyen mindenki számára, milyen jó arányú és szép házakat lehet építeni úgy, hogy azok egyszerre váljanak álmaink otthonává és illeszkedjenek a környezet arculatába.

Elsőként bemutatjuk épített örökségünket, majd áttekintjük az eltérő karakterű településrészeket, hogy mindenki számára érthető legyen mire alapozzuk az ezek után következő építészeti útmutatót. Az útmutató felvonultatja a Tápiószecstőn szokványos házak alapján felvázolható típusokat, mint kiindulási lehetőségeket majd bemutatja, melyik településrészen melyik típus illeszkedik jól és ismerteti a Településképi Rendeletben foglalt szabályok legfontosabb elemeit. Végül igyekszünk jó példák sorával előképeket adni, nem csak megépült házakkal, hanem gyakran alkalmazott szép és a településre illő részletekkel.

Igyekeztünk közérthetően fogalmazni, hogy ne kelljen az építészeti szakzsargon szótárával megfejteni a kézikönyv sorait. Az előforduló kifejezéseket viszont az építész tervezővel való beszélgetések során is ismerni kell.

Különösen ajánljuk kézikönyvünket azoknak az építész tervezőknek, akik nem ismerik behatóbban Tápiószecstőt. Bízunk benne, hogy munkájukhoz az ihlet forrását és hasznos segítségek és támpontok sorát tudjuk adni.

TÁPIÓSZECŐ BEMUTATÁSA

A TÁPIÓ-VIDÉK

A Duna-Tisza köze, a Tiszántúl és az Északi középhegység találkozásánál fekvő terület a két ágú Tápió folyóról kapta nevét. A Felső-Tápió Isaszegen a Locsod pusztánál ered, az Alsó-Tápió Pécelen a Fáy tanyánál ered. A két ág Tápiószentmárton határában egyesül és a Zagyvába Újszásznál torkollik. A több kisebb ér által táplált vízfolyás legjelentősebb mellékveze a Hajta-patak. A Tápió-vidék a Közép-Magyarországi Régió egyik leggazdagabb táji értékeivel rendelkező, mégis kevésbé közismert területe. Értékeit a Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatósága alatt a Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet 4516 hektáron védi, melyből 182 hektár fokozottan védett. Nem csak természeti kincsei, növény és állatvilága teszi kiemelkedővé a területet, hanem a gazdag néprajzi hagyományok is. Nem kell tehát messzire mennie az itt élőknek, ha a természet közelségébe vágnak, hiszen akár a Tápiószecső határában barangolva is értékes vidéket fedezhetünk fel.

TÁPIÓSZECŐ

Tápiószecső, Pest megyében, Budapesttől megközelítőleg 50 km távolságra fekszik, az Alföld határán, a már említett Tápió-Vidék részeként. A település neve két részből áll össze: A Tápió, amelynek Felső- és Alsó-Tápió ága is keresztülfollik a településen. A Szecső név régi magyar férfi név mely valószínűleg török eredetű, jelentése kiválasztott, naptári névnapja Március 1-én van.

Tápiószecső honfoglalás kori település, a Kartal nemzetség ősi birtoka volt. A falu területén előkerült réz - és bronzeszközök bizonyítják az ember jelenlétét, megtelepedését a honfoglalás előtti időkben. Az első okleveles említése 1264-ből, IV. Béla uralkodás idejéből ismeretes. Az oklevél szövege szerint a király Tápiószecsőt Uza fiaitól korábbi bűneik miatt elvette, s a települést a margitszigeti apácáknak adományozta. Később a falu egy Péter nevű birtokos tulajdona lett, aki azt az 1271-ben kelt végrendeletében a margitszigeti apácákra hagyta.

A 13. század végén az apácák Szecsőt megszerző oklevelét Uza unokája, Bertalan kérésére érvénytelenítették, s ennek következtében a falu visszakerült a Kartal nemzetség birtokába. A 14. század folyamán Szecsőt Uza Ferenc utódai, a birtokukról pomáziaiaknak nevezett Chyko család tagjai birtokolták. Ennek a családnak a tagjai a 14. század folyamán a királyok közvetlen környezetéhez tartozó iskolázott urak voltak: volt közöttük királyi tárnokmester, valamint egy egri püspök. A Chyko család a falu birtoklásáért a 14. században többször is pereskedett a Pető-családdal, utoljára 1399-ben. A Chyko - család tagjai 1419-ig az Úri és Zahyus nevű falvak területével megnövelt Szecsőt osztatlanul birtokolták. Ezután Szecsőt előbb zálogba adták, majd örökáron eladták Perényi Péter fiainak. Ezzel a Kartal nemzetség pomázi ágának a Tápió-mentén történő birtoklása teljesen megszűnt.

Varga József Zoltán fotója

Varga József Zoltán fotója

Később a falu a Perényiektől, bizonyos Lábatlani Gergely tulajdonába került, akitől 1471-ben Batori István vásárolta meg 16 000 forintért. A falu országos vásárait az oklevelek 1427-ben említették meg először, majd egy 1472-ben kelt oklevél a települést oppidumnak, azaz mezővárosnak nevezi.

A 16. században a Tápió-mente kistrégiót - így Tápiószecsőt sem - nem érte még jelentősebb pusztítás a megszálló törökök részéről. Kocsis Gyula kutatásai szerint a lakosság folyamatosan jelen volt Úriban, Kókán és Szecsőn a 16. század végén kezdődött 15 éves háború kezdetéig. 1546-ban a török adószedők Tápiószecsőn 30 kaput, 41 háztartásfőt írtak össze, míg a magyar adókiivetők 1553-ban 20 portát találtak. A juhok száma ebben a faluban - hasonlóan a Tápiómente nyugati részén fekvő falvakhoz - 1546-ban és 1562-ben is a keleti részen lévő településekhez viszonyítva jelentéktelennek mondható (100, illetve 150 juh). Ugyanakkor az 1546-os összeírás szerint a Tápió felső folyásánál fekvő falvakban - így Tápiószecsőn is - nagyon sok káposztát termeltek. Az 1559-es összeírás szerint Szekcsuj - Tápiószecső akkori neve - jövedelme 9324 akcse volt, amely Szülejmántezkereeminziamet birtoka volt, majd ezután szultáni khász birtok lett.

17. század első felében a háborús pusztítások következtében lényegében a falu lakatlanná vált. Egy 1673-ból fennmaradt adat szerint akkor a falu plébániája fennállt, míg az anyakönyvi bejegyzéseket 1698-ban kezdték meg. A falu újjáéledését jelzi az az adat is, miszerint a török kiverése után, a 17. század végén Tápiószecsőn két malom is működött. Ebben az időben a faluban hetente piacot is tartottak, valamint egy mészárszék is működött Szecsőn. A szecsőiek életére vonatkozóan fontos adatokat mutatnak be az élőállatok kereskedelmére vonatkozó török vámnaplók 1563-1564-ben kelt, a váci rév forgalmát rögzítő példányai.

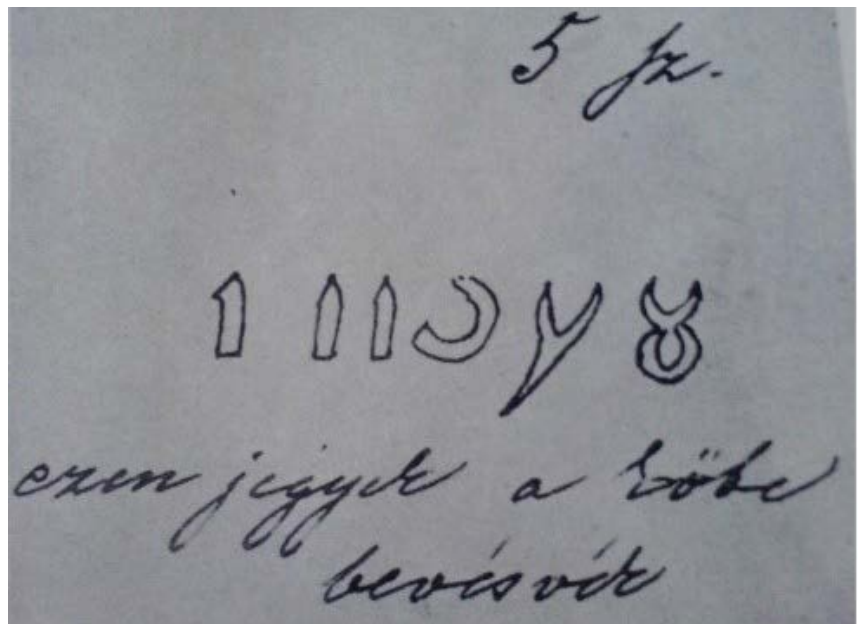
Ezen adatok szerint ebben az időben a váci réven áthajtott állatok - marhák, juhok, lovak - 90%-a Szecőről és Szentlőrinc-kátáról származott. A Rákóczi-féle szabadságharcban a faluból 28 fő vett részt, akik Deák Ferenc és Szabó Máté ezredében szolgáltak. A szatmári békekötés után 1715-ben 53, 1720-ban 82 adóköteles háztartást írtak össze Tápiószecsőn. Az 1754-es összeírás szerint a falu Esterházy Pál és Grassalkovich Antal birtoka volt.

1880 körül építették meg a Budapest-Nagykátá-Újszász-Szolnok vasútvonalat, mely hatalmas változást hozott a falu életében. A munkalehetőségek bővülésével a lakosság száma is növekedni kezdett. Ekkorra, a legnagyobb birtokos Hevesy Lajosné Scholzberger Jenny volt. Nagy tanyaközpont épült az akkor Jenny- ma Magdolna-telepen, ahol első sorban szőlőműveléssel foglalkoztak.

Az I világháborúban 450 fő vett részt és 63 fő halt hősi halált. Neveiket a Hősi emlékmű talapzata őrzi. 1940-ben már mozi működött a településen és biztosított volt az egészségügyi ellátás is. 1946-ban avatták fel a Művelődési házat. Itt működött a máig létező és igen népszerű Hagyományőrző Népi Egyesület.

1953-ban adták át az Iskola új épületét és 1990-ban bővítették sportcsarnokkal. 1954-ben alakult ki a 14. számú fegyverbázis, mely egykor sok helyben lakónak nyújtott munkalehetőséget. Képzült 1974-től a vízmű, 1994-től a földgáz és 1995 től a kábeltelevízió telefon és az internet hálózat.

A település táji arculatát, természeti és gazdasági viszonyait a vízparti életmód alapjaiban határozta meg, ennek nyomai napjainkig felfedezhetőek, mind a település örökségében, természeti, területein valamint néhány gazdálkodási formában is. Ezek feltárása, értékük felmérése és napjainkba, hétköznapjainkba való adaptálása, elengedhetetlen a sajátos települési, táji karakter megőrzésében és újra-kialakításában.

FÖLDRAJZI HELYZET

Tápiószecseő az Alföld nagytáj, az Észak-Alföldi Hordalékkúp-síkság, valamint azon belül is a Tápió-Vidék kistájon található. Földrajzi koordinátái: é. sz. 47° 27' 04", k. h. 19° 35' 44". Áthalad rajta a 31-es főút.

ÉGHAJLAT

Mérsékelt meleg, és meleg övezet határán elterülő száraz éghajlattal rendelkeznek. A jellemző évi napfénytartam megközelítőleg 1950-1980 óra között alakul, nyári időszakban 790, míg téliben csupán 190 napos óra számítható. A vegetációs időszakban tapasztalt középhőmérséklet 10,0-10,3 °C között alakul. A tavaszi fagyok április 2-7-e között szűnnek meg, az őszi fagyok pedig október 25-28 táján jelentkeznek. A legmelegebb nyári napok hőmérséklete átlagosan 34,0 °C míg a leghűvösebb téli napok hőmérsékletének átlaga -16,5 °C. Évi csapadékmennyisége 530-550 mm között alakul, amelyből vegetációs időszakra megközelítőleg 310 mm jut. Hótakarós napok átlagos száma 33-35 nap.

KÖZET- ÉS VÍZRAJZ

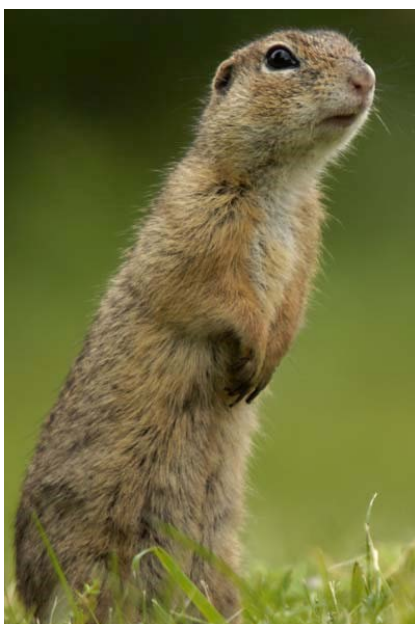

Vízrajzát tekintve legjelentősebb természetes vizei az Alsó-, és a Felső-Tápió, utóbbi a Tápió egyetlen nagyobb mellékvize, ebbe a Hajta időszakos vízfolyása torkollik. Árvizek hóolvadáskor és ritka, nagy esők alkalmával keletkezhetnek, de az év második felében a vízfolyások akár ki is száradhatnak. A kistáj második legnagyobb állóvíz együttese a Szecsői-halastavak. A talajvíz 2-4 méter mélységben található, kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. A rétegvíz mennyisége csekély. Földtani alaprétege a több mint 1000 méter vastag agyagos, homokos pannóniai rétegek, amelyre 30-50 m vastag pleisztocén korú folyóvizek által lerakott üledék telepedett, a kistáj a Tápió hordalékkúpja, mivel a folyók főként finomabb agyagokat szállítottak, így a kavics szint teljesen hiányzik.

NÖVÉNYZET ÉS TALAJADOTTSÁGOK

Talaját tekintve a Tápió völgy homokos hordalékanyagán homok, és iszapos homok található, szervesanyag tartalma a közepesnél gyengébb minőségű, főként rét-legelőként hasznosítható réti talajok találhatóak meg. Ezen a természetes növénytakaró a lápi vegetáció utódai; láprétek és mocsárrétek, fűz-nyár ligetek, illetve kisebb mennyiségű éger-köris ligetek, pannon homoki borókás-nyárasok, valamint korábban jellemző volt, azonban csak egy-egy idősebb facsoportjában maradt meg a gyöngyvirágos tölgyes vegetáció. Napjainkra a rét-legelő használat drasztikus csökkenése figyelhető meg. Ennek területére több helyütt mesterséges erdőtelepítés került, amelyek főként nemesnyárasok, akácok valamint erdei fenyvesek. Kiemelkedő jelentőségű a halastavak mellett található láprétek, amelyeken lápi sás széles és keskenylevelű gyajúsás él. Az Alsó-Tápió menti Égeres-legelő legfőbb növényfaja a fokozottan védett homoki kikerics, majdnem 5000 töves állománya.

ÁLLATVILÁG

A Szecsői halastavak, valamint a mellettük található lápréteken jellemző a vidra, és valamint diverz madárpopuláció. Gyakran megfigyelhetőek a halászsasok, a nagy-kócsagok, vörös gémekek, bölömbikák és a cigányréccék is. A Felső-Tápió gazdag halállományában, gyakran előfordul a védett kövi csík, illetve a lápi póc. Az Erdőszőlősi-legelő a Tápiómente legjelentősebb ürge élőhelye. Az alsó Tápió mentén húzódozó Égeres-legelő jelentős faja az itt fészkelő jégmadár.

CZALBERT-HALASI MARTIN - TEMPLOM

MAROS BORÓKA - EMLÉKMŰ

ÖRÖKSÉGÜNK

SZENT MIKLÓS TEMPLOM

A településen, mint jelentékeny helyen, a középkorban is volt már templom és plébánia. Templomáról elsőként a 14. századból van emlék, miszerint már állt egy kőtemplom Szecsőn, melyet a feljegyzések szerint a „csehek építették”, ami gótikus stílusra utal, hiszen a közép-európai gótika a cseh építőmesterek munkájához kötődik. 1876-ban Bednár József plébános rátalált egy szenteltvíztartóra a karzat alatti falban, amire a kutatók szerint, az 1354-es évszám volt belevésve gót írással. Luxemburgi Zsigmond király korából egy forrás Szent Lőrinc egyházzól tesz említést, így vélhetően az eredeti gótikus templom Szent Lőrinc tiszteletére épült. Feltételezhető, hogy legkésőbb a 15. században a templomot átalakították, vagy újraépítették, hiszen 1697-ben már Myrai Szent Miklós a templom védőszentje. 1712-ből fennmaradt iratok szerint már a templomban volt a Boldogságos Szűz mária pócsi kegyképe, melyhez kötődően a barokk kortól Tápiószecső a nagy búcsújáró helyek egyike. A Mária kegykép feltehetően a 17. századból való kvalitásos alkotás, mely több szakértő szerint jobb másolata az eredeti jelenleg a bécsi Stephansdom-ban őrzött képnek, mint amelyik Máriapócson található. 1779-ben Eszterházy Antal földbirtokos megkezdte a templom átépítését így mai formáját 1790-re nyerte el. Az oltárképet 1801-ben készítik, a templom jelenlegi díszítőfestése 1964-re készül el. Eredeti barokk toronysüvegét 2013-ban állították helyre, melyet Erdő Péter bíboros áldott meg. A művészen formált egy tornyú egyhajós barokk templom pilasztereres dinamikusan formált homlokzatú hajója két szentélye egy csehsüveg boltozattal fedett. Kutatások alapján vélelmezzük, hogy jelenlegi szentélye a középkori templom hajója lehetett, mivel sekrestyéje az egykori íves apszis alapfalaira épült. A templom alatt bizonyítottan kripta van, melynek feltárása még várat magára. A templom kiemelkedő tornyával Tápiószecső látképének legfontosabb eleme. Az Templom műemléki védettség alatt áll, környezete védett műemléki környezet.

fent: a tápiószecsői Szent Szűz csodatevő kegyképe, melyet a Templomban őriznek.

lent: a templom boltozott mennyezetének díszítőfestése

Varga József Zoltán fotója

KATOLIKUS PLÉBÁNIA

A jelenlegi plébánia épülete 1774-ben épült fel Eszterházy Miklós adományából. Az épület híres-hírhedt vendége volt Jellačić horvát bán, császári tábornok a tavaszi hadjárat idején. Az 1870-es években itt alkotta meg Bednár József plébános a Váci Egyházmegye történetéről írt forrás értékű művét. A II. világháborúban a paplak könyvgyűjteményének több darabját felhasználták tűzrakáshoz. Az 1956-os forradalom és szabadságharc után tanúja volt Kővágó József plébános meghurcoltatásának és 1978 és 1980 között itt szolgált káplánként Bábel Balázs jelenlegi kalocsai érsek. A barokk pallótokos ablakokkal ellátott épület homlokzata egyszerű fehér ablakkeretezésekkel ékesül (kép jobbra és lent). Hátsó tornáca üvegezéssel zárt (kép jobbra fent), egyik szobáját kolostorboltozat fedi. Az épület műemléki védetség alatt áll, környezete védett műemléki környezet.

APÁCA HÁZ

Az épület a népi építészet egyik legszebb öröksége Tápiószecsen. A Vörösmarty utca 9. szám alatt az 1618/2 helyrajzi számú telken. Nevét az egykor itt élő két apáca után kapta. Az ágasfás-szelemenes szerkezetű nádtetővel fedett épület vert sárfalból készült. Az épület az az utcával párhuzamos gerincű nyeregtetővel fedett, hátsó fala a Vörösmarty utca utcaképezék lényeges eleme. Állapota kétségbeesetten rossz. Remélhetőleg hamarosan helyreállításra kerül, hiszen elvesztése kudarc lenne az egész község számára. Az épület nyilvántartott műemléki érték.

fent balra: az Apáca ház 2009 májusában (forrás: www.muemlekem.hu)

fent jobbra: az oromzat vas keresztje 2009 V. hó forrás: www.muemlekem.hu)

lent: a ház 2017-ben kritikusan rossz állapotban

POLGÁRMESTERI HIVATAL

A 19. században a községháza a Deák Ferenc utca végénél a 1560/1-es helyrajzi számú telken állt. Az épület elhasználódásával új épületre volt szükség, melyet Dr. Goll Elemér (1880-1925) építész-mérnök tervei alapján építettek. Az új hivatal így sokkal közelebb került a település akkori középpontjához és a Templommal együtt máig kijelöli a település központját. Az L alakú épület a Deák Ferenc és Bajcsy-Zsilinszky utca sarkán áll és kedves park öleli körbe. A Karakteres megjelenésével a helyi középületek előképévé vált. Az épület és a mellette álló platánfa helyi védelem alatt áll.

MŰVELŐDÉSI HÁZ

Az épület 1946-ban épült a 14-es helyrajzi számú telken. Az épület rossz állapotban van jövője bizonytalan, arculati megjelenése viszont a alapvető eleme a település központjának. A jövőbeli fejlesztések során törekedni kell az épület háromnyílásos lépcsős attikafalás középrizalitának és lecsapott sarkának megidézésére.

KLEBELSBERG ISKOLA

A Templom szomszédságában a 110 helyrajzi számú telken helyezkedik el a „Háromtantermes”-nek nevezett Klebelsberg-iskola. 1910 áprilisában egy viharban villámcsapás nyomán kigyulladt, de helyreállították 1927-ban érte el jelenlegi formáját egy bővítés nyomán. A településközpont arculatába nagyszerűen illeszkedő középrizalitos tengelyében oromzatos fióktetős épület eredeti ablakai emlékeznek mives kialakítására, vakolatdíszítése még helyreállításra vár.

RÓMAI KATOLIKUS ISKOLA ÉPÜLET

A Polgármesteri hivatal szomszédságában 1914-ben kezdték építeni a régi katolikus iskola tüzese utáni helyhiány enyhítése céljából az 1585 helyrajzi számú telken.. A „négytermesnek” nevezett iskola épülete az utcával párhuzamos tömegű nyeregtetővel fedett épület. Egykori nyers téglá homlokzatát a legutóbbi felújítás során sajnos eltakarták és nyílászárói is cserére kerültek, valamint hiányzik a tetőfelületet megtörő három ablaknyílás így eredeti arculatát elvesztette, tömegével azonban még mindig nagyon jól illeszkedik a településközpont beépítésébe.

NAGYISKOLA

A katolikus iskola épülete mellett épült 1953-1954-ben szocialista realista (sztálinbarokk) stílusban az 110 helyrajzi számú telken. 1980-ban épült mellette tornacsarnok és tetőtérbeépítéssel is bővítették az épületet.

ÓVODA

Egy egykori módos család népies stílusú kúriájából az 1950-es években épített jó arányú művítéssel létrejött épület, a 121-es helyrajzi számú telken.

HANGYA-HÁZ

Az épület a Hangya szövetkezet első fióküzleteként nyitott meg, mellette található az egykori Hangya kert, ahol Országzászló és turul szobor állt már a II. világháború előtt. Az épület előtt a 2000-es években helyreállították a turul szobrot és újra lobog hazánk és Tápiószecső zászlója. Az épületben ma gyermekorvosi rendelő és fogászati szakrendelő működik.

VOZÁRY LAJOS VEGYESKERESKEDESE

Tápiószecső régi üzletei közül a legszebb állapotban megmaradt a mai Alkotmány, egykor Vozáry téren álló üzlethelyiség és lakás. Az épületben ma is élelmiszer áruház működik.

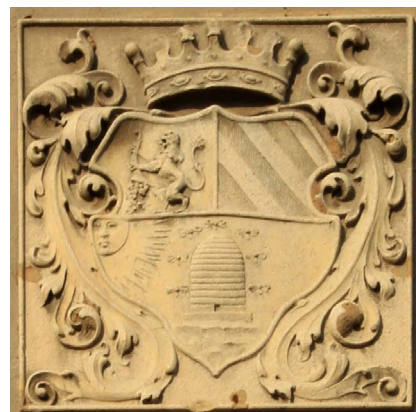

EGYKORI HANGYA SZÖVETKEZET VEGYESKERESKEDESE

A Kossuth Lajos utca Honvéd utca sarkán áll az egykori Hangya szövetkezet első vegyeskereskedése, a 45/2 helyrajzi számú telken. Az épület eredeti arculatát elvesztette de utcafronton álló homlokzati tömegével ma is értékes eleme az utcaképnek.

Jenny-telep. Tápiószecső.

HEVESSY KASTÉLY ÉS CSELEDHAZAI

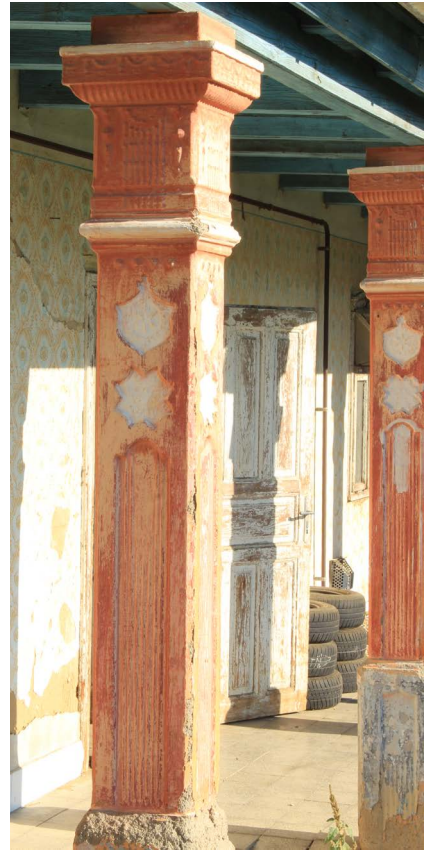
Az épület a 2050-es helyrajzi számú telken, egy egykori hatalmas szőlőtábla közepén épült fel és helyi védelem alatt áll. Tulajdonosa Hevesy Lajosné Scholzberger Jenny volt, ezért Jenny kastélynak is hívták. Földszintje gazdasági funkciót töltött be, itt dolgozták fel a környék szőlőjét és az alatta található hatalmas pincékben tárolták a borokat. Felső szintje szolgált lakórészként. Stílusa eklektikus, téglalap alaprajzú, középrészén emeletes épület, egykor két nagy fedett nyitott terrasszal. Az épület asszimetrikus a középrész jobb oldalán álló, négyzetes, tetején nyolcszögű erkélyes, sisakos tornyával, melyről belátni a környéket. A kastélytól nem messze fennmaradt három cselédház is a2051; 2052; 2053; 2054 és 2071 helyrajzi számú telkeken.

NÉPI LAKÓHÁZAK

Tápiószecső Öregfalujában és Újfalujában kiemelkedő értéket jelentenek a népi építészet fennmaradt emlékei, a tornácos hosszúházak. Néhány különösen értékes példát szeretnénk itt bemutatni. A legfontosabb együttes a Tompa Mihály utcában a 34; 35; 36-os helyrajzi számon álló három lakóház együttese. Ezek a házak jellemzően oromzattal rendelkeztek, és páros ablakszemű utcai homlokzattal. Sajnos sok ilyen házat alakítottak át, tüzip ablakra cserélték az eredeti ablakpárt és oromzatát lebontva konyolt tetőt alakítottak ki. Változatos és nagyon szép kialakítású tornácoszlopokkal találkozhatunk és a legtöbb házon láthatók még nyomai eredeti vakolathímezéses kialakításuknak. Ki kell mondanunk, hogy Tápiószecső legtöbb építészeti értéke lakóházak formájában maradt meg, melyek magántulajdonban van, sorsuk mégis közügy. Ez pedig nagy felelősséget jelent mindazoknak akik ilyen értékes épület tulajdonosai. Különösen fontos számukra ez az arculati kézikönyv, hogy belátóan kezeljék ezt a rájuk bízott közkincset.

POLGÁRI LAKÓHÁZAK

Tápiószecső nem csak a fejlett népi kultúrának a kincseit őrzi, hanem a 19. század végi, 20. század eleji polgári kultúra szellemiségében épült lakóházakat is. A mezőgazdasággal foglalkozó, paraszti társadalom után egy újfajta emberi létmód épületei ezek. Talán sokkal közelebb állnak a jelen kori kultúránkhöz, mint a népies hosszúházak világa éppen ezért nem csak örökségünként tekintünk rájuk, hanem bízunk benne hogy sokak számára ihlet forrásává is válik.

SZOBROK, EMLÉKMŰVEK

Az utcákon tereken több szobor is helyet kapott. Legnagyobb ezek között az I. világháború hősi emlékműve, mely a magyar országgyűlés 1917-ben alkotott törvénye nyomán jött létre 1925-ben a Templom mellett. A szobor Cser Károly alkotása, ikermását találhatjuk Dévaványán, Békés megyében. A Templom kertjében találhatjuk Szent Vendel, a juh pásztorok védőszentjének kőből faragott szobrát, mely a 19. század első feléből származik. Készítője ismeretlen. Nem messze tőle találjuk Darázs János népi fafaragó művész kopja együttesét, mely a háborúk és a holokauszt áldozatainak emlékét őrzi és a Szűzanya lorudesi jelenésének barlangi jelenetét. A Templom túloldalán a „Mégfáradt Krisztus” szobrot találjuk. A Templom téren áll a Trianon emlékmű mely Wass Albert versének parafrázisaként értelmezhető: „A kő marad”. A Hangya ház előtt látható a milleniumi emlékmű turul szobra. A Szent István tér parkjának közepén hármas halmon álló kettős kereszt emlékezik meg szent királyunkról. A Szabadság tér sarkában kis fülkekápolnában egy Pietá szobrot találhatunk. A Kátai út vége felé találjuk az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékművét.

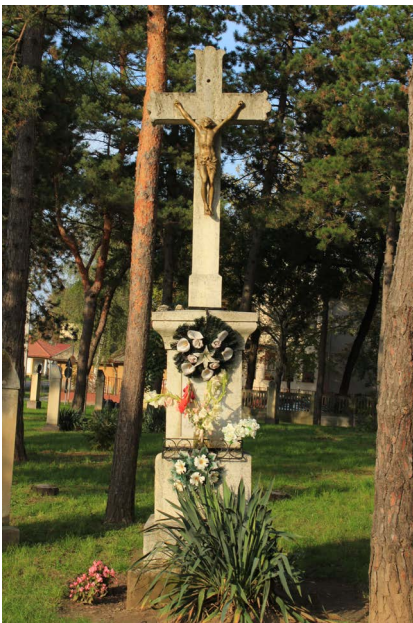

KERESZTEK

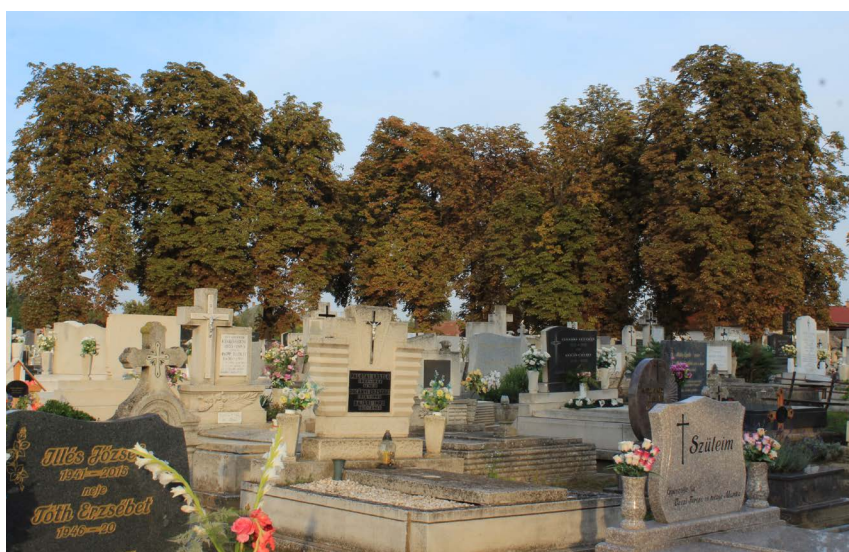
Tápiószecső területén kilenc feszületet találunk. A többségében katolikus hitét mindvégig megőrző település lakói sokféle élethelyzetben tettek ilyen típusú felajánlást. Hogy melyik kereszt épült, hálából, melyik engesztelésül azt nem tudjuk, de mindegyik szép emlékeztetője a szakralitás igényének a hétköznapijaink között élő embernek között.

TEMETŐ

Tápiószecsőn az Agyagbánya a Temető utca és a 31-es főút által határolt területen fekszik a Temetőkert. Gesztenyesora és tadosi vörös tömött mészkőből faragott feszülete (előző oldal közepén fent) helyi védelem alatt áll. A Temetőkert Tápiószecső belterületéhez tartozó fontos táji érték. Viszonylag magasan helyezkedik el így szép kilátás nyílik a település központjára és a templomtoronyra.

VÉDETT TERMÉSZETI ÉRTEKEINK

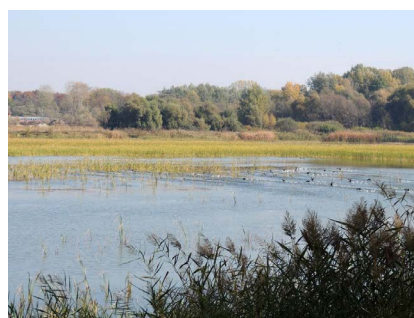
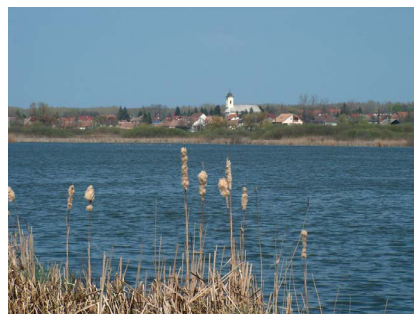
A település természeti értékei a Tápiómenti láprétes, nyomokban keményfás ligeterdős területeihez kötődnek. Országos jelentőségű természetvédelmi terület a Tápió-Hajta Vidéke tájvédelmi körzet, amelynek Felső-Tápiómenti területe húzódik Tápiószecsőn keresztül.

Ex lege védett területként jelennek meg a Szecsői halastavak, ez a tó területét, és a mellette elhelyezkedő hat foltban még megtalálható lápterületek foglalja magába; a Tápió-vidék legnagyobb sásláprétjét, továbbá égerligeteket, füzéseket, zombéksásosokat, és kiszáradó kékperjés lápréteket. A területe megközelítőleg 66 hektár.

Natura 2000 területekként védett mind az Alsó- és Felső-Tápió menti patak-völgy. Helyi jelentőségű védettséget élvez; a Cukor-tanya, a Kubik, a temetői gesztenye fasor, illetve a polgármesteri hivatal előtti platánfa.

A település határában található az Ürgés Tanösvény, amely az Alsó-Tápió melletti „Paskom”-ról indulva, Mélyúton vezet a Feketékre, majd az Öregszőlőkön leereszkedve vízmosás mentén haladva a halastavakhoz érkezik meg. A kellemes tíz-tizenkét kilométeres túraútvonalon felfedezhetjük a környék legtöbb természeti értékét és találkozhatunk a névadó ürgékkel is.

HELYI ARCULATI VÉDELEM SZABÁLYAI

A településen többféle védettségű mód segít őrizni Tápiószecső arculati örökségét. A helyi védelem szabályait a Településképi Rendeletismerteti részletesen. Az itt következők tájékoztató jellegű információk.

MŰEMLEKEK ÉS MŰEMLEKI KÖRNYEZET

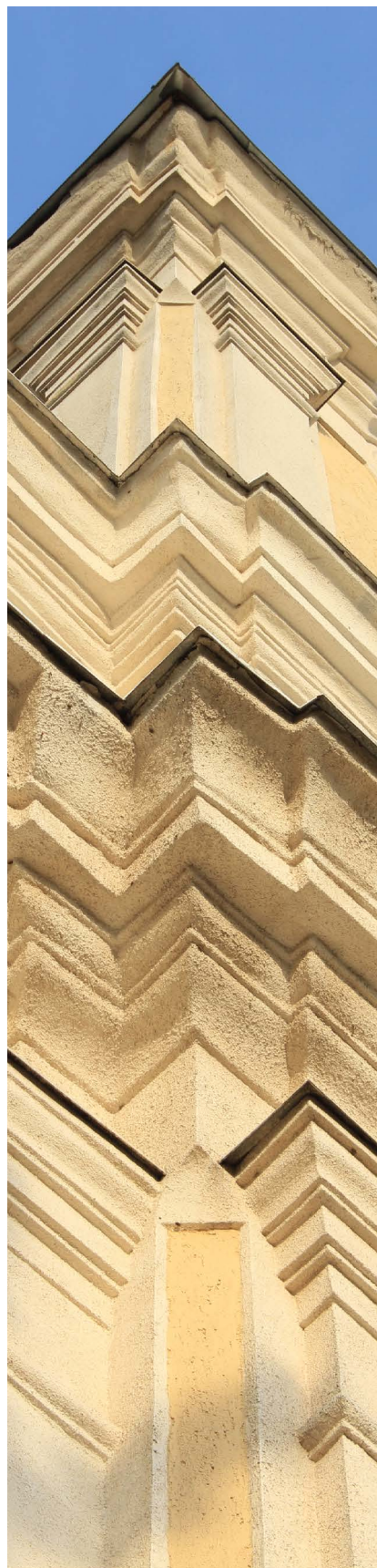
Országos védettségű műemlékünk az 1-es helyrajzi számú telken álló Templom, a 3-as helyrajzi számú telken álló Plébánia és nyilvántartott műemléki érték a 1618/2 helyrajzi számú telken álló népi lakóház. Ezeknek az épületeknek a műemléki felügyeletéről a Pest Megyei Kormányhivatalának Érdi Járási Hivatalának Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya gondoskodik. A Templom és a Plébánia körüli területekre Műemléki Környezeti védelem van érvényben. Ez vonatkozik a következő helyrajzi számmal jelölt telkekre: 1; (2/1); (2/2); 3; 4; 5/1; 5/2; 6; 7; 1595; 1596; 1599; 1601; 1602; 1603/1; 1603/3; 110; 1618/2. Műemlék felújításához, vagy műemléki környezetben való tervezéshez csak arra jogosult szaktervező segítségét vehetjük igénybe.

HELYI TERÜLETI VÉDELEM

A helyi területi védelem vonatkozhat egy településrészre, teleksoportra vagy egyes telkekre. A területi védelem az adott esetekben valamilyen az arculat szempontjából jelentős szabályt fogalmaz meg. Teleksoport esetén a területi védelem például vonatkozhat a fűrészfogas beépítés megőrzésére, egyes telek esetén a területi védelem vonatkozhat az azon álló épület bizonyos arculati elemeink megőrzésére, vagy helyreállítási kötelezettségre. A helyi területi védelem pontos szabályait a Településképi Rendelet ismerteti, melynek mellékletében tételes felsorolással szerepel minden helyi területi védelemmel érintett terület és a védendő érték megnevezése. Kérjük tájékozódjon az Önkormányzatnál, vagy a www.tapioszecso.hu honlapon, hogy a tulajdonában álló telek, épület érintett-e helyi területi védelemmel. A területi védelem szabályainak figyelmen kívül hagyása bírságolást vonhat maga után, ennek elkerülése érdekében kérjük éljen a Településképi konzultáció lehetőségével.

HELYI EGYEDI VÉDELEM

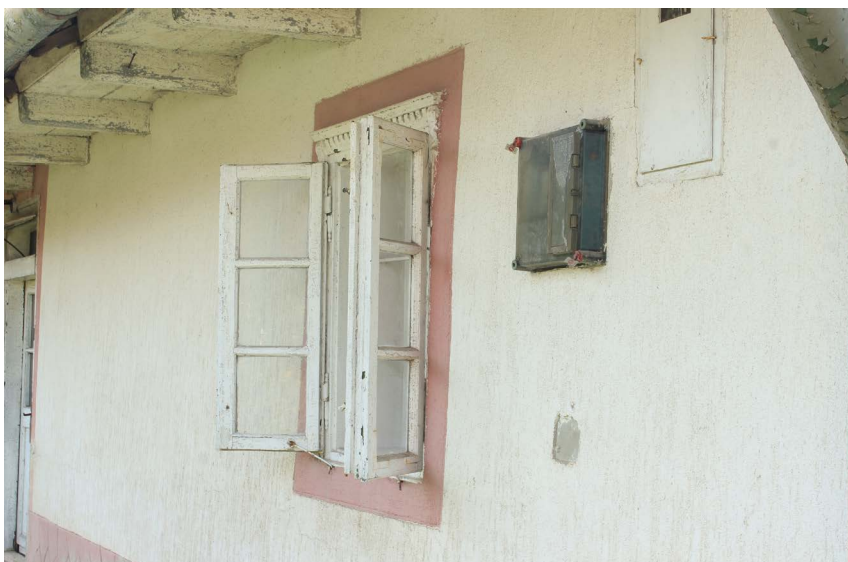
A helyi egyedi védelem egyes építmények, műtárgyak teljes egészére vagy konkrétan meghatározott elemeire, díszítményeire vonatkozhat. Az egyedi védelem célja Tápiószecső épített örökségének megőrzése. A védett épület felújításakor, átalakításakor bővítésekor fokozott figyelemmel kell eljárni, hogy a védett értékek ne sérüljenek, hanem szakszerűen megújuljanak. A helyi egyedi védelem pontos szabályait a Településképi Rendelet ismerteti, melynek mellékletében tételes felsorolással szerepel minden helyi egyedi védelemmel érintett épület, műtárgy és a védendő értékek megnevezése. Kérjük tájékozódjon az Önkormányzatnál, vagy a www.tapioszecso.hu honlapon, hogy a tulajdonában álló telek, épület érintett-e helyi területi védelemmel. Az egyedi védelem szabályainak figyelmen kívül hagyása bírságolást vonhat maga után, ennek elkerülése érdekében kérjük éljen a Településképi konzultáció lehetőségével. Amennyiben helyi egyedi védelem tárgyát képező érték elpusztul, akkor automatikusan területi védelem lép életbe, amely előírja a megsemmisült épület védett értékeinek visszaállítását.

ÉRTÉKVÉDELMI ALAP

Nem szeretnénk, ha az értékvédelem terhe csak azoknak a vállát nyomná, akik tulajdonosként érintettek, ezért Tápiószecső Önkormányzata minden évben elkülönít támogatási összeget a helyi védelem alatt álló értékek támogatására. A támogatáshoz pályázás útján lehet hozzájutni. A részletekről érdeklődni lehet az Önkormányzatnál.

NEM MAGÁNÜGY

Talán elsősre nem is gondolnánk, de Tápiószecső építészeti értékeinek országrésze magántulajdonban áll, hiszen ezek többsége ma is lakóházként használt épület. Éppen ezért fontos felhívunk a figyelmet arra, hogy az épített örökség őrzése nem magánügy, a település lakóinak közössége joggal várja el a helyi védelemmel érintett épületek tulajdonosától, hogy őrizze, ápolja, gondozza a rá bízott értéket. Az Értékvédelmi Alap ennek a feladatnak a segítésére jött létre. Legyünk tehát büszkék arra, ha épületünk védett, és törekedjünk arra, hogy méltó módon megőrizzük a jövőnek, így a védelem szabályai nem fognak terhet jelenteni, hanem korlátként, kapaszkodóként segítenek.

SZANKCIÓK

A helyi védelem szabályaitól való eltérés 1 millió forintig terjedő ismételt bírsággal súlythatóak, ezért kérjük a szabályok komolyan vételét. Hívunk és várunk mindenkit a Településképi konzultáción, hogy ne kerüljön sor büntetések kiszabására.

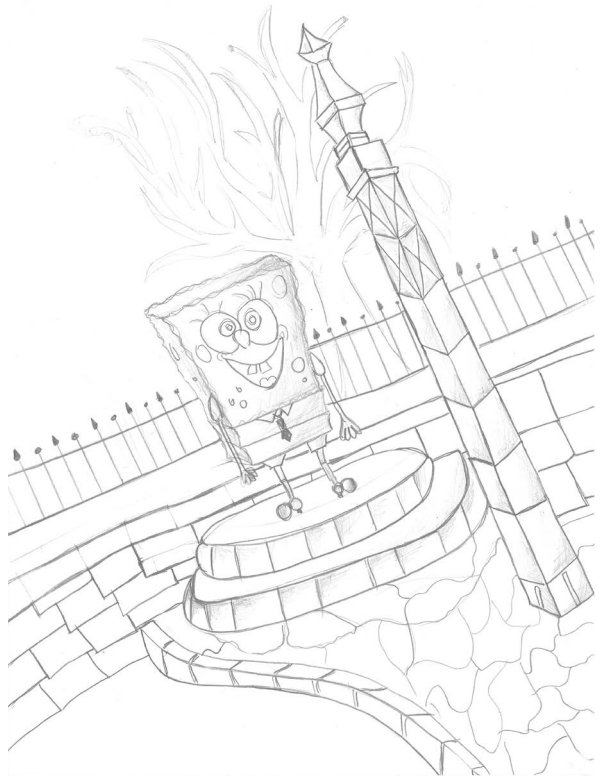
DÖME ANGELIKA - TEMPLOM

ADAMECZ VIVIEN - EMLÉKMŰ

VAKARIS ADÉL - TEMPLOM

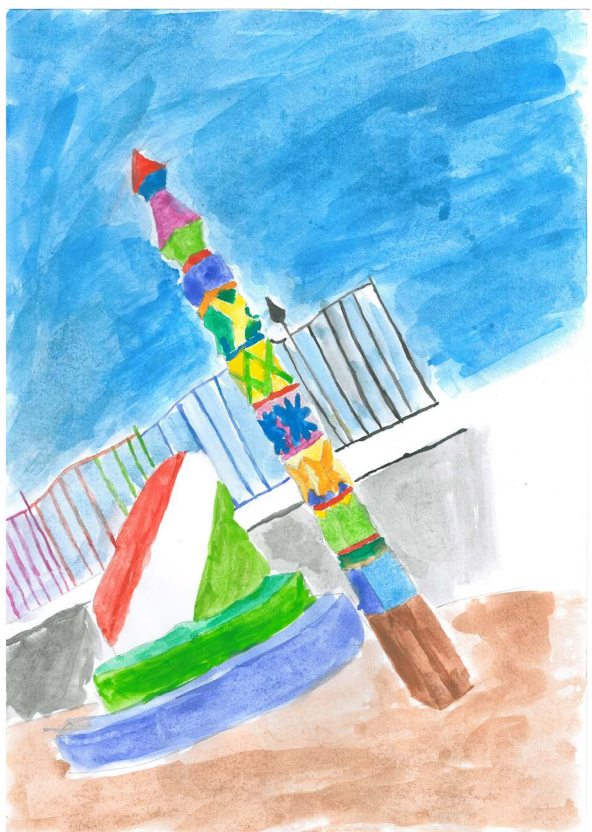
BAGI BALÁZS - EMLÉKMŰ

BAKÁTS LILI - EMLÉKMŰ

HOGEMANN LAURA - TEMPLOM

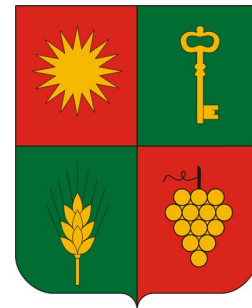
SÜVEGES STELLA - EMLÉKMŰ

TÓTH MARCELL - TEMPLOM

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK BEMUTATÁSA

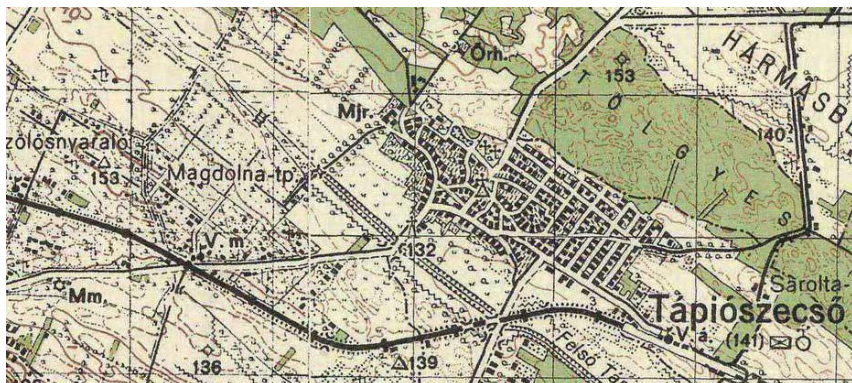
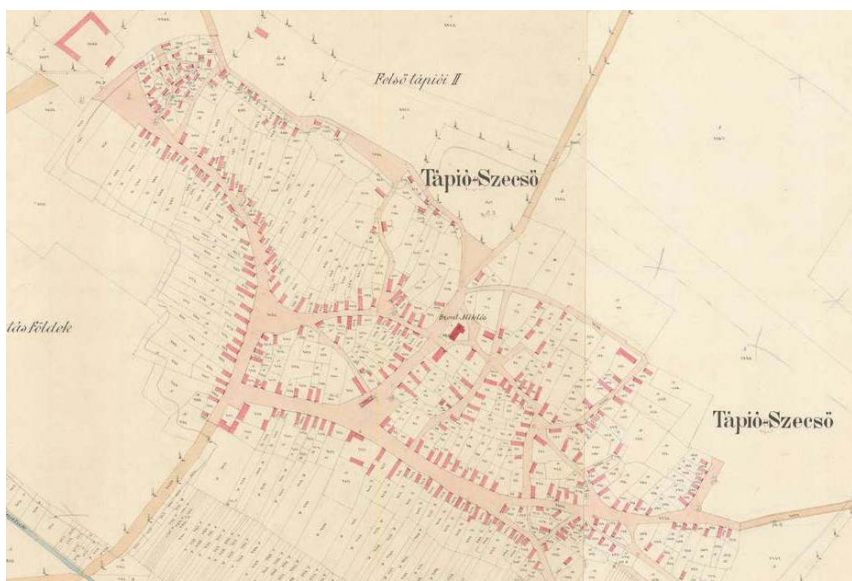
Tápiószecső fejlődésének történetét nézve szépen megkülönböztethetők az egyes fejlődési szakaszok. A fejlődést követve tiszta képet kaphatunk a település fejlődéstörténetéről és jól elválaszthatóak az eltérő karakterű részei a településnek. Nyilván mivel az elmúlt évtizedekben a kialakult karaktereket nem igen vették figyelembe sok sérülés érte a legrégebben kialakult településrészek karakterét. Bízunk benne, hogy ez a fejezet segít összerakni az arculat jelenleg talán kissé szétesett kirakósjátékát, hogy mindenki értse milyen értéket ad a településnek, hogyha a jövő építkezései és felújításai, átalakításai az adott településrész karakterét erősítő arculat kialakítására törekednek.

- I - Településközpont
- II - Öregfalu
- III - Újfalu
- IV - Átmeneti településrész
- V - Lakóterületek az ezredfordulóig
- VI - Honvédségi lakótelep
- VII . Lakóterületek az ezredforduló után

A részletes térkép a Településképi Rendelet 3. mellékleteként letölthető a www.tapioszecso.hu oldalról.

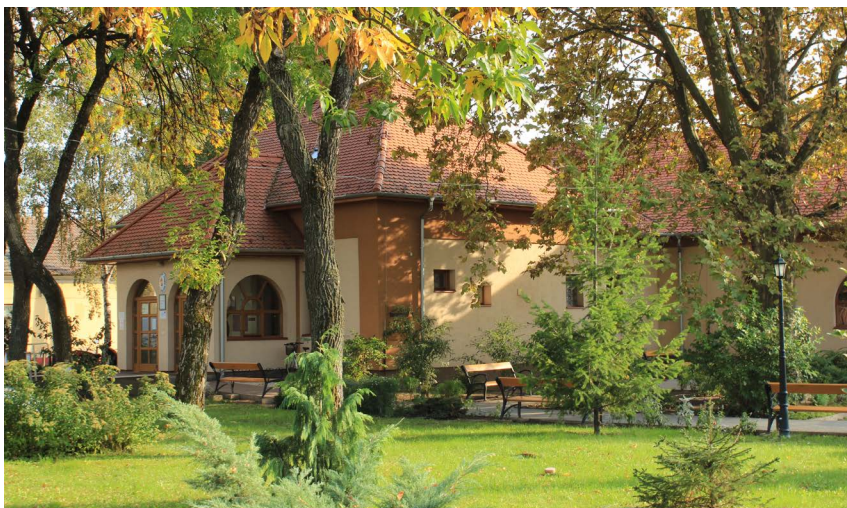
TÁPIÓSZECSCŐ FEJLŐDÉSE

Az 1787-es felmérési térképen (fent balra) látszik hogy a település első magja a mai Templom utca és Kossuth utca vonalán volt, kialakulóban van az Alkotmány utca. A település nyugati végében látható az egykori uradalmi központ, mely a későbbi térképeken egyre pontosabban jelenik meg. Az 1869-es felmérés térképén (fent jobbra) már kialakult a Deák Ferenc, a Tompa Mihály és a Honvéd, a Vörösmarty és a Dankó utca környéke, végére ért az Alkotmány utca, és a Temető utca is kialakulóban van. Az 1882-es kataszteri térkép (középen fent) meglepő pontossággal mutatja a jelenlegi településszerkezet alapját képező magot. Segítségével pontosan beazonosíthatóak azok a házak, melyek legalább 130 éve állnak Tapiószecscőn. Érdekes megfigyelni, hogy a Kossuth Lajos utcát a Petőfi utcával összekötő rövid utca helye beépült, viszont az egykor beépített Szent István térről a házak eltűntek. Megfigyelhetjük hogy a település központja milyen lehetett, mielőtt megépültek a központ arculatát ma uraló Polgármesteri hivatal, Művelődési ház, és Könyvtár (egykor korcsma). Pár évvel később készült 1887-es felmérés (középen lent), ami ugyanezt az állapotot rögzíti. Sokkal érdekesebb viszont az 1941-ben készített felmérés térképe (lent), melyen már megjelennek a szabályosan szerkesztett utcák és látványos, hogy a vasút biztosította gyors Budapestre jutás lehetősége elősegítette a település gyarapodását, fejlődését. A beépülés folyamata a beépítési módok változása alapján következtethető. Elsőként a mai Petőfi Sándor, Rózsa, Damjanich és Hunyadi utca épült be majd később a többi. Az akkor még csak Tapiósülllyel (mely később Tapiósáppal egyesült a mai Süllyáppá) határos Magdolna (korábbi nevén Jenny) telepen megjelentek a merőlegesen kiosztott utcák. A térképen ugyan nehezen kivehető, de a Hevessy kastély körül jeölt néhány ház a mai napig áll.

A térképek forrása: www.mapire.eu/hu/

fent: a Polgármesteri Hivatal épülete a 1582 helyrajzi számú telken
lent: a Polgármesteri Hivatal parkja a helyi értékek között védett platánfával

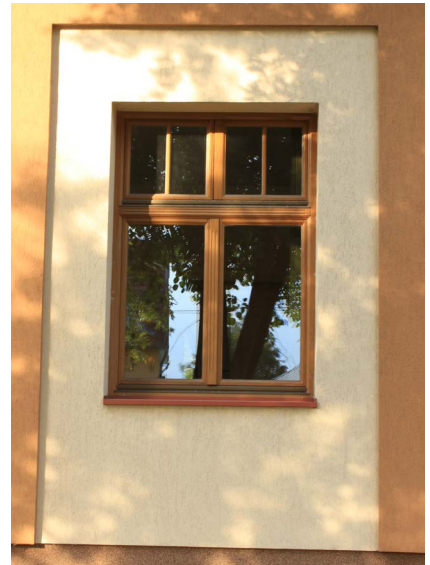
túldalalon: a Szent Miklós Templom és a Bajcsy-Zsilinszky utca
lent: a Fogorvosi rendelő épülete az 1456 helyrajzi számú telken

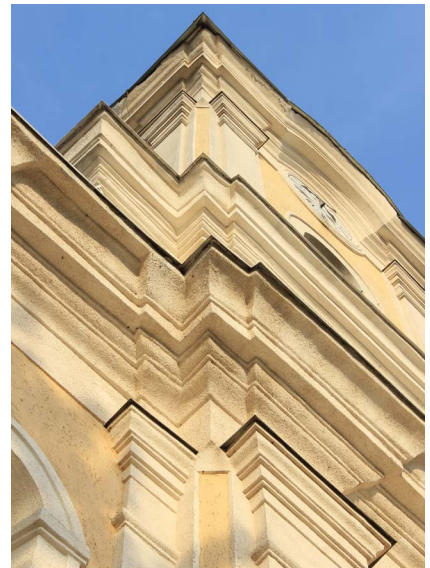
I. - TELEPÜLÉSKÖZPONT

A település központja a község nagy arányú fejlődése következtében főként a két világháború között gyakorlatilag teljesen újjá épült. Az öregfalut jellemző hagyományos népi lakóházakat felváltották az utcával párhuzamos tömegű lakóházak és középületek. Főként a Bajcsy-Zsilinszky utcára jellemző, de több helyen is megjelenik az épületek homlokzatának előkert nélküli telekhatárra helyezése. Bár zárt sorúvá nem vált a beépítés mégis a házak ilyen formán az utca két szélén jól meghatározott egyöntetű térfalat képeznek. A településközpont arculatának alapját ez a térfalképzés jelenti. Olyan házak illeszkednek jól ebbe a környezetbe amelyek utcafronti homlokzatuk széles tömegével valamint a házak közti minimális oldalkerttel egységes térfalat képeznek. Az arculatot meghatározó épületek homlokzatát vakolat architektúra és a leginkább lábazati anyagként használt sárgásabb árnyalatú homlokzatburkoló téglá jellemzi. A homlokzatokon alkalmazott színek jellemzően a törtfehér árnyalatok, melyeken a homlokzat osztását adó, vagy az ablakokat keretező visszafogott sötétebb színek osztanak, valamint jellemző még a sárga homlokzati színezés fehér ablakkeretézéssel és homlokzati osztással, de sötét általában földszínű lábazattal. Ennek szép példája a templom és a plébánia épülete. Az ablakok függőleges arányúak általában az aránytartására törekcszenek de ennél keskenyebb akár az 1:2 arányban megjelenő ablakokat is találhatunk. A nyílászáról fa anyagúak. A tetők jellemző fedése a natúr kerámia cserép, hornyolt vagy kettős fedésű kivitelenben. Az ereszcatornák és ejtőcsövek melyeknél rendszerint hengeres üstöt készítettek lehetnek festettek, de a tetőfedésként használt bádogos szerkezetek természetes fémes szürke vagy réz színűek. A 60-as évek után épült épületek sok esetben sértik az egységes arculatot, de a legtöbb esetben kis átalakításokkal újra elérhető az egységes arculat kialakulása.

Ebben a pár képen ízelítőt kaphatunk azokról a mives részletképzésekről amelyek a településközpont arculatához nagyban hozzájárulnak. A plébánia pallótokos ablaka (balra fent) elegáns egyszerű fehér kerettel ül a sárga homlokzat felületen, ezzel szemben a Polgármesteri Hivatal határozott vonalú és sötét színű homlokzatosztása lehetőséget ad hogy a homlokzati felületen keret nélkül elhelyezett ablak (jobbra fent) elegáns legyen. Ennek az arculatnak talán a legszebb kifejeződése az 1594-es helyrajzi számú telken álló patinás épület (lent jobbra). A törtfehér homlokzaton mályva színű lábazon ül, és ugyanilyen színű függőleges osztás, és koronázópárkány, valamint ablakkeretek tagolják az amúgy széles tömeget. Ablakainak (fent közepén) mives osztása példaértékű. Tetőfelületén a két arányos padlásbevilágító ablak és a homlokzat tengelyében kialakított apró oromzatra ülő fióktető mozgalmassá teszi az egyébként egyszerű tömegű házat. A sárga homlokzat és az azt osztó fehér tagolások legszebb példája a Szent Miklós templom melynek szépen szerkesztett értékes homlokzatát csak akkor értjük igazán ha nem a szokott nézőpontból készült képen (jobbra) nézzük. Ugyanez a színezés jelenik meg a Művelődési ház bejárata fölötti attikadísz lépcsőző formája esetében (balra lent). A húzott vakolati tagozatok ma már majdnem feledésbe ment technikája mives finomságot vitt ezekbe a részletekbe, melyek nagyban hozzájárulnak egy egységes hangulat kialakulásához.

II. - ÖREGFALU

Tápiószecstő történeti településmagva sok rejtett kincset őriz. Talán ebben a karakterben van szükség a legnagyobb képzelőerőre, hogy meglássuk egy egy házban azt, hogy hogyan is nézhetett ki valaha. Bátran képzeljük el, amikor még oromzatok ritmikus sorolása adta az utcaképet és a házak páros ablakszemekkel néztek az utcára, a homlokzatok szép fehér meszelést kaptak és az oromzat minden házon valamilyen díszes jellel emlékezett meg az ott lakók hitéről, foglalkozásáról, világnézetéről. Ezek vagy a fal vakolatából kifaragva vagy a deszkázat élébe fűrészelve jelentek meg, a nyeregtetők gerincén pedig apró vasból kovácsolt vagy fából faragott kereszttek álltak. A tornácok házról házra változó oszlopsorral jelentek meg, s volt ahol csak széles eresztű tetővel védték a bejáratot. A főként deszkából és lécekből készült, pörzsöléssel égetett felületű fa selymesen csillan a lenolajtól. Máris érezzük a lenolaj és a friss meszelés illatát és egy elfelejtett világ, öreg falvaink világa jelenik meg szemünk előtt, melynek utolsó maradványai még itt vannak közöttünk. Ezt a világot megőrizni, látni és láttatni, kötelességünk. Enélkül a múlt nélkül, mely több száz éven keresztül szinte változatlan arculatát adta a településnek, ami valahol mélyen bennünk él, mi sem élhetnénk úgy, ahogyan élünk. Az alábbi kép az Alkotmány utca elejét mutatja az Alkotmány tér felől nézve. Figyeljük meg jól a házakat egyesével. Mind más és más, sok különböző jellegzetességet fedezhetünk fel közöttük és mégis mennyire egységes és egyöntetű összképet adnak. Az öregfalva karakterét ez a különbözőségek ellenére fennálló házak közötti összhang adja. Az arculatba illeszkedő házak oromzattal épülnek, páros ablakszemmel és elhelyezésük a szomszédos házak adta vonalába, vagy a kanyargós utcák fűrészfogas beépítésének ütemes rendjébe illeszkedik. A házak előtt virágos előkertek vannak, hol szélesebb hol keskenyebb, a környező beépítés sajátosságaitól függően. A házak homlokzata hagyományos meszelés, vagy azt idéző fehér vagy természetes színnel tört fehér mely alatt azonos színű vagy sötétebb lábázat van.

Az öregfalu arculatát megtépázta a 20. század második fele mégis sok ház őrzi többé kevésbé eredeti módon ezt az egykor volt bájos falusias hangulatot. A Tompa Mihály utcában egymás mellett álló három oromzatát megőrző ház, melyek közül a 34 helyrajzi számút látjuk a fenti képen, az egyik legjobb példa arra a tömegformálási léptékre, szín és anyaghasználatra amely az öregfalut jellemzi. A Petőfi és Rákóczi utca sarkán, a 121-es helyrajzi számú telken álló óvoda épülete (jobbra fent), mely egykor egy tehetősebb család kúriája volt az átépítések során is szépen megőrizte ideillő léptékét úgy hogy közben középületi funkcióját ellátja. Oromzatát és egykori ablakpárját már elvesztette, mégis tornácával, mintás díszítésével és kerítésével őrzi valamit az öregfalusi hangulatból a 211/2-es helyrajzi számú ház (jobbra középen) a Rózsa utcában, mely egyike az első szabályosan kijelölt utcáknak, melynek beépítése még az Öregfaluhoz karakteréhez tartozik. Az alsó két képen a Vörösmarty utcát látjuk egykor és most.

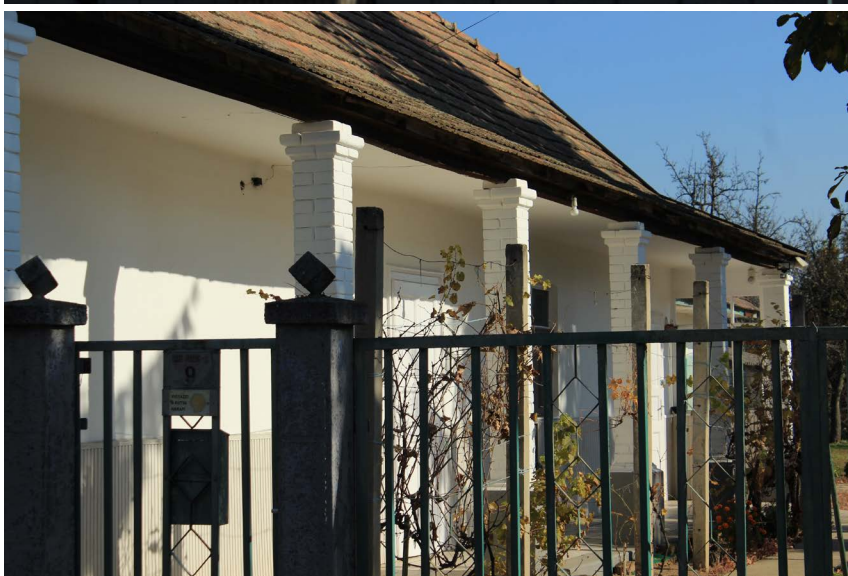
Az Öregfalu karakterének nagyon fontos része az a sokféleség amely a részletek mives kidolgozásában rejlik. A 188-as helyrajzi számú ház ablakát (balra fent) keretező vakolathímnzés és az ablak faszerkezetének finom kidolgozása példaértékű. A 1759-es helyrajzi számon álló ház zsalugáteres árnyékolása is jó előkép. Általános a házakon az álló formájú, arany arányú ablakpárok alkalmazása. A már említett 34-es helyrajzi számú ház ablakszme is jó példa az apró közel négyzet arányú ablak kialakítására. A 183-as helyrajzi számú ház mintás öntött tornácoszlopait (középen balra) még mindig fehérre meszelik, a 284-es helyrajzi számú ház öntött tornácoszlopai pedig megkopva, de eredeti festéssel láthatóak Mindkettő hűen őrzi a hely hangulatát. Lent balra a 220-as helyrajzi számú ház színezett vakolathímnzéseit és az 1630/7-es helyrajzi számú ház fűrészelt mintájú ereszeszkáját láthatjuk. Lent jobbra a 35-ös helyrajzi számú ház fűrészelt oromzata tesz tanúságot építője hitéről. Igen kevés oromdísz maradt fent Tápiószecstőn, viszont a Néprajzi Múzeum irattára őrzi még rajzokat az egykori mives oromdíszítő fákból. Az öregfaluban a legjellemzőbb tetőfedési anyag a natúr kerámia cserép kettősfedésben vagy hornyolt kivitelben, de elvétve láthatunk még nádfedelű és palafedésű épületeket is.

III. - ÚJFALU

Az új és az öregfalu között azt gondolhatnánk, hogy nincsen lényegi különbség, hiszen az itt látható házak, mintha ugyanazt a karaktert őriznék, mint az öregfalu házai. Nem is járunk messze az igazságtól, valóban az újfalu karakteradó házai ugyanazok a hagyományos népi lakóházak, ugyanúgy tornácosak, ugyanúgy páros ablakszemekkel néznek az utcára és ugyanúgy egykor mind oromzatos házak voltak. Az új falu egészen más karakteradó jellegzetessége miatt különül el az öregfalutól és ez nem más, mint a fésűs beépítés, mely azt jelenti, hogy a házak oromzata előkert nélkül áll az utcafronton. Az újfalu az 1890 és 1940 közötti időszakban épült ki az öregfalutól keletre, ugyanis erre helyezkedik el az akkor már működő Budapest Újszász Szolnok vasút-vonal állomása. A vasút településformáló szerepe tehát ezen a településrészen mutatkozik meg először. A falu bővülése már tervezett utcákkal történt, parcellázott telkekkel, melyek Észak-Dél tengelyű utcákkal szépen összekötötték a Dózsa György út és a Kátai út menti szervesen fejlődött beépítést, az Árpád utca pedig új Kelet-Nyugati tengelyt jelentett, amely a későbbi tervezett utcák kialakításának irányát határozta meg. Sejtethető, hogy a fésűs beépítések szabályossága azért alakult ki, mert a község vezetése erre figyelmet fordított és olyan szabályokat alkotott, amelyek nyomán létrejött ez a típusú beépítés. Ennek a hagyományát itt a lehetőség újra felvenni. Az újfalu karakterét tehát az utca két oldalán homlokzatával az utcafronton álló előkertenélküli oromzatos homlokzatú ablakpárral és tornácablakokkal vagy tornácajtóval készített házak ütemes sorolása adja. Vannak, akik megijednek attól, hogy házaikat az utcafrontra helyezték, az intimitásigényre hivatkozva. Szempontjuk érthető, hiszen nem sokan szeretik, ha mások beláthatnak a belső lakóterületükre. Az Újfaluban az utcafrontra helyezett homlokzat lehetősége nem kell hogy az intimitásérzet elvesztését jelentse. Okosan szervezett alaprajzi beosztással elérhető, hogy a ház utcafrontra néző szárnyában megvalósuljanak az egységes arculathoz szükséges formai követelmények, mégis olyan funkciók kerüljenek ide, melyek nem kapcsolódnak szorosan személyes életterülethez. Ilyen funkció lehet például a gépkocsi tároló is. Nyilván olyan amely az utcára páros ablakszemmel néz, és az udvaron át lehet kikanarodni az utcára. Ugyanígy létesülhet itt barkácműhely, iroda, vendégszoba vagy akár apró üzlethelyiség, melynek bejárata a tornácajtót idéző módon kialakítható. Esetleg az udvar felé nagy nyílással megnyitott fedett nyitott terasz is létesülhet, mintha csak egy mélyebb tornác lenne. Az utcahomlokzati ablakszem párt viszont ilyen esetben is üvegezten kell kialakítani.

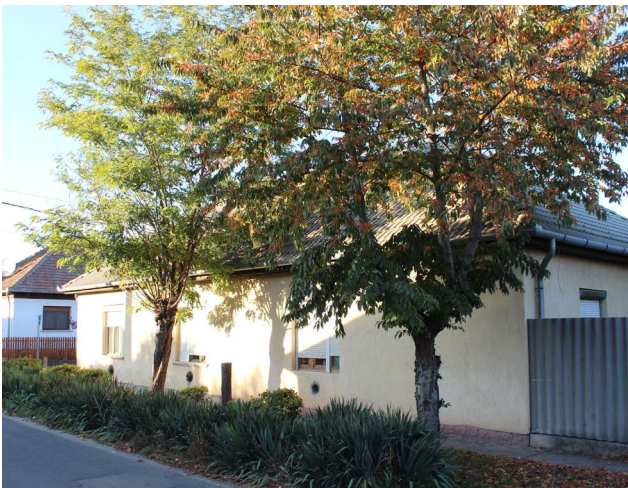
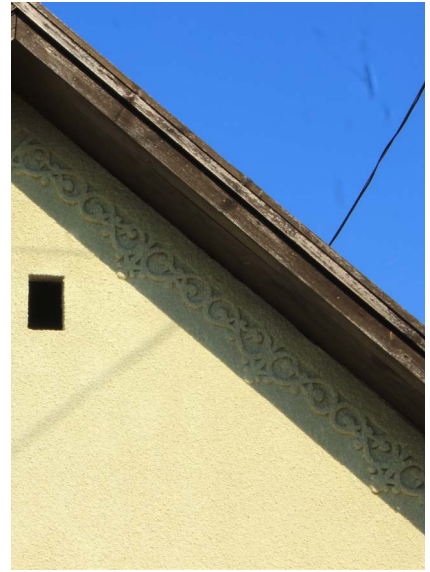

Arra való tekintettel, hogy a legszebben megmaradt tornácokat az újfalu őrzi úgy gondolom ezen a ponton fontos beszélni a tornácokról, amely akárhogy is nézzük lakóházépítési hagyományunk egyik alappillére. A régi mezőgazdasággal foglalkozó ember életmódja egészen más volt, mint a polgáriásodott embernek. Régen a házat hajlékként és menedékként használták, és nem folyamatos benttartózkodásra. A szabad ég alatt a természetben élő embernek a legkellemesebb tér a fedett-nyitott tornác volt, melyet mindig Dél felé, tájoltak. A legtöbbször itt tartózkodtak, ameddig az időjárás engedte. A természettel való kapcsolaton túl pedig egy olyan funkcióval is bírt, amelyet napjaink ökoépítészete most kezd újra felfedezni. A tornác a ház klíma szabályozásának fontos szerkezete, hiszen a forró nyári nap meredeken eső sugarai elől leárnyékolja az ablakokat és a falszerkezetet, hűvösen tartva azt, viszont az alacsony szögben eső őszi téli és kora tavaszi napsugarat beengedi az ablakon át a szobába. A tornácot mindig műves díszítéssel láttál el. Az oszlopok díszítésén túl elterjedt hagyománya volt a tornác falának hengeres mintafestése, amely ügyes színválasztással és elosztással még napjainkban is helytálló dekoráció lehet.

Az Újfalu hagyományos homlokzatain a mészvakolat és a mészvakolatból faragott vakolathímzések jellemzők, melyek változatos díszítést adnak a házak oromzatának, az ablakkereteknek és néhány esetben a tornácoszlopoknak is. Ennek jó példáját látjuk a 750-es helyrajzi számú ház (fent balra) és a 775-ös helyrajzi számú ház (fent jobbra) oromzatán. Szépen megőrződtek az egykori füstlyukak is. A környék arculatit karaktert a főhomlokzatok páros ablakszemei jellemzik, függőleges formájú általában aranyarányú ablakokkal. A nyílászárók jellemzően kapcsolt gerébtokos mívesen kidolgozott faszerkezettel készültek. Jó példa erre a 352-es helyrajzi számú ház eredeti, díszlécrakásos fa ablaka és a 699-es helyrajzi számú ház vakolathímzéses kerettel díszített ablakszeme. A nyílászárók általában színes vagy fehér fedőfestést kaptak, jellegzetes a sötét színű tok és a világosabb színű ablakszárny festés. Különös jellegzetessége az Árpád utca kereszteződéseinek, hogy a házak hátfala és egyes esetekben oldalhomlokzata több vagy akár mind a négy saroktelken kerítés és előkert nélkül állnak. Így a sarokházak tömege jól határolja a közterületet. Ezt a jellegzetességet a jövőben is fontos megőrizni, hiszen az Árpád utcának egyedi arculatot ad. Ilyen sarkon álló ház az utcának hátfalát mutatva a 771-es helyrajzi számú ház (jobbra lent) és az utcának oldalfalát mutató 816/2-es helyrajzi számú ház (balra lent).

IV. - ÁTMENETI TELEPÜLÉSRÉSZEK

Átmeneti településrészeknek nevezzük azokat a településrészeket, melyeken megtalálhatjuk az öregfaluból és az újfaluból ismert hagyományos népi lakóházakat, a XX. század negyvenes éveig jellemző polgáriasodott lakóházakat és a szintén erre a korra jellemző utcafronttal párhuzamos tömegű esetenként tömegében díszített polgári lakóházakat, melyek vagy átalakítás révén jöttek létre vagy eleve így épültek. Megtalálhatjuk ezek között a hatvanas, hetvenes évek kétablakos, sátoztetős lakóház típusát is. Ezek az átmeneti területek a Kátai út mentén, a Dózsa György út mentén, a Sági út egyik oldalán az Ugyernek nevezett településrészen, a Sülyi úton, a Vásártérnek nevezett terület szegélyén lévő beépítésben és az egykor polgári villákkal fejlődésnek induló Magdolna-telepen alakultak ki. Ezek a területeken a különböző korok háztípusainak változatos együttélése jelenti a közös arculatot. Mégis az arculat legmeghatározóbb elemei a polgárias átalakuláson átesett illetve az utcával párhuzamos tömegében díszített lakóházak adják. A XX. század elejének polgári kultúrája a legmeghatározóbb hang ebben a sokféleségben, mely őrzi eredetét, a régi népies házak emlékeit és megtűri a hatvanas, hetvenes évek típusházainak jelenlétét, melyek a szomszédos újonnan parcellázott területekről szivárogtak be a régebbi településrészek felé. Arculat szempontjából tehát inkább köthető a településközpont viszonylag egységesen alakult világához. A jövőben ennek a félbetört de nem elvesztett fejlődésnek a szerves folytatását tűzzük ki célul és ezt a karaktert is ezen keresztül mutatjuk be.

jobbra: A Hevessy Kastély (hrsz.: 2050) tornya uralja a Magdolnatelep látképét
lent: 20. század eleji polgári villa a Magdolnatelepen hrsz.: 2124

Az átmeneti településrészekben a házak tömegformálása érdekes és változatos képet mutat. Az utcával párhuzamos tömegű földszintes házak között több tömegében díszített épület is előfordul. Ilyen például a 468/1-es helyrajzi számú ház (jobbra fent) és az előző oldalon látható 2124-es helyrajzi számú ház, mindkettő félköríves tömeggel díszített, míg az egyik egy szerényebb térébővületű szobát hoz létre, a másik egy önálló helyiséget alkot a házon belül. Ez a formai gazdagság pedig igen jó hatással van az arculatra. A Dózsa György utcán megfigyelhetünk kifejezetten széles homlokzatú házakat, melyek közül kiemelhető a 458/2-es helyrajzi számú ház, melynek finom homlokzati síkugrásai kellemes tömeget teremtenek. A jobb alsó képen egy igen kellemes arányú polgáriásodott hagyományos lakóház típus látszik, a 327-es helyrajzi számú telken. Egyes helyeken, mint például a Dózsa György út elején több egymást szép ütemben követő kéttablakos sätortetős lakóház és lakóház átalakítás együttesét találjuk (képen lent). Így együtt kellemes utcaképet adnak. A legalsó képen egy két oldalt teljes kontyolt tetővel ellátott utcával párhuzamos tömegű lakóházat láthatunk. Könnyen összekeverhetnénk a fölötte látható típusházakkal, az ablakok finom osztása és a homlokzat arányos szerkesztése viszont árulkodó jel, hogy itt valami sokkal értékesebből van szó.

A felső képen a Magdolna telep helyén egykor álló szőlőbirtok oldalt csonkakontyos utcával párhuzamos tömegű cselédházainak egyike látható szép mintázatú palatetejével, amelyet igényesen kezelve megőriztek. Az utcaképek egységes hangulatában sokat számít a szomszédos házak homlokzati színeinek összecsengése. A balra középen látható Kátai út és Árpád utca kereszteződésénél kialakult házsor (hrsz. 617; 616; 615) sárgás narancsos árnyalatú homlokzatiakkal kellemesen összeillenek, pedig korukat tekintve igen különbözőek, lévén hogy a kép jobb szélén egy hagyományos népi lakóházat láthatunk melyet oromzatától megfosztottak, a bal szélén a 60-as 70-es évek típusházát, míg középen egy az ezredforduló után épült ház áll. A házak vakolata jellemzően a kőporos, csillámköves vakolat, több színből összeállított díszített részletekkel. A tetőket natúr kerámiaacserép vagy palafedés adja esetenként bádogozott kiegészítésekkel. Érdekes történetiséget fedezhetünk fel egy egy épületen. A lenti képpáron ugyanannak az épületnek, a 2257-es helyrajzi számú háznak az elejét és a hátsó tornácós részét láthatjuk. Nem nehéz megfejtetni, hogy az eredeti hagyományos népi lakóháshoz hozzáépült szépen formált oldalsó oromkoryot idéző tömeg által egészen új, mégis a szervesen fejlődött épülettömeg jött létre.

fent: a 630-as helyrajzi számú telken álló ház szép homlokzati mintával

lent: a 477-es helyrajzi számú telken álló ház, az egyik legszebb homlokzattal

lent: a 611-es helyrajzi számú telken álló ház, szintén érdekes homlokzati mintával

V. - ÚJ LAKÓTERÜLETEK AZ EZREDFORDULÓIG

A szocializmus idején, amikor elkezdődött a vidéki falvak elnéptelenedése és a városias tömörülés a Budapestre lakásért sorban álló sokaság nagy része a budapest környéki agglomerációban telepedett le. Tápiószecső a főváros vonzáskörzetének szélső peremén helyezkedik el, ám a vasút jelentette ingázási lehetőség miatt és a vasútállomás körüli jórészt még beépítetlen terület adta lehetőségek így is ideális letelepedési lehetőséget jelentettek. A korszak építészét jellemzi, hogy a típustervektől eltérni igen nehéz volt, ez oda vezetett, hogy a házak tömegének egyformasága sosem látott méreteket öltött. Ez volt a „kádár-kockák” világa. Mindennek köszönhetően egy nagyjából egységes arculat alakult ki, mely a sätortetős elől két ablakos földszintes és egyablakos, illetve verandával bővített szerényebb igényű lakóházak száza épültek. Talán az akkori rendszer kritikájaként is felfogható, hogy az egyen házakba költözők mennyire egyéni módon viszonyultak ahhoz, amiben szabad kezet kaptak: a homlokzatok díszítéséhez. Számunkra megszokottá váltak ezek a tarka díszítésű mégis szinte teljesen egyforma méretű és tömegű házak és meglepődünk amikor kiderül, hogy nyugati szomszédaink, különösen az építészeti iránt érdeklődők előszeretettel látogatják a kádár kockás településeket és csodálkoznak azok sokféle díszítettségén. Ezek mellett az értékek mellett nem szabad elmenni, különösen most, amikor a hőszigetelések és energetikai felújítások egyre terjedő arculatváltó tendenciája eltüntetni látszik ezt a világon is egyedi arculatképet, mely reménykeltő lenyomata annak, hogy a szocializmus sem tudott nemzetünk sokféle egyéniségéből egyenembert faragni. Fontos tehát olyan módot találni ezeknek a házaknak a jövőbeli kezelésére, amely megőrzi ezt az arculati gazdagságot.

Ennek a lakóterületi karakternek a mintázatokkal való díszítés az egyedi jellegzetessége. Érdeemes megfigyelni a bal oldali képsort, melyen teljesen azonos méretű ablakokat láthatunk, mégis mindegyik más, hiszen a díszítő sávok szélességétől és vízszintes osztásainak jellegétől függően az ablakok méretét sokszor egészen másnak érezhetjük. Ez az optikai játék párosul egy mintakészlettel, amely mindig kissé más formában de újra és újra megjelenik egyfajta különös egységet teremtve a település házai között. Felül a 488-as helyrajzi számú ház ablakán egy tagolatlan homlokzatfelületen látunk egy körbefutó vakolatkeretet rajta hullámsor mintával. Alatta az 567-es helyrajzi számú ház függőleges osztása alatt szétnyíló virágmintás keretezést látunk. Középen az 568-as helyrajzi számú ház homlokzatán egy újabb hullámsoros díszítés jelenik meg, kicsit máshogyan, itt vízszintes homlokzat osztás is készült. Alább egy geometrikus mintát láthatunk a finom színárnyalat különbséggel kiemelt osztópárkány alatt az 571-es helyrajzi számú házról. Legalul az előző oldalon is bemutatott 477-es helyrajzi számú ház ablaka látszik. Itt a homlokzat vízszintes sávjainak visszakapart geometrikus mintái díszítenek. Az esslingeni redőny elmaradhatatlan része az arculatnak ugyanígy a „tűzép” ablakok jellegzetes hármas osztása. Jobbra fent a 936-os és lent a 791/1-es helyrajzi számú szerényebb igényekre tervezett típuslakóházakat láthatunk, melyek sátoztetős formájukkal jól illeszkednek a karakter arculatába.

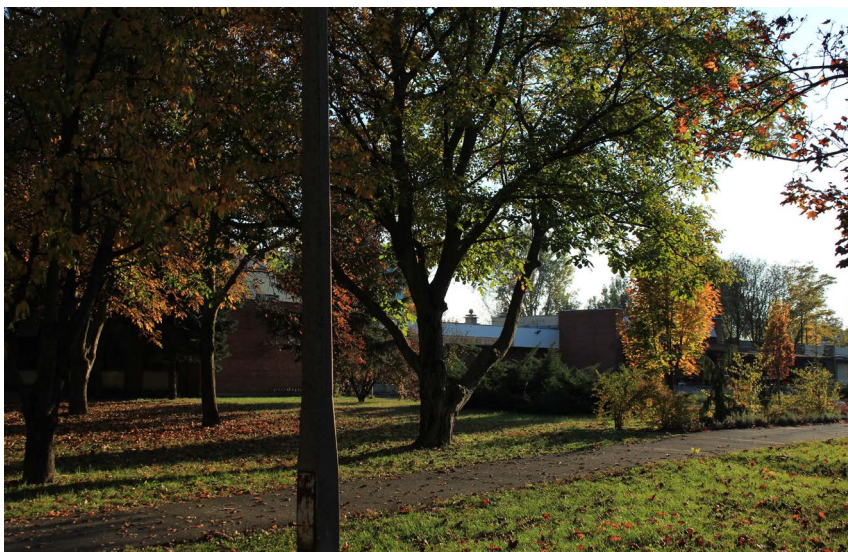

VI. - HONVÉDSÉGI LAKÓTELEP

Tápiószecső határában 1954-ben megalapították 14. számú fegyverbázist, mely egykor sok helyben lakónak nyújtott munkalehetőséget. Az először idetelepülő hivatalos tiszteknek épített Béke utcai sorház telep szolgált lakóhelyül. Ezt a bájos hangulatú utcát egyszintes utcával párhuzamos gerincű nyeregteretős házakkal szegélyezett félpatkó alakú utcácskát (jobbra fent) joggal nevezhetjük a legegységesebb arculatú környéknek. Éppen ezért ezeknek a házaknak az eredeti kialakítása az arculati szabály ebben az utcában. Acélszürke lábazat fehér, kőporos vakolat az eresz alatt sárga színű holkerezéssel (jobbra középen). A szűkösnek bizonyuló utca után a Kátai út mentén egyemeletes társasházakat építettek az úttesttel 45 fokos szöveget bezárva (jobbra lent). végül az út túloldalán négy darab 5 szintes panelházat húztak fel. A területen továbbá a Helyőrségi klub néven ismertté vált többfunkciós közösségi házat és az egykor kantinként most pedig óvodaként szolgáló épületet építettek.

középen: Kátai út 5 emeletes panelházai hrsz.: 2619; 2620; 2621; 2622

lent: a park háttérben a Kós Károly Művelődési Központ és Könyvtár hrsz.:0189/14

Az évek során a környező terület fás ligetes parkká alakult, az elhanyagolt házak között. A terület revitalizációjaként a település vezetése új arculat kialakítását tűzte célul, természetesen nem függetlenül a meglévő adottságoktól. Az arculat alapja a nagy felületű fehér falak és az azokon épületenként más de egységes színű nyílászárók alkalmazása. Az épületeken megjelenhetnek a magyar népművészetből vett kortárs módon előadott motívumok. Az óvoda frissen felújított fehér falai (alsó jobb kép) már ezt az irányt követik és remélhetőleg hamarosan a Községi ház felújításával folytatódik a megkezdett megújulás.

VII. - ÚJ LAKÓTERÜLETEK AZ EZREDFORDULÓTÓL

A rendszerváltás utáni lakóházépítészeti finoman szólva is sokféle. A 60-as évek lakóházainak tetőtérbeépítései által létrejött formavilágban sokféle kísérletezés után létrejött egy a hagyományos házak formáit idéző léptékében viszont megnövekedett épülettömeg. Emellett persze többféle háztípus terjedt el, mint például az alpesi típusú, vagy az utcával párhuzamos tetőgerincű házak. Az elmúlt években az információáramlás felgyorsulásával olyan új előképek jöttek be az emberek tudatába, amelyek az egzotikum irányába fordult ízlést alakítottak ki. Az ezekre adott kétes válaszok eredménye a „mediterrán”, a „minimalista” és az „amerikai” néven nevezett valójában meghatározhatatlan stílusok köre. Ezeken a területeken a legnehezebb kérdés, hogy hogyan lehet egységes arculatra törekedni. Erre pedig a legjobb szabály a jó lelkiismeret, azaz, hogy a szomszédos házakhoz és az utcaképhez illő tetőmeredekségű, tömegű és színvilágú házakat építsünk. Mindenek előtt viszont fontos törekedni arra, hogy házaink a magyar tájnak és éghajlatnak megfelelő kialakításúak legyenek, hiszen a tetőmeredekség nem pusztán ízlés kérdése, hanem a helyre jellemző csapadék mennyisége és jellege határozza meg. A házaink színei is a helyben fellelhető természetes anyagok alkalmazása által lesz a tájba illő. Ezt a sort persze hosszan folytathatnánk.

fent jobbra: erdei ház hangulatát idézi a 2409-es helyrajzi számú ház
fent balra: a Gáborkút utca házai hrsz.: 1085-4 és 1085-5

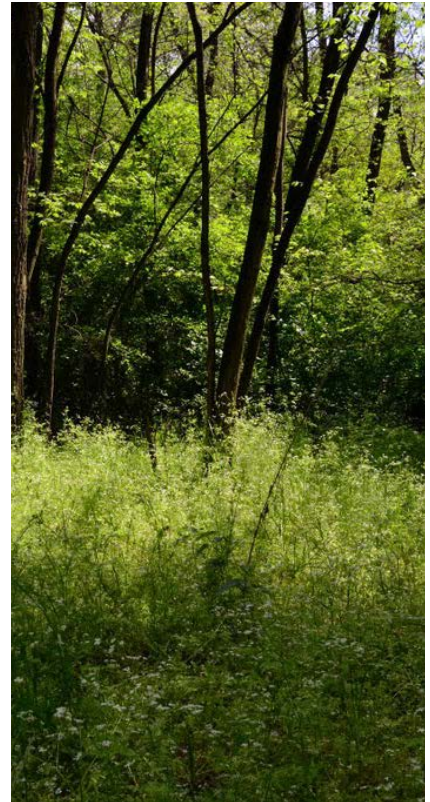

fent: a Kodály Zoltán utca házai hrsz.: 2601-30; 2601-29; 2601-28; 2601-27
lent: A sági út házai hrsz.: 2601-2; 2601-3 jobbra lent a 2447-2 helyrajzi számú ház

TÁJKARAKTEREK TÁPIÓSZECSŐ KÜLTERÜLETÉN

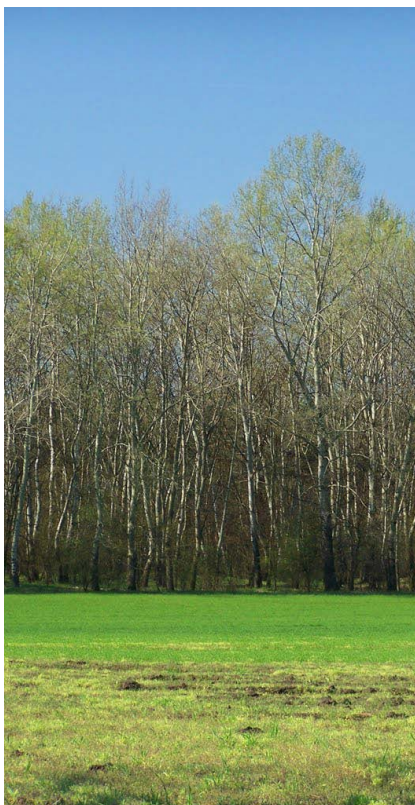
- Belterület
- Erdőterület
- Gyep és legelő terület
- Szántók
- Zártkertek
- Vizes élőhelyek

ERDŐ TERÜLET

Tápiószecső erdőterületei napjainkban javarészt ültetvényeket jelentenek, nemesnyár, akác valamint feketefenyő fajokból. A telepítéseket megelőzően kisebb mértékű erdős terület volt jellemző, így a tájkaraktert megőrzendően javasolt a legeltetés, és a gyeplélegelő gazdálkodás preferálása. A terület természetes erdei vegetációja a keményfás ligeterdei tölgy-kőris-szil ligeterdő, égeres-kőris ligetek, valamint a gyöngyvirágos tölgyes. A településen belüli faterlepítés esetén javasolt a fent felsorolt élőhelyeken megjelenő fajok alkalmazása.

Külterületi építkezések esetén kerüljük a tájidegen anyagokat, valamint a robusztus megjelenésű építményeket, törekedjünk a tájba illesztésre.

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET, SZÁNTÓ

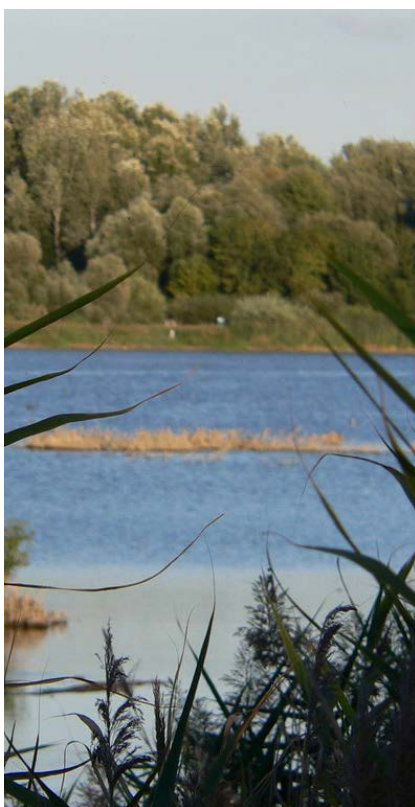
A település északi és déli külterületi határán jellemző nagyobb méretű nagytáblás szántó művelés, főként kukorica, búza és vegyes gabonafélék termesztése. Javasolt a jelenleg egységesen szántóként hasznosított területek között mezsgyék kialakítása, amely ökológiai és termőterületi minőségi javulást is jelenthet.

GYEP ÉS LEGELŐ

Jelentősek a tápiószecsői gyepek és legelőterületek, az Alsó-Tápió mentén található Égeres-legelő napjainkig használt, juhokkal legeltetett terület. Ennek fenntartása, és a legeltető gazdálkodás területbővítése javasolt. Értékesek a településen található – főként kékperjés - láprétek, valamint jelentős az Erdőszőlősi-legelő ürgeélőhely volta okán. A területeket a meglévő legeltetés mellett is veszélyezteti a területhasználat csökkenése, az invazív fajok megjelenése, ennek elkerülése a fenntartási terveknek megfelelően javasolt. Ökológiai értékeket bemutató tanösvények, információs rendszerek kihelyezésekor javasolt természetes anyaghasználatú, egyedileg kialakított rendszer alkalmazása. Védett gyepek bemutatása esetén megfontolható megemelt sétány kialakítása

VIZES ÉLŐHELYEK

Ex lege védett területként számontartottak a Szecsői halastavak, összesen 66 hektár kiterjedésben, valamint az Alsó-Tápió és a Felső-Tápió menti területek Natura 2000-es területekként védettek, bemutatásuk a gyepek és legelők bemutatásával megegyezően javasolt.

MÉLYUTAK

Az Ürgés tanösvény egyik látnivalója a zártkerti területre környékén található mélyutak, melyek védett természeti értékek.

ZÁRTKERTEK

A település déli külterületein jelentős területen találhatóak zártkertek, amelyek korábban gyümölcs és szőlőművelési területek voltak. Napjainkra több helyen ezek művelése felhagyásra került. Javasolt ezeknek a területeknek a revitalizálása, valamint építkezés esetén tájbaillő természetes anyaghasználat alkalmazása.

TÁJI ÖRÖKSÉGEK, VÉDETT ÉRTÉKEK

A természetvédelmi területeken és védett értékeken túl, karakterisztikájában véendő a gyepek és legelők területhasználatú területek fenntartása, a legeltetési forma megőrzése, továbbá a zártkertek fenntartása és megőrzése, lehetőség szerint a gyümölcs és szőlőtermesztés lehetőségének újbóli megteremtése.

NYERS LILLA - NÉPI LAKÓHÁZ

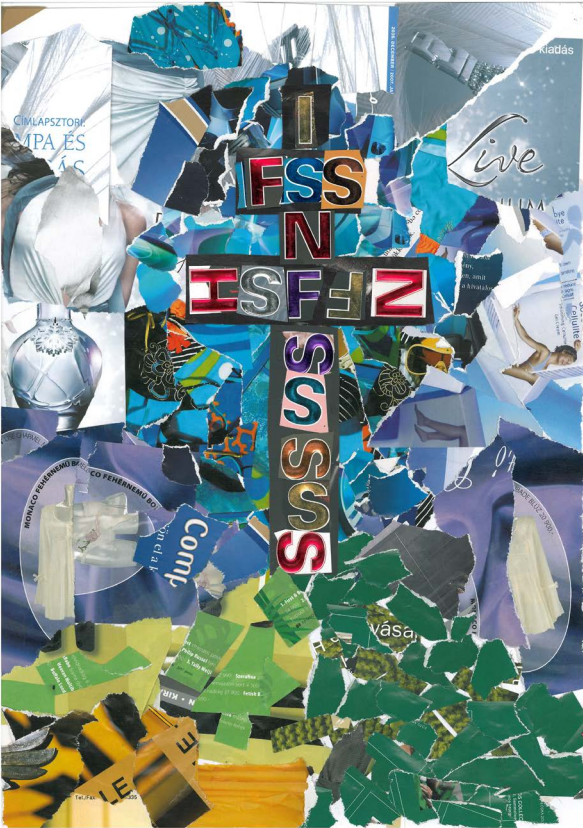
TÓTH SÁRA EMÍLIA - PARK

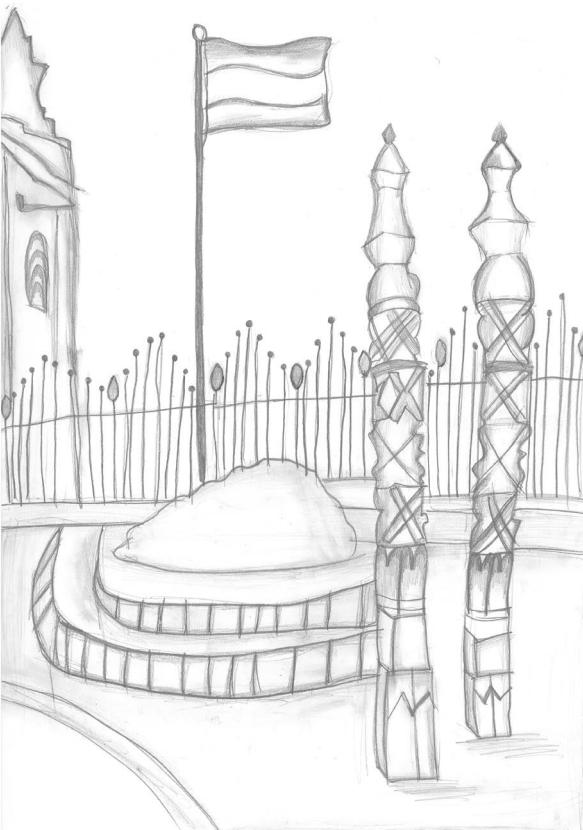
GÁL KITTI - TEJBOLT

TARI OLIVÉR - VÍZTORONY

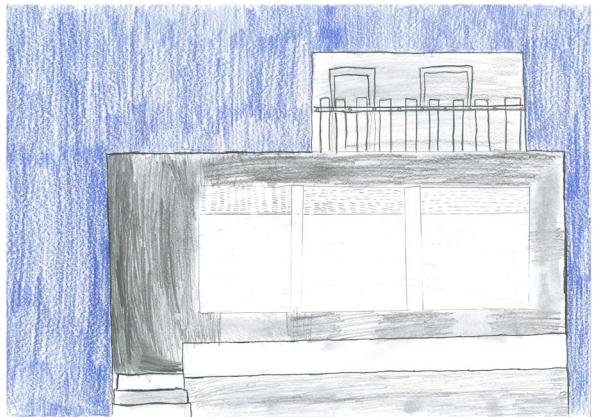

VÁRADI MÁRTON - KETTŐSKERESZT
BUZSÁKI SÁRA - KIÁLLÍTÓHÁZ

CSIZMADIA LAURA FANNI - EMLÉKMŰ

GALAMBOS ALEXANDRA - HÁZ

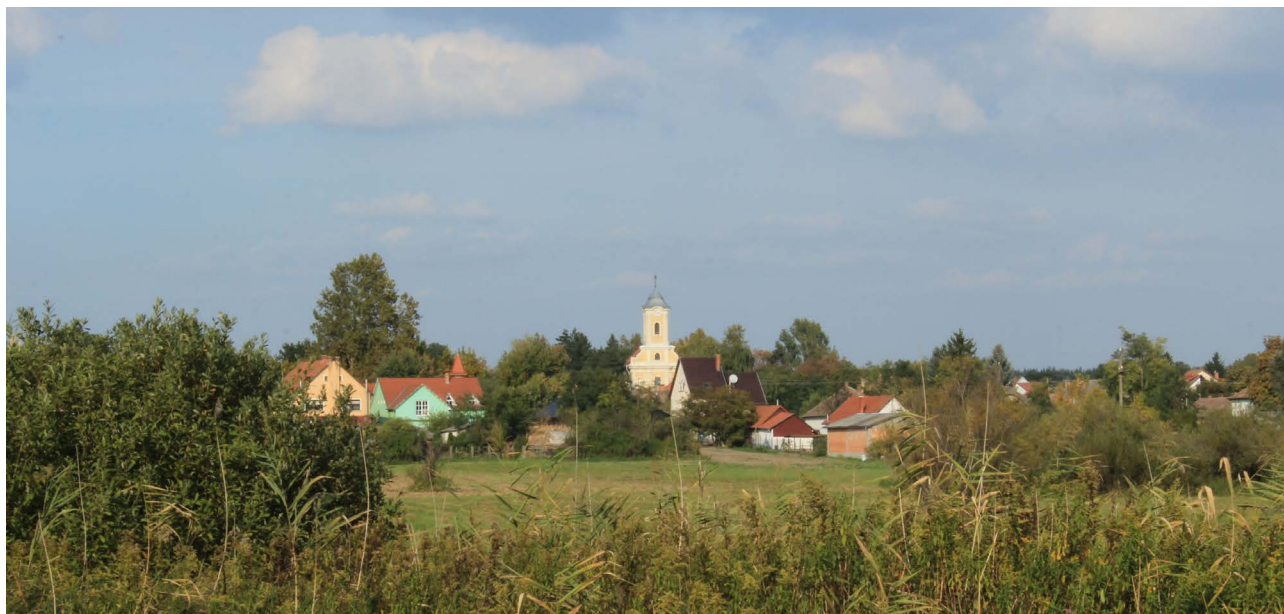

IFJÚSÁGI RAJZPÁLYÁZAT

2017-ben az Arculati Kézikönyv elkészítése során kíváncsiak voltunk arra, hogyan látják a gyerekek, fiatalok Tápiószecscő arculatát. A rajzokat, melyek a fejezeteket elválasztó oldalakon kerülnek bemutatásra a Gróf Széchenyi István Általános és alapfokú Művészeti Iskola tanulói készítették. Érdeemes megfigyelni, hogy hányféle módon tudták rajzban megfogalmazni, mit látnak értékesnek, szépnek, jellegzetesnek településünkön.

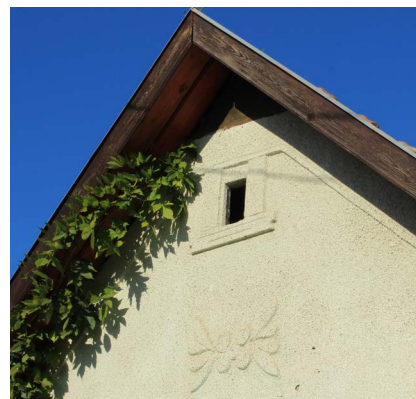
ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

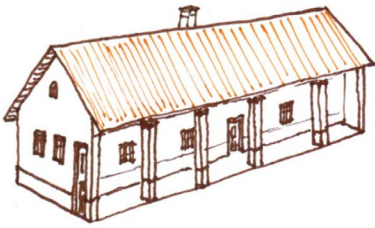
Egy ház szépsége sok tényezőtől függ. Az épülettömegek jó arányú formálása, a homlokzatok és a nyílások arányos szerkesztése, a ház műves díszítése még nem feltétlenül jelent szépséget, hiszen ez sokszor mit sem ér, hogyha a házunk nem illeszkedik a környezetéhez. A környezethez való illeszkedéshez fontos megfigyelni a környezetünk karakterét. Milyen házak épültek itt eddig? Hogyan nézhetett ki eredetileg? Ez a fejezet abban kíván segítséget adni, hogy minden új építésű ház, vagy felújítás után elkészülő új arculatú épület megtalálja azt a közös hangulatot, amittől összeillő és esztétikus utcaképet kaphatunk. Egy utcakép házsorát felfoghatjuk úgy is mint egy kórus tagjait. Minden tag egyedi hangon szólal meg, mégis közösen ugyanazt a hangot éneklik így elkerülnek minden hamisságot, minden feltűnősködést és a közös ének sokkal értékesebbé válik. Így válik egy összeillő utcakép által a mi házunk is sokkal értékesebbé.

fent: Tápiószecső központja a Tápió patak partjáról

lent: a 376-os helyrajzi számú ház kapuja; a 620-as helyrajzi számú ház tornácablaka; a755-ös helyrajzi számú ház oromzata

fent: jellegrajz a hagyományos népies lakóhárról

lent: az 1773-as helyrajzi számú ház oromzata

lentebb: 34-es helyrajzi számú ház homlokzata

HÁZTÍPUSOK ÁTFOGÓ BEMUTATÁSA

Ahhoz hogy lássuk milyen házak illeszkednek jól Tápiószecscő arculatába praktikus áttekinteni a jellegzetes és az ezekhez jól illeszkedő háztípusokat. Ez a fajta tipizálás segítségünkre lesz később abban is, hogy lássuk melyik típus melyik településrészen lehet a tervezési ihlet forrása.

1. TÍPUS - A HAGYOMÁNYOS NÉPIES LAKÓHÁZ

Ezt a háztípust valószínűleg mindenki jól ismeri, hiszen mindenkiben mélyen él ez az előkép. A ház oldalhatáron álló, alaprajza hosszúkás téglalap arányú. Nyeregterítővel és oromzattal rendelkezik melynek díszítése általában kifejezett valamit abból amit a ház tulajdonosa fontosnak gondolt emondani magáról. Vakolathímezések, fából készített oromdíszek vagy a fa deszkázat fűrészelt mintázatai díszítették. Az oromzaton kialakíthattak fülkét amelyben általában vallásos témájú szobrot is elhelyezhettek. A tetőgerinc végén kis méretű fa vagy vas keresztet is állítottak. Az utcai homlokzaton készíthettek csonkakontyot, amely 3-5 sor cseréből állt és maximum a homlokzati fal belső síkjáig tartott. A házon nyeregterítő van, melynek hajlásszöge 40-50° közötti. A tetőt vízcsondesítővel is lehet építeni. Tetőtere nem beépíthető ráépítés nélkül, ezért az így bővített házak más típusba esnek. Az utcai homlokzat irányában maximum egy darab 0,5 m²-nél nem nagyobb oromzati padlás ablakot vagy két darab füstlyukat építettek emlékezve azokra a korokra, amikor a házainknak még nem voltak kéményei. A ház oldalkerti oldalán legalább 3 méter hosszú tornác helyezkedik el, amely akár végig is futhat a ház teljes felületén. A tornác az utcai homlokzaton díszes ajtót vagy ablakot kaphatott, különösen akkor ha a homlokzat előkert nélkül az utcafronton áll. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az 1:2 arány közötti arányúak. Négyzet arányú ablakot csak akkor lehet elhelyezni, ha azok mérete nem haladja meg a 0,5 m²-t. Az utcai homlokzat maximum 7,5 méter széles lehet és ablakszempár helyezkedik el rajta, azaz két egyforma arányú ablak áll párban. Árnyékolást zsalugáttal lehet készíteni. Tápiószecscőn rengeteg olyan ház van, amely eredetileg ilyen típusba tartozott, a szocializmus idején oromzataikat elbontották, konyolt tetőt kaptak, az ablakszempárt oda nem illő háromosztású „tüzép” ablakra cserélték. Ezeket a házakat kis ráfordítással helyre lehet állítani. Érdeemes is, hiszen Tápiószecscő arculatának alapját képezik.

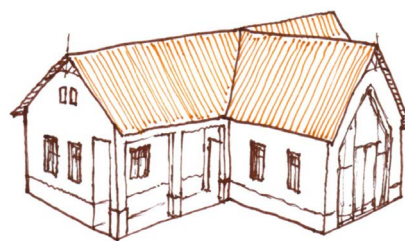
lent: 35-ös helyrajzi számú ház homlokzata eredeti fűrészelt oromdeszkázattal

2. TÍPUS - OROMZATOS, KERESZTSZÁRNYAS LAKÓHÁZ

Ez a háztípus az imént bemutatott népies lakóház típus korszerűsített változata. A ház oldalhatáron áll, alaprajza hosszúkás téglalap arányú, mely az oldalkert irányában oromzatos keresztszárnyal bővül. Nyeregtetővel és oromzattal rendelkezik mely a hagyományos népies lakóházhoz hasonlóan díszítésre ad lehetőséget. Vakolathímezések, szoborfülke és benne ízlésesen elhelyezett szobor, fából készített oromdíszek vagy a fa deszkázat fűrészelt mintázatai díszíthetik. A tetőgerinc végén kis méretű fa vagy vas keresztet lehet állítani, a hagyományörzés jegyében. Az utcai homlokzaton készíthető csonkakonty, amely 3-5 sor cserépből áll és maximum a homlokzati fal belső síkjáig tart. A házon nyeregtető van, melynek hajlásszöge 40-50° közötti. Tetőtere beépíthető, de az utcai homlokzat irányában maximum egy darab 0,5 m²-nél nem nagyobb oromzati ablak vagy két darab ál-füstlyuk helyezhető el. Az oldalkert irányában ablakonként maximum 0,75 m² felületű különálló fekvő tetőablak készíthető. A ház oldalkerti oldalán a keresztszárnyig tornác is elhelyezkedhet. A tornác az utcai homlokzaton díszes ajtót vagy ablakot kaphat, különösen akkor ha a homlokzat előkert nélkül az utcafronton áll. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az 1:2 arány közötti arányúak. Négyzet arányú ablakot csak akkor lehet elhelyezni, ha annak mérete nem haladja meg a 0,5 m²-t. Vízszintes arányú ablakot csak a ház hátsó homlokzatán lehet elhelyezni. Külső árnyékolásként csak rejtett tokos redőnyt vagy zsalugáttert lehet alkalmazni. Az utcai homlokzat maximum 7,5 méter széles lehet keresztszárnyas esetben és ablakszempár helyezkedik el rajta, azaz két egyforma arányú ablak áll párban. Ez a háztípus különösen jól illik a hagyományos népies lakóházak közé, az utcaképben szép ritmust ad az oromzatok sorolása. Gyakoribb alkalmazásával szépen helyreállíthatóak a település történeti részeinek arculati sebei.

lent: mintarajz egy polgári korból való keresztszárnyas lakóház típusra (Farkas Sebestyén rajza)

fent: jellegrajz az oromzatos keresztszárnyas lakóházzal

lent: 854/4-es helyrajzi számú ház jó példája ennek a típusnak
lejjebb: a 182-es helyrajzi számú ház homlokzata jól mutatja az ilyen típusú házak arányait

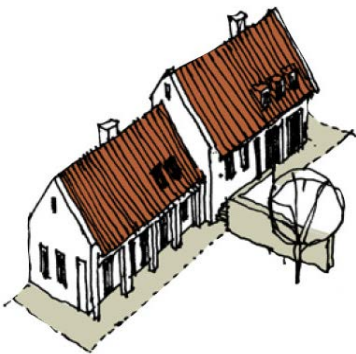
3. TÍPUS - OROMZATOS, BŐVÍTETT HÁTSÓHÁZAS LAKÓHÁZ

fent: jellegrajz az oromzatos bővített fesztávú lakóhárról

Ez a háztípus a népies lakóház típus másik korszerűsített változata. A ház oldalhátáron álló, alaprajza hosszúkás téglalap arányú, mely az utcai homlokzat mögött legalább 5 méterrel lépékváltással fesztávjában bővül az oldalkert irányában. Nyeregtetővel és utcai oromzattal rendelkezik mely a hagyományos népies lakóházzal hasonlóan díszítésre ad lehetőséget. Vakolathímezésekkel, szoborfülkével, fából készített oromdíszekkel vagy a fűrészelt mintás fa oromdeszkákkal ízlésesen díszíthető. A tetőgerinc végén kis méretű fa vagy vas keresztet lehet állítani, a hagyományörzés jegyében. Az utcai homlokzaton készíthető csonkakonty, amely maximum a homlokzati fal belső síkjáig tart, azaz 3-5 cserépsoros. A házon nyeregtető van, melynek hajlásszöge 40-50° közötti. Tetőtere a hátsó bővített fesztávú részen beépíthető, így az utcai oromzatos homlokzat megközelíti a hagyományos népi lakóházak léptékét. Az utcai homlokzat irányában maximum egy darab 0,5 m²-nél nem nagyobb szoborfülkét idéző léptékű oromzati ablak vagy két darab ál-füstlyuk helyezhető el. Az oldalkert irányában ablakonként maximum 0,75 m² felületű különálló álló vagy fekvő tetőablak készíthető. A ház oldalkerti oldalán a bővített tömegig tornác is elhelyezkedhet. A tornác az utcai homlokzaton díszes ajtót vagy ablakot kaphat, különösen akkor ha a homlokzat előkert nélkül az utcafronton áll. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az 1:2 arány közötti arányúak. Négyzet arányú ablakot csak akkor lehet elhelyezni, ha annak mérete nem haladja meg a 0,5 m²-t. Vízszintes arányú ablakot csak a ház hátsó homlokzatán lehet elhelyezni. Külső árnyékolásként csak rejtett tokos redőnyt vagy zsalugáttert lehet alkalmazni. Az utcai homlokzat maximum 7,5 méter széles lehet és ablakszempár helyezkedik el rajta, azaz két egyforma arányú ablak áll párban. Ez a háztípus illik talán legjobban a hagyományos népies lakóházak közé, az utcaképben nem csak szép ritmust adó oromzatokat ad, hanem léptékében is jobban megközelíti az arculatot adó házak tömegét, hozzájárulva ezzel a település történeti részlein esett arculati sebek helyreállításához.

lent: vázlatrajz egy oromzatos bővített fesztávú lakóhárról (rajz: Lukács Péter)

lent: a 1148/1-es helyrajzi számú ház tömegformálása jól szemlélteti ezt a típust

fent: jellegrajz a régioromzatos bővített polgárisodott lakóhárról

lent: a 957/1-es helyrajzi számú ház tömegformálása

lejjebb: a 334/1-es helyrajzi számú ház homlokzata

4. TÍPUS - RÉGIOROMZATOS BŐVÍTETT POLGÁRIASODOTT LAKÓHÁZ

Ez a háztípus az egyik változata a hagyományos népi lakóház típus fejlődésének. Bár országosan kevés példa épült jól mutatják hogyan fejlődött volna a magyar ház, ha nem törte volna derékba ezt a fejlődést a szocializmus típusépítészete. Ez a háztípus úgy jött létre, hogy a már meglévő hagyományos népi lakóház mellé az oldal-kert irányában bővítést építettek, úgy hogy megőrizték az eredeti kéttablakos, oromzatos homlokzatot és a bővítést tömegét konytolt tetővel kissé hátrább építették. Tagolt utcafronti homlokzata miatt szépen illeszkedik a hagyományos népies lakóházak közé. A ház oldalhatáron álló, alaprajza hosszúkás téglalap arányú, mely az oldalkert irányában konytolt tetős bővített szárnyal rendelkezik. Oromzatos homlokzatát a hagyományos népies lakóházhoz hasonlóan díszítették vakolathímezésekkel és fából készített oromdíszekkel. A tetőgerinc végén kis méretű fa vagy vas keresztet állítottak hagyományosan. Az oromzaton előfordult csonkakonty, amely 3-5 cserépsorból állt és maximum a homlokzati fal belső síkjáig tartott. A háztető hajlásszöge 40-50° közötti. Tetőtere beépíthető, de az utcai homlokzat irányában maximum egy darab 0,5 m²-nél nem nagyobb oromzati ablak vagy két darab füstlyuk helyezhető el. A konytolt tetős bővítést utcafronti homlokzatán maximum egy darab maximum 0,5 m² feletű álló tetőablak készíthető. Az oldalkert bővítést mögötti részén és a hátsó kert irányában fekvő tetőablak elhelyezhető. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az 1:2 arány közötti arányúak. Vízszintes arányú ablakot csak a ház hátsó homlokzatán lehet elhelyezni. Árnyékolásként csak rejtett tokos redőnyt vagy zsalugáttert lehet alkalmazni. Az utcai homlokzat maximum 7,5+5 méter széles lehet és ablakszempár helyezkedik el rajta, azaz két egyforma arányú ablak áll párban. A hátsóbb homlokzaton egy vagy két ablak helyezkedik el, melyek mérete nem haladhatja meg az oromzatos homlokzat ablakának méretét. Ez a háztípus különösen jól illik a hagyományos népies lakóházak közé, az utcaképben szép ritmust ad az oromzatok sorolása. Gyakoribb alkalmazásával szépen helyreállíthatóak a település történeti részeinek arcúlati sebei.

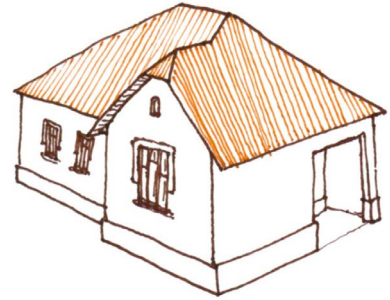
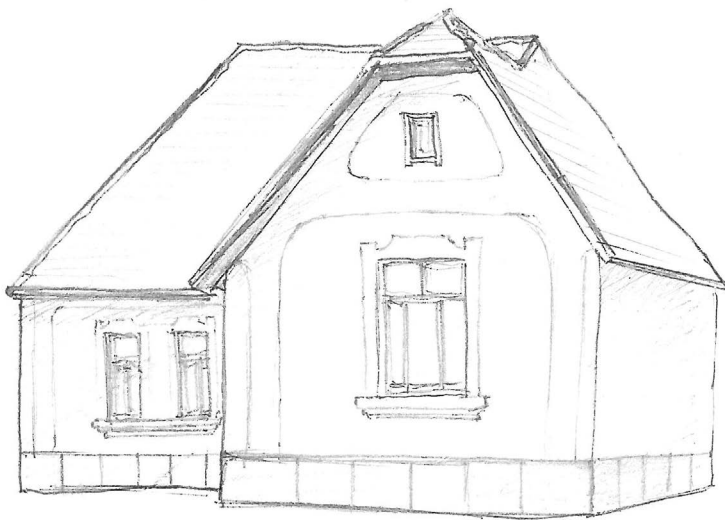
lent: a 907-es helyrajzi számú ház homlokzata

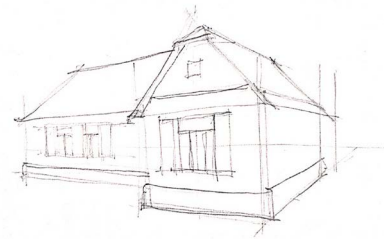
5. TÍPUS - ÚJROMZATOS BŐVÍTETT POLGÁRIASODOTT LAKÓHÁZ

Ez a háztípus egy másik változata a hagyományos népi lakóház fejlődésének. Szintén kevés példa épült a 20. század második felének típusépítészete miatt. Ez a háztípus úgy jött létre, hogy a már meglévő hagyományos népi lakóház oromzatát elbontották és mellé az oldalkert irányában bővítményt építettek, úgy hogy annak homlokzati síkja előbbre ugrik az eredeti kétablakos, immár konytolt tetős homlokzathoz képest. Tagolt utcafronti homlokzata miatt szépen illeszkedik a hagyományos népies lakóházak közé. A ház oldalhatáron álló, alaprajza hosszúkás téglalap arányú, mely az oldalkert irányában utcafronton oromzatos bővített szárnyal rendelkezik. Oromzatos homlokzatát már kevésbé jellemzi a népies díszítés, inkább polgári eleganciával díszítették vakolat architektúrával és fából készített oromdísszel. Az oromzat jellegzetesen csonkakontyban zárul, amely 3-5 cserépsorból áll és maximum a homlokzati fal belső síkjáig tart, vagy művesen kidolgozott atikával készül. A háztető hajlásszöge 40-50° közötti. Tetőtere beépíthető, de az utcai homlokzat irányában maximum egy darab 0,75 m²-nél nem nagyobb oromzati ablak nyitható. A kontytetős rész utcafronti homlokzatán maximum egy darab álló tetőablak készíthető, maximum 0,5 m² felülettel. Az oldalkert bővítmény mögötti részén és a hátsókert irányában fekvő tetőablak elhelyezhető. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az 1:2 arány közötti arányúak. Árnyékolásként csak rejtett tokos redőnyt vagy zsalugáttert lehet alkalmazni. Vízszintes arányú ablakot csak a ház hátsó homlokzatán lehet elhelyezni. Az utcai homlokzat maximum 7,5+7,5 méter széles lehet a hátsóbb homlokzati síkon ablakszempár helyezkedik el az elsőbb homlokzaton két egyforma arányú ablak áll párban vagy egy nagy ablak műves osztással esetleg páros franciaablak. Ez a háztípus a módosabb polgárok jellemző háztípusa volt. Szintén igen jól illik a hagyományos népies lakóházak közé, az utcaképben szép ritmust ad az oromzatok sorolása. Sok esetben teljesen új építésű házak is követték ezt a mintát, mert tömegformálása igen jó alaprajzi elosztás lehetőségét kínálja.

lent: mintarajz az újhomlokzatos polgáriasodott lakóház szemléltetésére

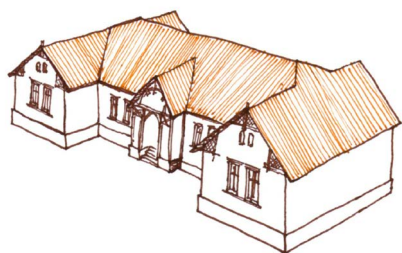
fent: jellegrajz az újromzatos bővített polgáriasodott lakóházzal

fent: mintarajz újromzatos bővített polgáriasodott lakóházzal.

lent: a 2017-es helyrajzi számú ház ebben a formában épült

fent: jellegrajz a kétoromzatos bővített polgárisodott lakóhárról

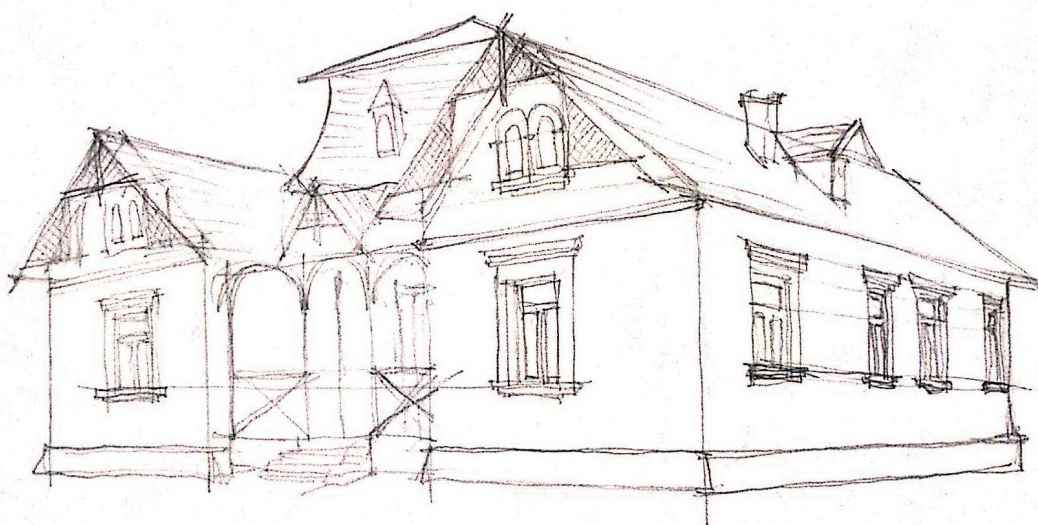

középen: a 2203-as helyrajzi számú ház tömegformálása jól mutatja ezt a típust, kontyolt tetős kialakítással

lent: vázlatrajz kétoromzatos előudvaros lakóhárról manzárdtetős középrészszel (Farkas Sebestyén rajza)

6. TÍPUS - KÉTOROMZATOS ELŐUDVAROS LAKÓHÁZ

Ez a háztípus megoldást ad azok számára, akik szélesebb utcai homlokzatú házat szeretnének építeni olyan környezetben ahol keskeny homlokzatú oromzatos házak közé kell illeszkedni. Tagolt utcafronti homlokzata miatt szépen illeszkedik a hagyományos népies lakóházak közé. A ház oldalhatáron vagy szabadon álló, alaprajza utcával párhuzamos hosszúkás téglalap arányú H alakú, vagy az utca irányában U alakú bővítésekkel. Két oromzatos homlokzata jellemzően szimmetrikus elegánsan díszíthető vakolat architektúrával és fából készített oromdíszekkel. Az oromzatok jellegzetesen csonkakontyban zárulhatnak, amely 3-5 cserépsorból áll és maximum a homlokzati fal belső síkjáig tartanak, de művesen kidolgozott attikával is készülhet. A háztető hajlásszöge $40-50^\circ$ közötti. A tetőzet középső részén manzárdtetős kialakításra is lehetőség van, amennyiben az az épület arányát jótékonyan befolyásolja. Tetőtere beépíthető, de az utcai homlokzat irányában oromzatonként maximum egy darab $0,75 \text{ m}^2$ -nél nem nagyobb oromzati ablak kerülhet. Az oromzatok közötti homlokzaton jellemzően az utcával párhuzamos tornác jelenik meg. A ház tengelyében megjelenhet egy bejáratot jelölő oromzat, vagy a terasz bővítése. A két oromzat közötti utcával párhuzamos tetőrészen csak szimmetrikus elrendezésű álló tetőablakok készíthetők, egyenként maximum $0,75 \text{ m}^2$ felülettel. A hátsó kert és a szomszéd irányában fekvő tetőablakok elhelyezhetők, egyenként maximum $0,75 \text{ m}^2$ felülettel. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az $1:2$ arány közötti arányúak. Vízszintes arányú ablakot csak a ház hátsó szomszéd felőli homlokzatán lehet elhelyezni. Külső árnyékolásként csak rejtett tokos redőnyt vagy zsalugáttert lehet alkalmazni. Az utcai homlokzat maximum $7,5+10+7,5$ méter széles lehet. A két szélső oromzatos előreugró homlokzati síkon ablakszempár vagy egy nagyobb méretű művesen osztott ablak kerül. A középső hátrébb álló homlokzaton az egyes ablakok mérete nem haladhatja meg az oromzatos előreugró homlokzat ablakjainak méreteit. Ez a háztípus a 20. század eleji villaépítészetben jelent meg. Nagy területű alaprajzi elrendezést lehet benne megvalósítani, anélkül, hogy a ház tömege ormótlanná válna. Az oromzatos lakóházak közé jól illő tömegforma nem csak lakóépület funkcióban tud helyállni, tömegformálása lehetőséget ad arra hogy kiskereskedelmi létesítmények, vendéglátóipari egységek is a környező arculatba illő módon jelenhessenek meg.

7. TÍPUS - L ALAKBAN BŐVÍTETT UTCÁVAL PÁRHUZAMOS HAGYOMÁNYOS LAKÓHÁZ

Ez a háztípus az egy másik változata a hagyományos népi lakóház típus fejlődésének. Ez a háztípus úgy jött létre, hogy a már meglévő oldalhatáron álló hagyományos népi lakóház mellé az oldalkert irányában bővítmenyt építettek, úgy hogy az utcáfronti homlokzat egy síkban maradt. Elbontották az oromzatot, és az utcával párhuzamos gerincű általában kontyolt nyeregtetőt építettek. Legtöbbször megőrizték az eredeti kétablakos homlokzatot és az új homlokzati részen megismételték törekedve a szimmetriára. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az 1:2 arány közötti arányúak. Árnyékolásként csak rejtett tokos redőnyt vagy zsalugáttert lehet alkalmazni. Új homlokzati megjelenése miatt új arcultati hangulatot jelent amely inkább a településközpont világára jellemző. Ez a háztípus vált később a zárt sorú beépítés alapjává, ilyen beépítési forma viszont nem jellemző Tápiószecscőre. A homlokzat vízszintesen elnyúló ezért jellemző a függőleges tagolás a vakolatarchitektúrában. A háztető hajlásszöge 40-50° közötti. Tetőtere beépíthető, az utcáfronti homlokzatán maximum 0,75 m² felületű különálló álló tetőablakok készíthetők. A hátsó kert és a hátsó szomszéd felőli oldalon fekvő tetőablakok is elhelyezhetők egyenként maximum 0,75 m² felülettel. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az 1:4 arány közötti arányúak. Vízszintes arányú ablakot csak a ház hátsó szomszéd felőli homlokzatán lehet elhelyezni.

fent: jellegrajz az L alakban bővített utcáfronttal párhuzamos lakóházzól

fent: a 364/1-es helyrajzi számú ház homlokzata szépen mutatja az eredeti ablakpárból adódó érdekes szimmetriát

lent: az 20/1-es helyrajzi számú ház homlokzata

fent: a 233/1-es helyrajzi számú ház tömegformálása jó példa erre a típusra, a homlokzat a funkcióváltás miatt módosult

alul: az 1537-es helyrajzi számú ház homlokzata elegáns díszítéssel

fent: jellegrajzok az utcával párhuzamos tömegű lakóhárról és változatairól
lent: a 413-414-es helyrajzi számú ház jó arányú manzárdtetővel épült

fent: a 2124-es helyrajzi számú ház sokszög alaprajzú utcafronti bővítéssel
lent: a 384-es helyrajzi számú ház a „kádár kockákkal” könnyen összekeverhető, de homlokzatán az ablakok árulkodó jelei valódi típusának

8. TÍPUS - UTCÁVAL PÁRHUZAMOS TÖMEGŰ LAKÓHÁZ

Ez a háztípus az L alakban bővített utcával párhuzamos lakóházon alapszik. Itt már nem a régi ház bővítéséről van szó, hanem az újonnan épült épület illeszkedik az ilyen utcafronti bővítésekkel létrejött arclathoz. A ház tehát négyzet vagy téglalap alakú, mely az utcafronttal párhuzamos. Jellemzően az utcával párhuzamos gerincű nyeregtető fedi, amely két oldalán általában csonkakonyolt. A házon álló formájú ablakokat lehet elhelyezni melyek az aranyarány és az 1:2 arány közötti arányúak. Vízszintes arányú ablakot csak a ház hátsó szomszéd felőli homlokzatán lehet elhelyezni. Külső árnyékolásként csak rejtett tokos redőnyt vagy zsalugátert lehet alkalmazni. Az ilyen típusú házak homlokzatát a függőleges osztások jellemzik amelyek tagolják széles tömeget, elegáns vakolatarchitektúrával díszíthetőek. A ház tetején megjelenhetnek fióktetők vagy attikás kiemelések. Az ilyen típusú házak tömegükben is díszíthetőek. Lehetőség van a ház előtt sokszög, vagy kör alaprajzú bővíténi építésére, amelyek jótékonyan hatnak az utcaképre, egyedi arcot kölcsönözve az egyes házaknak illetve sarokbővítésekre, melyek alaprajza szintén sokszög vagy kör alaprajzú lehet. A háztető hajlásszöge $40-50^\circ$ közötti, de lehetőség van az egész épületen maznárdtetős kialakítására is. A ház előtti illetve ház sarkán álló sokszögíves vagy félköríves bővíténiy lefedéséhez lehetőség van manzárdtetős kialakításra, alacsony, vagy magas hajlásszögű tető kialakítására, függetlenül a ház főtömegének tetőkialakításától. Ennek a háztípusnak a legegyszerűbb formáját a kétablakos házat nem szabad összekeverni a kétablakos sátoertetős háztípussal, amit a köznyelv kádár kockának nevez. A tető és az ablakok kialakítása jól érzékelhető különbségeket mutat. Ez a háztípus mind alaprajzilag, mind tömegében az egyik leggazdagabban formálható mégis egységes arculatot adó lehetőség.

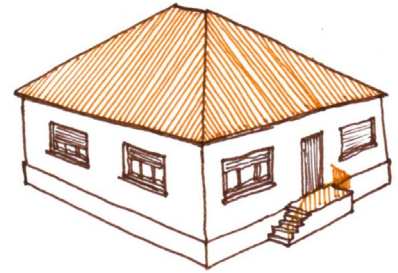

fent: a 468/1-es helyrajzi számú ház félköríves alaprajzú utcafronti bővíténiyvel
lent: a 1594-es helyrajzi számú ház homlokzata mives ablakokkal és fióktetővel

9. TÍPUS - KÉTABLAKOS SÁTORTETŐS LAKÓHÁZ

Ezt a háztípust a köznyelvben egyszerűen „kádár kockának” nevezik. Jellemzően a 60-as 70-es években épültek állami nyomásgyakorlásra tömegesen. A szűkös alaprajzi lehetőségekkel rendelkező házak nem feleltek meg teljesen a vidéki élet realitásának. Mivel sokszor az eredeti településképet elnyomva rengeteg ilyen ház épült és az építés korának ideológiai viszonyai nem sokakban hagytak jó emléket így sokan keserű szájjal nézik az ilyen típusú házakat. Ennek ellenére fontos értékelnünk, hogy a tulajdonosok igényessége miatt ezek a házak is sokszor változatos mintázatokkal díszített homlokzatot kaptak melyet a kortárs nyugati építészeti stílusokkal sokkal jobban értékelnek mint mi magunk. Ezeknek a mintázatoknak és homlokzati díszeknek a megőrzése igen fontos. Amikor Tápiószecső leendő arculatát szeretnénk kialakítani kénytelenek vagyunk bizonyos határokat szabni, így az ilyen típusú házakat a jövőben olyan helyeket szeretnénk látni, ahol valóban nagy tömegben épültek és az arculatba nem illeszkedő példányok átalakítására külön javaslatokat teszünk. Az ilyen típusú házak oldalhatáron álló vagy szabadon álló elrendezésűek. Többnyire négyzet alaprajzúak, 40-50° fokos sátortető vagy manzárdtető fedéssel készültek. Rendszeresen a hátsókert irányában nyárikonyhával, műhellyel, illetve az oldalkert irányában verandás bejárattal bővültek. Homlokzatukon két darab háromosztású ablak található. Külső árnyékolása általánosan rejtett tokos úgynevezett Esslingeni redőnnyel készül. Tetőtérbeépítésre csak ráépítéssel alkalmasak, az ilyen típusú átalakítások után már más típusként tekintünk rá.

fent: jellegrajz a kétablakos sátortetős lakóhárról

lent: a 422-es helyrajzi számú ház élénk színű mintázata sok házon visszaköszön Tápiószecsőn

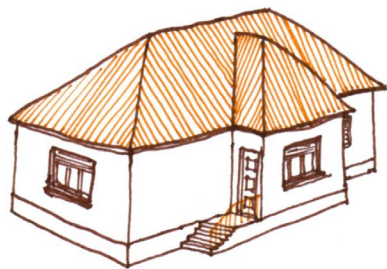
lent: a 477-es helyrajzi számú ház tömegformálása és impozáns vakolatdísz

fent: a 611-es helyrajzi számú ház

lent: a 630-as helyrajzi számú ház

fent: jellegrajz az egyablakos verandás sätortetős lakóházról

lent: a 964/1-es helyrajzi számú ház

fent: a 2476-os helyrajzi számú ház

lent: a 782/2-es helyrajzi számú ház

10. TÍPUS - EGYABLAKOS VERANDÁS SÄTORTETÖS LAKÓHÄZ

Ez a háztípus szintén a 60-as 70-es években épült széleskörben, az előző típusnál szűkösebb alaprajzzal. A díszítő kedv itt is szép homlokzati minták és ablakkeretek létrehozásához vezetett, amely értékeket őriznünk kell. Az ilyen típusú házak oldalhatáron álló vagy szabadon álló elrendezésűek. Többnyire téglalap alaprajzúak, 40-50°fokos sätortetős lefedéssel készültek. Rendszeresen a hátsókert irányában nyárikonyhával, műhellyel, illetve az oldalkert irányában verandás bejárattal bővültek. Nyitott az épület elején megjelenő, de végig nem futó tornáccal vagy üvegezett verandával is készültek ilyen épületek. Homlokzatukon egy darab háromosztású ablak található. Külső árnyékolása rejtett tokos redőnyvel készül. Tetőtérbeépítésre csak ráépítéssel alkalmasak, az ilyen típusú átalakítások után már más típusként tekintünk rá. A kétablakos sätortetős házak közé jól illeszkednek. Fontos hogy ne keverjük össze azokkal a hagyományos népi lakóházakkal, amelyek oromzatát lebontották és páros ablakszemét háromosztású ablakra cserélték. Ezt a háztípust is az egységes arculat megőrzése érdekében csak ott javasolt megőrizni ahol ez a környezetébe illik, ahol pedig elűt attól ott jó lehetőségeink vannak arra, hogy arculatában közelebb hozzuk a hagyományos népi lakóházakhoz. Ez ablakcserével és oromzat építésével kis ráfordítással is elérhető. Bővítés esetén keresztaszny hozzáoldásával, esetleg tetőtérbeépítéssel pedig oromzatos keresztasznyas lakóháztypussá alakíthatóak.

lent: a 907-es helyrajzi számú ház homlokzata

11. TÍPUS - ALPESI TÍPUSÚ LAKÓHÁZ

Ez a háztípus a 80-as évektől vált elterjedté. Előképe az Alpok népi építészetéből ki-fejlődött jellegzetes háztípus, melynek széles erkélyeiről az ottani éghajlaton futómuskátlik özöne ömlik alá. A szűkösnek bizonyult kétablakos sátoztetős lakóházak első bővítési hulláma is olyan tetőtérbeépítéseket eredményezett, amelyek még elterjedtebbé tették az ilyen formájú házakat. A ház oldalhatáron vagy szabadonálló, alaprajza négyzetes vagy téglalap alapú, sokszor az oldalkert irányában kereszt-szárnyal. Az utcafronti homlokzaton nagy méretű kis mélységű széles erkély, vagy loggia épült, mely rendszerint teljesen kihasználatlan és a forró magyar nyárban a legtöbb futómuskátlival indult próbálkozás sikertelen maradt. Ez a háztípus nem állta ki az idők próbáját, tömegformálása sok hőtechnikai és vízszigetelési problémát vet fel.

12. TÍPUS - UTCÁVAL PÁRHUZAMOS GERINCŰ TÉGLÁNY ALAPÚ LAKÓHÁZ

Ez a háztípus szintén 80-as évektől vált elterjedté. Előképe a Nyugat - Európai sorházépítészet példája. Alaprajzában legtöbbször praktikus lakóház, de formájával a hagyományos településképtől elüt így csak olyan újépítésű lakókönyezetben szerencsés alkalmazni, ahol a már meglévő beépítésre ilyen típusú házak jellemzők. A ház oldalhatáron vagy szabadonálló, alaprajza négyzetes vagy téglalap alapú, az utcával párhuzamos tömeggel és tetőgerinccel. A háztető hajlásszöge 40-50° közötti.

fent: jellegrajz az alpesi típusú lakóházról

balra: az 1584/1-es helyrajzi számú ház jó példája az alpesi típusú lakóháznak

lent: 2601/174-es helyrajzi számú ház tömegformálása loggias homlokzattal és kereszt-szárnyal

fent: jellegrajz az utcával párhuzamos gerincű téglány lakóházra

balra: a 2601/3-as helyrajzi számú ház homlokzata

lent: 2601/134-es helyrajzi számú ház tömegformálása

fent: jellegrajz a nyeregtetős kéttraktusú lakóhárról

lent: a 1085/22-es helyrajzi számú ház tömegformálása és homlokzata

fent: az 1994-es helyrajzi számú ház tömege

lent: az 1085/56-os helyrajzi számú ház tömegformálása és homlokzata

13. TÍPUS - NYEREGTETŐS KÉTTTRAKTUSÚ LAKÓHÁZ

Ez a háztípus a 90-es évektől terjedt el elsősorban a kéttablakos sätortetős házakra épített tetőtérbővítések nyomán. Láptékváltást jelent az egykori hazánkban megszokott népies lakóháztípusok világához képest mégis formájában hordoz valamit ezekből az előképekből. Sikeres típusná vált amely jól kiszolgálja a korszerű igényeket így nem csak bővítések és átépítések eredményeként jönnek létre ilyen házak hanem eleve ilyen formában is épülnek új házak. Oldalhatáron álló, vagy szabadonálló beépítésben négyzet vagy téglány alaprajzzal épülnek legtöbbször keresztzárnyal. A háztető hajlásszöge 40-50° közötti. A 7,5 méternél szélesebb homlokzatok esetén az oromzat túlságosan magassá válik, ezért csomkakonttyal kell csökkenteni a homlokzat magasságán. A házon javasolt álló formájú ablakokat lehet elhelyezni, melyek a négyzet arány, az aranyarány és az 1:4 arány közötti arányúak. Tetőtere beépíthetősége miatt az utcai homlokzat irányában két ablakos is lehet. fontos a tetőtér és az utcahomlokzati ablakok méretét arányosan megválasztani, mert könnyen aránytalan homlokzat jöhet létre. Vízszintes arányú ablakot csak a ház hátsó homlokzatán lehet elhelyezni.

fent: a 440/2-es helyrajzi számú ház arányos tömege és kedves ablakkeretezése
lent: a287-es helyrajzi számú tömegformálása

KERÍTÉS TÍPUSOK ÁTFOGÓ BEMUTATÁSA

Az utca képét nem csak a házak határozzák meg. Ugyanolyan jelentős szerep jut a kerítéseknek. Fontos szempont hogy a kerítés illeszkedjen a házhoz, anyagában és színében egyaránt. A legszebb házat is el lehet rontani egy oda nem illő kerítéssel így fontosnak látjuk ismertetni a Tápiószecstőt legjobban jellemző kerítéstípusokat. Előbb viszont fontos átnéznünk a kerítésekkel kapcsolatos fogalmakat.

-TELJESEN ZÁRT KERÍTÉS:

Teljesen zárt kerítés alatt olyan kerítést értünk, amely szerkezete teljesen tömör és semmilyen átlátást nem biztosít. Ilyen kerítéseket Tápiószecstőn építeni nem szabad. Csak a településképi szempontjából fontos nyilvántartott kerítéseket lehet teljesen zárt kerítésként felújítani vagy rekonstruálni.

-ZÁRT KERÍTÉS:

Zárt kerítés alatt olyan kerítést értünk, amely elemei között minimum 3 centiméteres nyílás van kiképezve így akadályozza az utcáról való belátást. Ilyen kerítéseket Tápiószecstőn csak akkor szabad építeni, ha azt az adott területre jellemző előírások megengedik, továbbá zárt kerítésekkel nem szabad eltakarni az utcafronthoz 5 méternél közelebb eső homlokzatú házakat. Zárt kerítések csak fa anyagból készíthetők, betonból, fém lemezből, műanyag lemezből nem szabad zárt kerítést készíteni.

-ZÖLD KERÍTÉS:

Zöld kerítés alatt olyan sűrűn nőtt sövényfajból képzett kerítést, vagy támszerkezetre, hálóra, fém kerítésre felfuttatott futónövényből álló kerítést értünk, amelyek akadályozzák, vagy lehetetlenné teszik az átlátást. Ilyen kerítéseket Tápiószecstőn csak akkor szabad építeni, ha azt az adott területre jellemző előírások megengedik, továbbá zöldkerítésekkel nem szabad eltakarni az utcafronthoz 5 méternél közelebb eső homlokzatú házakat.

-ABLAKOS KERÍTÉS:

Ablakos kerítés alatt olyan szilikátszerkezetű falból épített kerítést értünk, melyek függőleges tagolással rendelkeznek magasságuk legfeljebb 2,2 méter és legalább 2 méterenként legalább 0,75 m² felületű művesen kialakított nyílással rendelkezik, melyet kovácsolt vas rácszatár zár. Ilyen kerítéseket Tápiószecstőn csak akkor szabad építeni, ha azt az adott területre jellemző előírások megengedik, továbbá ablakos kerítésekkel nem szabad eltakarni az utcafronthoz 5 méternél közelebb eső homlokzatú házakat és nem szabad ablakos kerítést építeni saroktelkeken.

-NYITOTT KERÍTÉS:

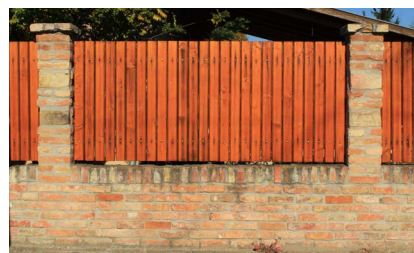
Nyitott kerítésnek nevezzük azokat a kerítéseket amelyek nem akadályozzák az átlátást. A nyitott kerítésnek maximum 60 centiméter magas tömör szilikátszerkezetű lábazata lehet. Tagolhatják tömör szilikátszerkezetű oszlopok, melyek közötti térköz minimum másfél méteres kell legyen, az oszlopok szélessége maximálisan 0,5 méter lehet. Tápiószecstőn a legtöbb esetben ajánlott nyitott kerítést építeni és bizonyos esetekben kötelező is.

-TÉRDFAL KERÍTÉS:

A térdfal kerítés maximum 1,3 méter magas tömör kerítés amely fölött semmilyen egyéb áttört kerítéselem nincs. A térdfal kerítés készülhet természetes kőből, nyers téglából, vagy vakolt szilikátszerkezettel. tetején cserépsor természetes, vagy műkö fedkősor vagy vízvető téglasor futhat. A térdfalkerítést csak a kapuk szakíthatják meg. Ilyen kerítést csak Tápiószecstő bizonyos részein lehet építeni, saroktelkeken viszont nem szabad térdfalkerítést készíteni.

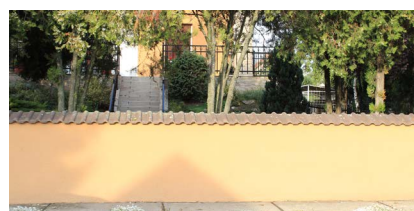
fent: teljesen zárt kerítés hrsz.: 341
lent: zárt kerítés hrsz.: 759

fent: zöld kerítés hrsz.: 2124
lent: ablakos kerítés hrsz.: 102

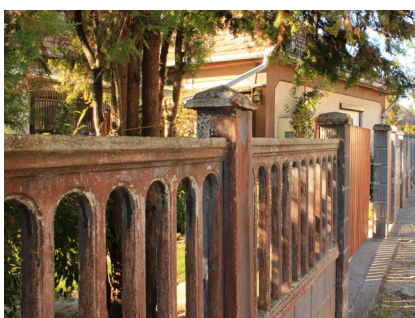

fent: nyitott kerítés hrsz.: 2447/2
lent: térdfal kerítés hrsz.: 1981

fent: festett betonkerítés hrsz.: 1792
 jobbra: meszelt betonkerítés hrsz.: 840
 lent: festett betonkerítés hrsz.: 1455

ELŐREGYÁRTOTT BETON KERÍTÉS

Ez a kerítéstípus a 20. század elején vált népszerűvé. Számos típusát gyártották. Tápiószecsőn nagyon sok porta előtt áll ilyen kerítés így településünkön ez arcualatformáló elemmé lépett elő. A legtöbb ilyen kerítés nyers beton felületű de több helyen színesre festett elemekkel is találkozhatunk. Maximum 60 cm magas tömör lábazati részt szabad kialakítani, amely fölött áttört elemeket kell elhelyezni. Az áttört részen belátást gátló nádfonatot szövetet, műanyagot vagy féMLEMEZT szerelni nem szabad. Teljesen zárt előregyártott beton kerítést csak a településkép szempontjából fontos, nyilvántartott esetekben lehet teljesen zárt kerítésként felújítani.

FÉM KERÍTÉS

A fém kerítés filigrán szerkezetével mégis erős anyagával mives kerítések kialakítására ad lehetőséget. A fém kerítések lehetnek kovácsoltvasból a környezethez illő mértékű díszítettséggel, lehetnek fém profilokból összehegesztett rácszatok melyek között hajtott vagy kovácsolt díszek lehetnek. A 20. század elejéről származó merevfonatos fém kerítések fontos részét képezik a település arculatának. A fém kerítéseket lehetőségünk van maximum 60 cm magas tömör fal fölé építeni illetve tömör oszlopokkal is tagolni. A nyitott kerítésekre vonatkozó szabályok szerint. A drótfonatos kerítéseket utcafronton csak ideiglenesen lehet használni az ilyen kerítést a megépítése utáni 3 éven belül tartós kerítésre kell cserélni. Az ilyen kerítésekre belátást gátló nádfonatot szövetet, műanyagot vagy féMLEMEZT szerelni nem szabad, de növényekkel való befuttatására a zöldkerítéseket leíró szabályok szerint van lehetőség.

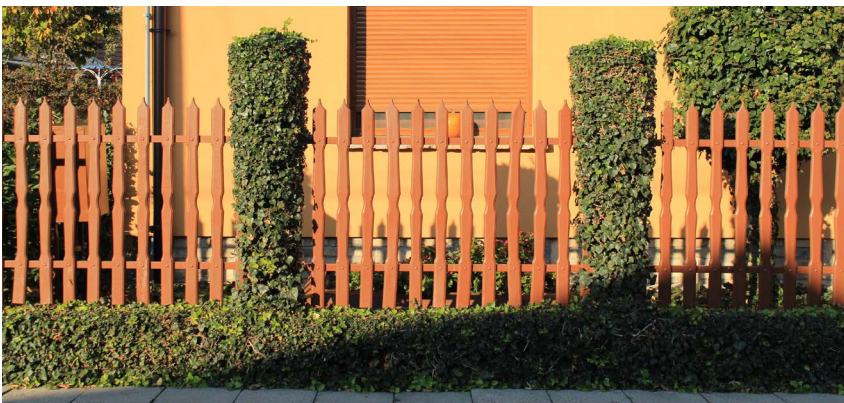
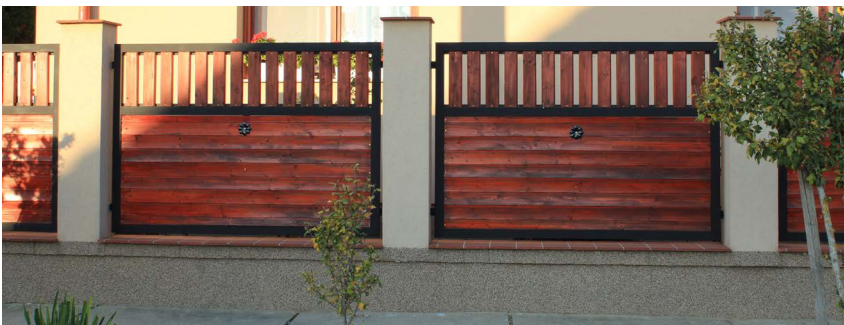

fentebb: hegesztett kerítés hrsz.: 144
 fent: hajtogatott kerítés hrsz.: 190/1
 jobbra: merevdrot kerítés hrsz.: 609
 lent: kovácsoltvas kerítés hrsz.: 567

FA KERÍTÉS

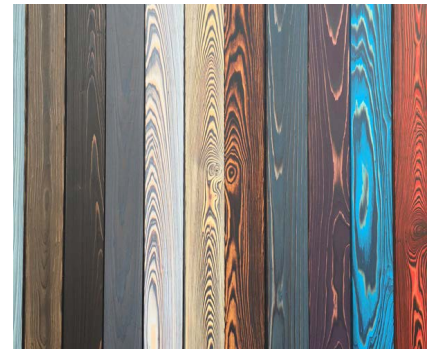
A fa az első anyag, amit kerítésépítésre használtak. A fa barátságos anyag, mert a leginkább természetes érzetet kelti. Fa hatású de nem fa anyagú kerítést valamint mesterséges fa alapanyagból készült táblákból (pl.: OSB, MDF) kerítést készíteni nem szabad. A jó minőségű fa kerítéseket nem feltétlenül szükséges mesterséges favédőszerekkel és színezőanyagokkal kezelni. Régen a fa kerítések felületét pörzsölővel szenesre égették, drótkéfével visszacsiszolták és lenolajjal beeresztették, évente-kétévente lenolajjal átdörzsölve hosszú évtizedeken át tartós kerítést tudtak fenntartani melynek színvilága utánozhatatlanul szép árnyalatokat adott és ehhez mérten rendkívül olcsó volt. Fontos, hogy a kerítésnek szánt fa megfelelő színezést és struktúrát kapjon, hogy elegáns része legyen az utcaképnek és ne vegye el a hangsúlyt a házokról. A fa kerítéseket változatos módon lehet létesíteni. Leghagyományosabb formája a lábazati fal nélküli fa vagy fém hátszerkezetre rögzített léckerítés, illetve deszkakerítés, melynek léceit vagy párhuzamos élekkel vagy fűrészelt, mart mintákkal alakítják ki. Újabban megjelentek a vadászházak hangulatát idéző glatterolt (szélezés nélküli) deszkákból épített kerítések, melyek változatos formáikkal mozgalmas és korszerű képet adnak, viszont egyes hagyományosabb arculatú lakóterületekre nem illik, ezért mindenhol nem létesíthetőek ilyen típusú kerítések. A fa kerítéseket lehetőségünk van maximum 60 cm magas tömör fal fölé építeni illetve tagolhatják tömör szilikátszerkezetű oszlopok, melyek közötti a térköz minimum másfél méteres kell legyen, az oszlopok szélessége maximálisan 0,5 méter lehet. Az oszlopok közötti mezőket léckerítés és táblás kerítés egyaránt boríthatja. Ahol valamilyen szabály azt nem tiltja ott lehetőség van zárt kerítést létrehozni, önálló vagy térdfalra esetleg oszlopok közé készített deszkasorolásból vagy táblás kivitelben, mivel egyedül a fa anyag tud olyan kellemes érzetet kelteni amitől egy zárt kerítés nem válik nyomasztóvá. Fontos még egyszer leszögezni, hogy a zárt kerítés akadályozza a belátást, de nem teszi lehetetlenné, azaz a fa elemek között legalább 3 cm széles rést kell hagyni. Teljesen zárt fa kerítést csak a településképi szempontjából fontos, nyilvántartott esetekben lehet felújítani vagy rekonstruálni.

fent: szenesedésig égetett fa és nyers fa közös mintázata

lent: az égetett fa mintázata a visszacsiszolás mértékétől függően változatos képet ad

lentebb: az égetett és visszacsiszolt fa további színekkel pácolható

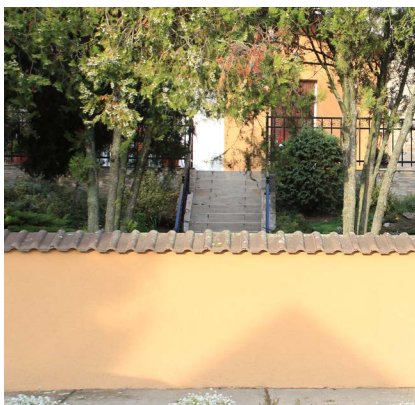
fent: nyitott glatterolt deszkakerítés lábazati fallal oszlopsor között hrsz.: 291

balra fent: zárt táblás kerítés lábazati fallal oszlopsor között

balra lent: nyitott szélmintás deszkakerítés borostyánnal futtatott lábazati fallal oszlopsor között hrsz.: 1022/4

lent: teljesen zárt védelem alatt álló történeti deszka kerítés hrsz.: 336

fent: térdfalkerítés hrsz.: 1981

lent: ablakos kerítés kovácsoltvas zárással hrsz.: 64

védett kivételek: középen: a plébániakert tömör falas kerítése hrsz.: 3 jobbra: meszelt tömör falas kerítés hrsz.: 1603-3

SZILIKÁT ANYAGÚ, FALAZOTT KERÍTÉS

A kő vagy téglakerítések szintén a kerítésépítések egyik ősi formája. A fa és fém kerítések térdfalaként és oszlopsoraként fontos elem a tömör falazott rész, de ide tartozik a térdfalkerítés és az ablakos kerítés típus is. A kerítés kapujával egybeépített esővédők, kukatárolók szilikát falainak anyagaira is érvényesek az itt elmondottak, de ezekre külön fejezetben is kitérünk. A falazott kerítést elsősorban természetes anyagokból, kőből, vagy az időjárás hatásai elleni védelemmel ellátott burkolótéglából, bontott téglából érdemes építeni. Lehetőség van betonból öntött vagy zsalukőben készített szerkezetet is használni, de csak abban az esetben, ha azt műkő burkolattal, vagy vakolattal és a környezetébe illeszkedő színezéssel látjuk el. Természetes anyagot utánozó szilikát anyagból, pl. beton téglakőből kerítést építeni, mészhomok burkolótéglával, kerámialapokkal, műgyantás kőgyöngy lábazati vakolattal vagy szeletelt téglával burkolt kerítéseket készíteni egyes hagyományos arculatú lakókörnyezetben nem szabad. Szilikát anyagú kerítésből nem szabad teljesen zárt kerítést építeni, kivétel a védett nyilvántartott példák.

AUTÓBEÁLLÓK, KAPUBEUGRÓK KIALAKÍTÁSA

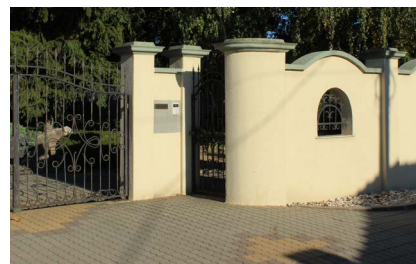
Kerítéseink arculati elemként meghatároznak egy függőleges síkot amely elválasztja a közterületet és a magánterületet. Ez a sík minél hangsúlyosabban jelenik meg annál kellemesebb összehatást ad. Szűk járdák esetén felmerülhet az igény arra hogy a gyalogos bejárat kapujának, vagy a gépkocsibejáró kapujának síkját bentebb hozzuk, a kerítés síkjától. A kapubeugró maximális mélysége a kerítés síkjától 1 méter lehet és amennyiben esőbeálló védi a kaput, az fedheti a beugrót. Kapubeugrót gépkocsi bejáró kapujánál csak akkor szabad kialakítani ha annak szélessége maximum 2,2 méter. A gépjármű utcára merőleges, mégis kerítésen kívüli parkolását biztosító több méter mély beugrót tilos építeni!

fent: beugró gépkocsibejárónál hrsz.: 236

lent: beugró gépkocsibejárónál hrsz.: 396

jobbra: beugró gépkocsibejárónál gyalogos kapuval hrsz.: 102

KERÍTÉS SÍKJÁBAN ÁLLÓ ESŐBEÁLLÓ, KUKATÁROLÓ

A kerítésünkhöz a korszerű élet igényei szerint egyre gyakrabban kapcsolódik kukatároló melynek falán villanyóra is helyet szokott kapni, sokszor ez kiegészül esőbeállóval ami biztosítja, hogy ne ázzunk el amíg fogadjuk a postást. Az ilyen építmények általában szilikát szerkezettel készülnek, átlátást nem engedik ezért nem lehetnek túlságosan nagyok. A telek kerítése mentén összesen 2 méter szélességű zárt felületet alakíthatunk ki kukatároló és esőbeálló céljából melybe nem számít bele a kapu szélessége amelyet viszont kötelező a nyitott kerítések szabályai szerint legalább 3 cm széles nyílást hagyni. Amennyiben a kapu egyik oldalához csatlakozik kukatároló, esőbeálló és a kapu másik oldalán a kerítés további osztásának oszlopa áll akkor az oszlop szélessége nem számít bele a 2 méterbe. A kukatároló, esőbeálló elhelyezése során biztosítani kell a szabályok szerint kötelező átlátási helyzeteket, viszont megfontolt elhelyezésével fokozhatjuk az udvar intimitásának érzetét.

fent: Esőbeálló a kapu és a bejárat között hrsz.: 752/1

balra: bájosan kialakított kerítéskapu a ház utcafronti homlokzata mellett hrsz.: 376

lent: Kerítés síkjába épített kukatároló hrsz.: 418

ÁTLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉG BIZTOSÍTÁSA

Vannak olyan helyzetek, amelyekben a kerítésünkön kötelesek vagyunk átlátást biztosítani. Ennek legfontosabb esete a saroktelkekre vonatkozik. Nagyon veszélyes helyzeteket teremt, ha egy gépjárművel nem belátható kereszteződésbe érkezünk, ezért az ilyen saroktelkek tulajdonosai közelesek biztosítani a biztonságos belátható kereszteződést. Minden olyan telken, amelyet két szomszédos oldalán közterület határol és az úttest széle valamint a kerítés között mindkét irányból nincsen minimum 3 méter szabad távolság, akkor köteles a telek sarkától számított három méteren belül olyan nyitott kerítést építeni, amely teljes átlátást biztosít. Ilyen esetekben ajánlott B típusú fém kerítést, kovácsolt vas kerítést készíteni vagy olyan szelvényekből hegesztett kerítést, amelynek pálcái között 10 cm térköz van, lehetőség van C típusú, fa kerítést is készíteni de csak maximum 10 cm széles elemekből amelyek között minimum 10 centiméter térköz van. Az ilyen helyzetekben a kerítés térfalának a magassága nem haladhatja meg az úttest burkolatától számítva a 60 centimétert, tömör oszlopai vastagsága és szélessége egyaránt maximum 25 centiméter lehet. Az átláthatóság fenntartása az ingatlantulajdonos kötelessége, mely vonatkozik a kertkialakításra, valamint az úttest és a járda közötti növényültetésre, melyről későbbi fejezetben lesz szó. A kötelezettség elmulasztása büntetést von maga után.

lent: A 950/2-es helyrajzi számú ház merevdrótfonatos kerítése kiváló megoldást jelent a biztonságos átlátásra.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

SZABÁLY ÉS REND

A Településképi Rendelet a hazai építési szabályok új generációja, mely nem íróasztal mellett megírt, a valósággal köszönőviszonyban sem álló előírások sora, hanem egy több hónapos településképi vizsgálat tanulságai alapján felállított rendszer. Logikus és következetes rendszer. Kérjük, hogy ne úgy nézzenek erre a szabályra, mint amit valahogyan be kell tartani, hanem olvassák figyelmesen ezt az Arculati Kézikönyvet, jöjjenek el a településképi konzultációra és elsőként a rendszert értsék meg, amely alapján a szabályt kialakítottuk. Így a tervezési folyamat nem egy szabályok által visszanyesett félresikerült épületet eredményez majd, hanem egy közös együtt gondolkodás mindenki számára örömmel járó eredménye lesz, hiszen célunk, hogy inkább jó motivációt adjunk, még a tervezési folyamat legelején.

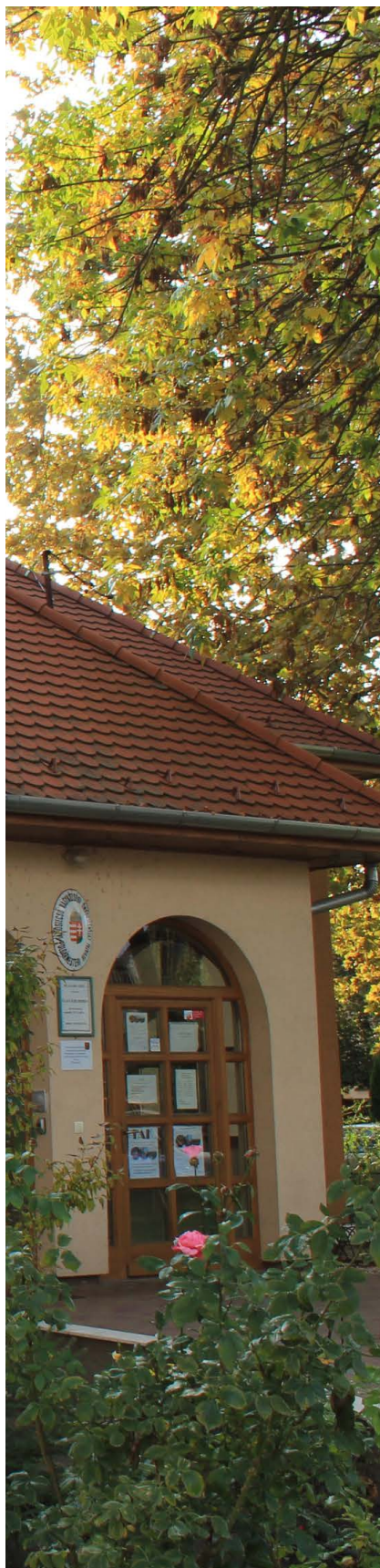
TELEPÜLÉSKÉPI KONZULTÁCIÓ

Tápiószecső Önkormányzata Településképi Rendeletében kötelezően előírja a településképi konzultációt, minden új építésű házra és minden ház átalakításra. Tehát a konzultációt igazoló polgármesteri nyilatkozat nélkül a terveket nem lehet feltölteni az Építési Naplóba. Engedélyezési tervek esetén a Településképi Rendelet szintén kötelezően előírja a településképi konzultációt, és az engedély feltételül szabja a polgármester nyilatkozatát a terv megfeleléséről. Ezen túl lehetőséget biztosít konzultációra minden egyéb arculatot formáló kérdés ügyében. Különösen fontos ezek között a kerítés építés és az utólagos hőszigetelés. A konzultáció ingyenes és több alkalommal is igénybevehető. Az építészeti konzultáció célja, hogy elkerüljük, hogy a Településképi rendelettel ellentétben álló és ezért bírsággal folytatólagosan súlytható szabálytalanságokat és az ezekből fakadó kellemetlenségeket. Javasoljuk, hogy mihamarabb kerüljön sor rá, hogy ne félkész terveknel szembesüljünk a szabályokkal, hanem a tervezési folyamat alapja legyen a szabályok megértése.

SZANKCIÓK

A Településképi rendelet szabályozza azt is, hogy a nem megfelelő, arculati szabályoktól elütő épületeket milyen bírsággal súlytandóak. Ezek a bírságok, folytatólagosan többszörösen is kivethetők, mindaddig, amíg a szabálytalanság meg nem szűnik. Az elkövetett szabálytalanságról az ingatlantulajdonos hivatalos levélben kap tájékoztatást, felszólítást, a szabálytalanság megszüntetésére és tájékoztatást, hogy, milyen határidővel kell mindezt megtennie, és ennek elmulasztása esetén milyen összegű bírság megfizetésére kötelezhető, és tartósan fennálló szabálytalanság esetén, hányszor. Természetesen nem szeretnénk egyetlen példát sem arra, hogy a félkész házat, vagy frissen elkészült kerítést azért kelljen visszabontani, mert szabálytalanul épült. Az ilyen helyzetek elkerülésének érdekében készült el ez az Arculati Kézikönyv és ezért adunk lehetőséget Településképi Konzultációra. Kérjük, hogy legyen partnerünk ebben a folyamatban, hogy semmiképpen ne kerüljön sor bírságok kiszabására.

BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEK

Tápiószecscő Önkormányzata Településképi Rendeletében kötelezően előírja, hogy településképi konzultációt kell igénybevenni és be kell jelenteni az Önkormányzatnál a következő tevékenységeket:

Meglévő házak:

- átfestése
- hőszigetelése
- ablakcseréje
- tetőfedésének cseréje

Kerítések:

(szomszédok közötti esetben is amennyiben az tartalmaz zárt kerítésszakaszt)

- átfestése
- felújítása
- átalakítása
- építése

Az utcán:

- járda készítése
- sövény telepítése
- fa ültetése

A bejelentés módjáról a www.tapioszecso.hu oldalon tájékozódhatnak. A bejelentés elmulasztása bírságot von maga után és amennyiben a kialakult helyzet nem felel meg a Településképi Rendeletnek úgy a bírságon túl bontási kötelezettséggel jár.

JOGI HÁTTER

Az építkezés jogi háttereként az országosan érvényes törvényeken és rendeleteken túl a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) és a Településképi Rendelet (TeRe) adja.

A Helyi Építési Szabályzat által megválaszolt kérdések:

Hova? Mekkora?

A Településképi Rendelet által megválaszolt kérdések:

Milyen? Milyen módon?

A legáltalánosabb kérdésekben figyelmükbe ajánljuk még a 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendeletet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK), amelyben az építést érintő legfontosabb kérdések jogi háttérével ismerkedhetnek meg.

I. - A TELEPÜLÉSKÖZPONT ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓJA

JELLEMZŐ ÉS AJÁNLOTT HÁZTÍPUSOK A TELEPÜLÉSKÖZPONTBAN

8. típus:

Utcával párhuzamos lakóház.

A terület alapkarakterét adó háztípus, amely a leginkább alkalmas a településközpont jellegzetes térfalát adó arculat létrehozására.

8. típus, tetődísszel

8. típus, tömegdísszel

4. típus:

Régioromzatos bővített polgáriasodott lakóház.

Azoknak, akik hagyományos hosszúház átalakításán gondolkoznak

8. típus, sarok tömegdísszel

5. típus:

Újoromzatos bővített polgáriasodott lakóház.

Azoknak akik nem szívesen térnének el a hagyományos hosszúházhoz kötődő házformától

4. típus

6. típus:

Kétoromzatos előudvaros lakóház

Azoknak, akik a páros oromzat izgalmas formájával szeretnék házat építeni, vagy átalakítani.

5. típus

7. típus:

L alakban bővített utcafronttal párhuzamos lakóház.

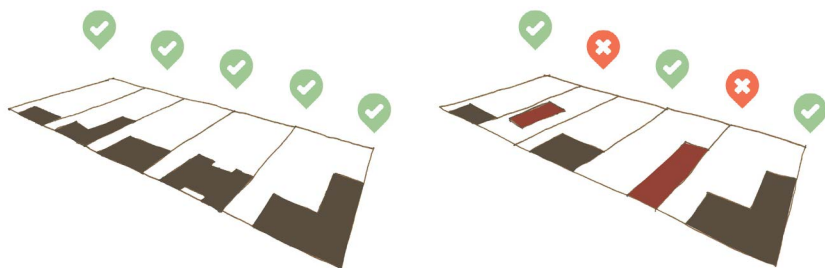
Azoknak, akiknek megmaradt a 20. században továbbfejlődött házuk, vagy az arculatba való illeszkedést szeretnék elérni átalakítás során.

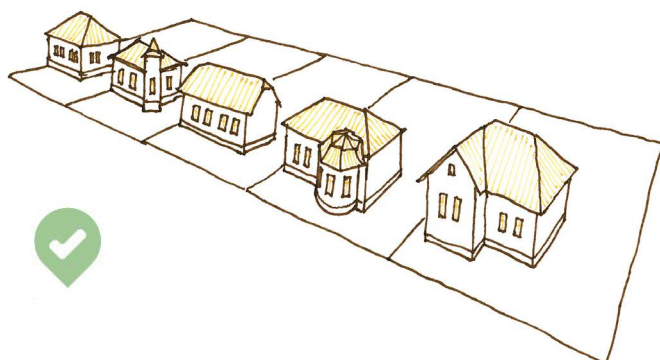
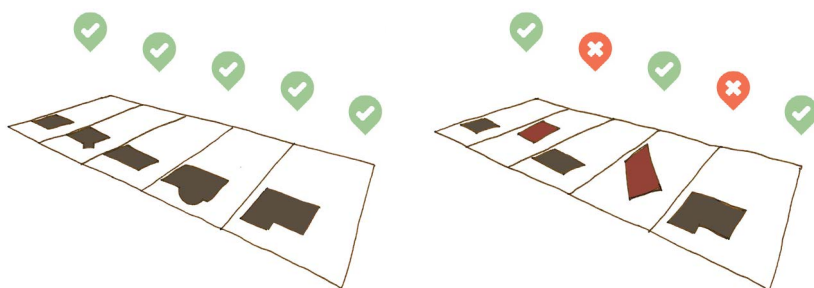
6. típus

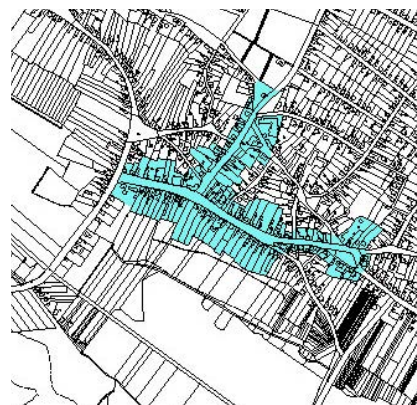
7. típus

telepítés előkert nélküli esetben

telepítés előkertes esetben

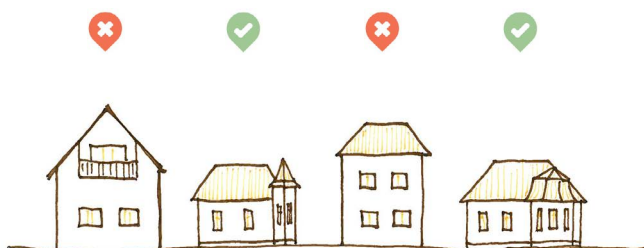
A Településközpont elhelyezkedése

TELEPÍTÉS

A Településközpontban az épület látvány szempontjából fő tömegét az utcával párhuzamosan kell elhelyezni, hátsó melléktömegük a telek oldalhatárával párhuzamos lehet. A házak oldalhatáron állnak, építési vonalukat a szomszédos házak helyzete határozza meg. Amennyiben a szomszédban nem áll ház, a második, harmadik vagy negyedik szomszéd épület pozíciójához kell igazodni. Az építési vonalat a Településképi konzultáción kell meghatározni. Fontos a szomszédos házakhoz való illeszkedés. Amennyiben a szomszédos ház az arcultól elütő módon épült akkor a legközelebbi arculatba illeszkedő házak alapján kell meghatározni a leendő épület hangulatát. A Bajcsy-Zsilinszky utcában az épületek homlokzatát az utcafronton kell elhelyezni, kivétel a 8,9,10,13,14 hrsz. telkeken, ahol a plébánia homlokzatához kell igazítani az építési vonalat és a ház előtti területet a jövőben át kell adni a közterület javára, hogy kialakulhasson egy kellően széles parkosított járdával rendelkező főutca.

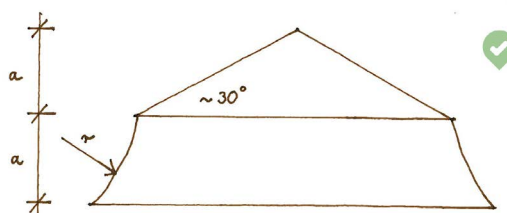
MAGASSÁG

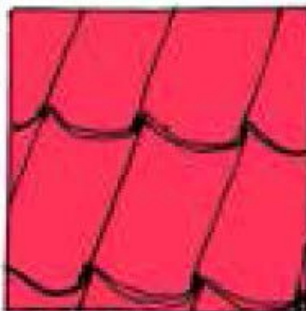
A Településközpontot földszintes házak jellemzik, ezért új építéseinknél is igazodnunk kell a meglévő környezethez. A használati igényektől és a telekméretektől függően pince és tetőtér beépítés is készíthető, de ügyelnünk kell, hogy ez ne eredményezzen léptékében vagy magasságában kirívó épülettömeget. Az utcáfronton ne építsünk 0,5 m² meghaladó álló tetőablakot, és kerüljük a fekvő tetőablak építését.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A Településközpontban alapvető típus házainál utcával párhuzamos nyeregtetős lefedések jellemzők. Ezek főtömege 40-50 fok közötti lehet. Megengedett a 3-5 cserépsoros, a homlokzati fal mélységéig érő kis csonkakonytolás, a mélyebb csonkakonty, vagy teljes kontyolás készítése is, amennyiben az épület tetőgerincének hossza a homlokzat szélességének 1/3-ánál nagyobb marad. Új ház építésekor a területre jellemző tömegű és egyszerű tetőformájú épületben gondolkodjunk. A területen megengedett a manzárdtető készítése, de csak palafedéssel. Ebben az esetben körülbelül 30 fokos lejtésű felső résszel és ívesen kialakított alsó résszel, melyek aránya az 1:1. A 8. típusú lakóházaknál ismertetett tömegdizájnmentnél eltérő tetőkialakítások a Településképi konzultáción történt egyeztetés után engedélyezettek. A túl meredek, hegyvidéki éghajlatra jellemző, illetve a túl alacsony mediterráneumra jellemző hajlásszög épp úgy kerülendő, mint a bonyolult tetőforma, amely idegenül hat az arculatban. A tetőn elhelyezett kémények kialakításánál ügyeljünk arra, hogy a korszerű kémények ne üssenek el az arculattól.

HÉJAZATOK, ERESZEK

A Településközpontban javasolt a matt égetett natúr kerámia cserép, melyet kettős fedésben vagy hornyolt kivitelben ajánlunk, íves és egyenes vágású formában egyaránt. Kerülendő a mű antikolású, mintázatos, nem természetes színű anyagok használata. Nem szabad beton cserepet, bitumenes-lemezt, -hullámpalát, -zindelyt, műanyag fedést, hullámpalát használni, valamint a teljes területen készülő fémfedés is kerülendő. Főként az alacsonyabb hajlásszögű tetőrészekben elfogadható a matt, grafitszürke korcolt fémlemez fedés a tetőfelület maximum 30% án. Üvegfedés szintén a tető 30%-ában használható, de ebbe beleszámítanak a fekvő tetőablakok felületei is. Víziszta polikarbonát tetőt az épület tetőfelületének maximum 10%-án szabad használni és csak az utcáról nem látható módon. A palafedés is lehetséges, melynek színe matt antracit, grafitszürke lehet vagy természetes pala. Nem szabad túlhatározott karakterű, nagy hullámú és nagy méretű cserekepet használni. Az ereszekben a jellemző oromdeszkás kialakítást kell követni, mely nem helyettesíthető szegély vagy szegőcseréppel. Az ereszt az oromzat elé maximum 25-30 centire jön előre. Az utcai homlokzaton nem szabad napelemt, napkollektort telepíteni. Ha az ereszcatornán üstöt készítenek, akkor hengeres üstöt kell készíteni, mert a területen ez a jellemző.

TETŐTEREK

A Településközpontban az épületek tetőtérbeépítése a lehető legkisebb mértékben nyíljon az utca felé. Az épület hátsó tömegében érdemes tetőtér kialakítani, illetve ha telkünk mérete engedi, a földszint bővítését javasoljuk így a tetőtérnél sokkal jobb klímájú, kertkapcsolatos tereket kapunk, melyek jobban bútorozhatóak a tetőtérnél. Az ilyen formájú bővítés az utcakép arculatára is előnyös hatással van.

HOMLOKZATI ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

A Településközpontban vakolt homlokzatot alakítsunk ki. Felülete lehet sima, kapart, dörzsölt, vagy szórt felületképzésű. Amennyiben a felület simított vegülhetnek hozzá nyers anyagot használó struktúrák, de ezek illeszkedése egyéni elbírálást igényel az önkormányzatnál. A Településközpontban jellegzetes a sárga homlokzatú fehér osztású és ablakkeretű házak sötét földes színű lábazzal és a fehér, törtfehér árnyalatok használata földes pasztell színekkel osztva. Az átmeneti településrészen sokszínű homlokzati színvilágot tapasztalhatunk. Nem szabad kirívó, harsogó színezésű házat készíteni. A területek karakteréhez legjobban a tört fehér színű sötétebb föld színekkel osztott homlokzat a legelőnyösebb, de jól illeszkednek a földes pasztell színek is. Hasonlóan a nyílászárókon és fa felületeken is javasolt lágy de mélyebb színeket alkalmazni. A vakolt oromzatok eresztét díszíthetik fa oromdíszek, fűrészelt vagy apácarácsos betétek. Az ilyen szerkezeteket is természetes lágy színnel kell elkészíteni, vagy javasolt a hagyományos porzsöléses égetéssel és lenolajos beeresztéssel elkészíteni. Nagyon fontos az utcafronton megőrizni, vagy hitelesen helyreállítani a még meglévő vakolatdíszeket, mert sok ház homlokzata apró beavatkozásokkal, mint a páros ablakszem, vagy az álló formátumú ablakok helyreállítása vagy az oromzatok és fióktetős oromzatok visszaállításával tökéletesen illeszkedne az arculatba. Az ilyen visszaalakításokhoz az önkormányzat segítséget fog nyújtani, a helyreállítások megtervezésében és a kivitelezés költségeinek pályázatos támogatásában.

Homlokzatra javasolt föld színek

Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

Homlokzatra nem javasolt rikító színek

Nyílászárókra javasolt lágy színek

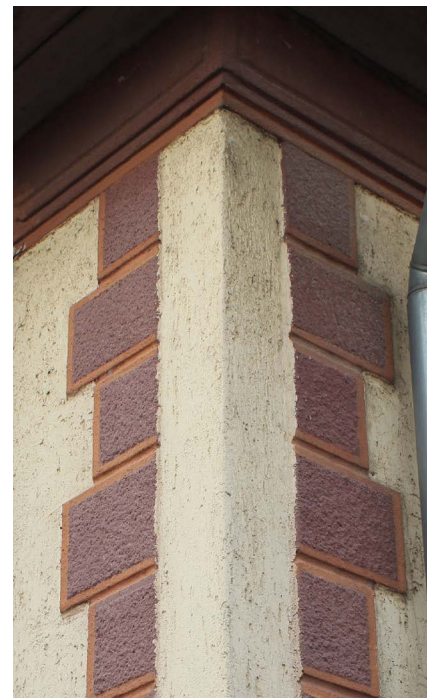
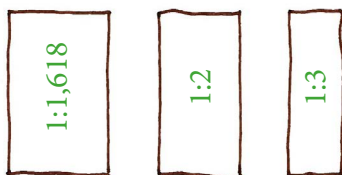
Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

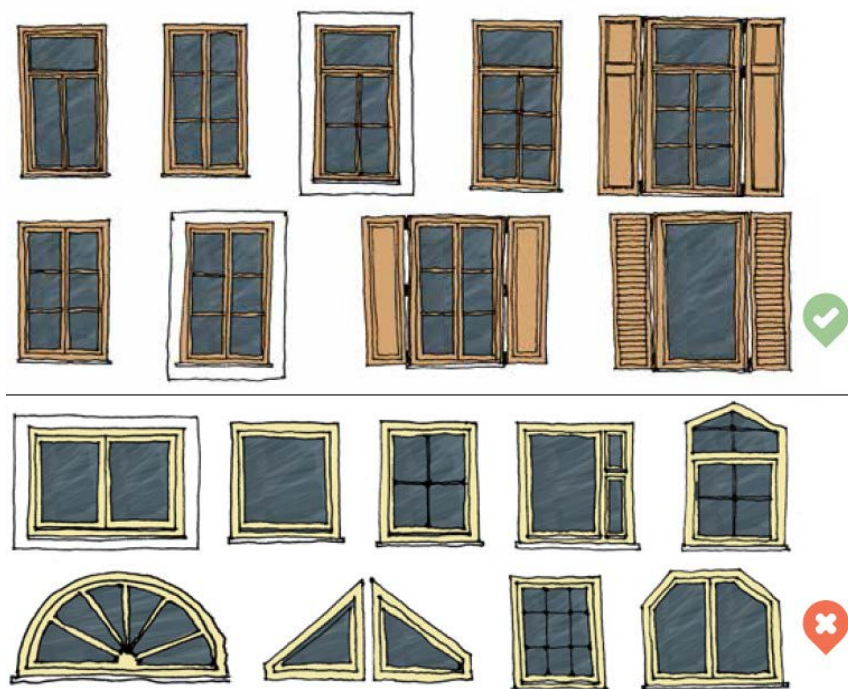

Nyílászárókra nem javasolt rikító színek

A kialakítható nyílásarányok:

NYÍLÁSZÁRÓK

Figyeljük meg a Településközpont jellegzetes homlokzati arányait. A páros vagy páratlan számú, szimmetrikusan elhelyezett álló formátumú ablakosorokat, melyek adott esetben párosával állnak a homlokzaton. A nyílások és a tömör falfelületek jellegzetes aránya adja a ház karakterét, amennyiben ezek a nyílások nagyobbá vagy szélesebbé válnak a ház arca idegenül fog hatni környezetében, ezért a jellegzetes arányok megfigyelése és követése alavető fontosságú. Az ablaknyílás aránya szintén meghatározó, általában az arany arány (1:1,618) és az 1:3 arány közötti álló formájú ablakok a jellegzetesek. Az ablakméreten belüli osztás is igen eltérő hangulatot adhat egy háznak. Az utcai homlokzaton fa anyagú nyílászárókat kell alkalmazni, és a ház többi nyílászárója is legalább hatásában a fa anyagának érzetét kell adja. Javasoljuk a természetes anyagokat, melyek szépen öregednek és sokszor felújíthatóak, átfesthetőek, hiszen a műanyag bár kezdetben kevés gondozást igényel, egyáltalán nem javítható. Még egyszer fontos kiemelni, hogy a nyílászárókon természetes föld színeket érdemes alkalmazni, melyek összhangban vannak a vakolt homlokzat színeivel és annál sötétebbek. Elterjedt megoldás az ablak/ajtó tokok és szárnyak eltérő színezése. Ilyenkor a szárnyak színe általában fehér, de ha színes, akkor mindig világosabb kell legyen a tokok színénél.

HŐSZIGETELÉS

Az utólagos hőszigetelések egyre szélesebb elterjedésével az így átalakított házak elveszítik egyediségüket. Természetes anyagú lábazataik, mives fa ablakaik és homlokzati díszek eltűnnek. Védett homlokzatok esetén javasolt belső oldali hőszigetelést készíteni, külső oldali hőszigetelés esetén fel kell mérni a jelenlegi homlokzati díszeket és építészeti tervek alapján gondoskodni kell az eredeti homlokzati díszek visszahelyezésére. Mindkét folyamathoz szaktervező segítségét vegyék igénybe. Mindenképpen kerüljük a homlokzati vakolatdíszek körbehőszigetelését, mely komikus látványt nyújt. A felújításnál gondolkodjunk fa nyílászárókban és igyekezzünk az eredeti ablakok osztását és díszítettségét az új szerkezeteken is helyreállítani. A karakter nélküli, arculatba nem illeszkedő épületek esetében a hőszigetelés jó alkalom arra, hogy a homlokzatot újra lehessen gondolni az Öregfalú vagy az Újfalú hagyományainak szem előtt tartva. A lábazat hőszigetelésére külön fordítsunk figyelmet, hogy az eredeti lábazatkialakítást idéző eredményre jussunk. Lehetőleg a hőszigetelésen át esett lábazat külső síkja a homlokzati sík elé kerüljön.

LÁBAZATOK

A lábazatok az épület talpazataként mindig súlyosabb érzetet keltő, sötétebb tónusú színekkel a homlokzathoz képest durvább textúrákkal jelenik meg. Anyaguk vakolt - festett, vagy nyers téglából készült. A lábazatot nem szabad ragasztott csempepekkel vagy csempe szerű utánpótlásokkal elkészíteni, mert a sarokkialakításoknál komikus érzetet adnak a kidolgozatlan csatlakozások.

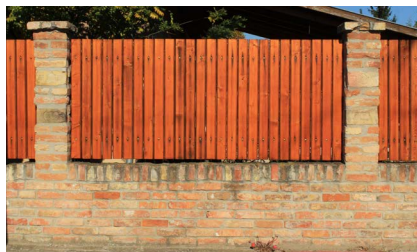
ÁRNYÉKOLÓK

A településközpontban a hagyományos esslingeni redőnyök használata a 1. típusú hagyományos népies lakóházaknál kerüljük a redőnyök alkalmazását, mert ez idegen az épületek eredeti arculatától, minden más ház esetén csak beépített, rejtett tokos redőnyöket szabad készíteni, utólag a homlokzatra szerelt redőnyt készíteni nem szabad. Ahol utólagos árnyékolásra van szükség, ott a zsalugáterek alkalmazását javasoljuk, vagy belső vászon rolettás árnyékolást.

teljesen zárt kerítés

zárt kerítés

zöld kerítés

ablakos kerítés

nyitott kerítés

KERÍTÉSEK

Teljesen zárt kerítést kialakítani nem szabad, kivételt képez ezalól a nyíltartásba vett arculati értéket képviselő kerítések felújítása .

Zárt kerítést kialakítani csak fa anyagból szabad, csak olyan helyen, ahol a szemközti telek kerítése legalább 11 méterre van, és csak a telek szélességének a 1/3-ában. Zárt kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha az a kerítés mögött legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. A zártan kialakított kapu is részét képezi a zárt kerítésnek.

Zöld kerítést kialakítani a zárt kerítés kialakítási szabályai szerint szabad, de a kapuknak nyitott kialakításúnak kell lenniük. Zöld kerítést nyitott kerítés szabályai szerint épült fa vagy fém alpra lehet futtatni.

Ablakos kerítést szabad kialakítani, de csak nyitott kovácsoltvas kapuval és ablakaiban csak kovácsoltvas rácsokkal, melyeknek átlátást kell biztosítani. Az ablakos kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha a ház legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. Az ablakos kerítés ház előtti nyitott részén kovácsoltvas fém kerítést kell készíteni az ablakos kerítés osztásközének megfelelő oszlopos mezők között. Ablakos kerítést nem szabad építeni saroktelkeken.

Nyitott kerítést minden körülmények között szabad építeni. A fa anyagú kerítéseket érdemes a nyílászáróknál használatos színekkel összehangolni. A fém anyagú kerítést csak a helyhez illő merevdrót fonatból és kovácsolt vasból, vagy azt idéző kivitelben szabad készíteni és csak sötét föld színű, vagy fekete festéssel szabad ellátni. A falazott oszlopokat és kerítéslábazatokat, a ház színével harmonizáló színben a homlokzatoknál ismertetett módon sima vakolattal kell ellátni, melyet vakolathímzések díszíthetnek. A falazat védelmét műkövel, természetes kővel vagy cseréppel szabad biztosítani, csempeburkolatot és műanyag burkolatot nem szabad használni. Előregyártott beton kerítéseket csak a településen hagyományos minták szerint szabad építeni és csak nyitott kivitelben.

Térfalkerítést nem szabad építeni a Településközpontban, mert karakterétől erősen elüt.

A kerítéseknél nem szabad nádfonattal, műanyag hálóval, fémllemezzel vagy bármilyen egyéb anyaggal a belátást akadályozni. A kerítés mögött kialakítható zöld sövény, de a ház homlokzatát zöld sövényrel sem szabad eltakarni. A kerítés gondozott állapotáról a telektulajdonos köteles gondoskodni. A kerítés megváltoztatása ugyan nem engedélyköteles, de vonatkozik rá a Településképi rendelet, amelyet ez a kézikönyv is körvonalaz. Kerítés átalakítása, vagy felújítása esetén kérjük olvassa át alaposan a kerítésekre vonatkozó részeket, szemezgesse az itt bemutatott jó példákkal és terveikkel, elképzeléseikkel keressék meg az önkormányzatot.

Az itt leírt szabályoktól való eltérést a felszólítás után az átalakításig ismételtető bírsággal súlytható, viszont az önkormányzatnál segíteni fogjuk hogy olyan kerítések szülessenek amelyek beleillenek a hely arculatába és semmilyen kellemetlenséget nem okoznak.

II. - AZ ÖREGFALU ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓJA

JELLEMZŐ ÉS AJÁNLOTT HÁZTÍPUSOK AZ ÖREGFALUBAN

1.-típus:

Hagyományos népies lakóház

Az öregfalu hagyományos háztípusa. Azoknak ajánlott, akik hamisítatlan régi hangulatban szeretnének élni és szeretik a kert közelségét.

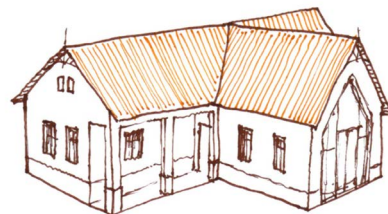

1. típus

2. típus:

Oromzatos kereszt szárnyas lakóház

Azoknak akik korszerű otthonaikkal hagyományos módon illeszkednek az Öregfalu arculatába.

2. típus

3. típus:

Oromzatos bővített hátsóházas lakóház.

Azoknak akik korszerű otthonaikkal újfajta módon illeszkednek az Öregfalu arculatába.

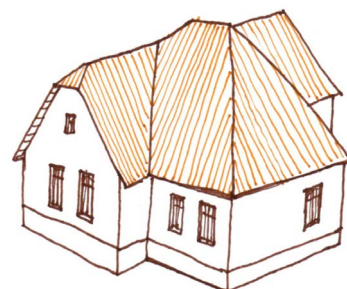
3. típus

AZ ÖREGFALUHOZ MÉG ILLESZKEDŐ HÁZTÍPUSOK

4. típus:

Régi oromzatos bővített polgárisodott lakóház.

Azoknak, akiknek háza már továbbfejlődött a 20. század közepén, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

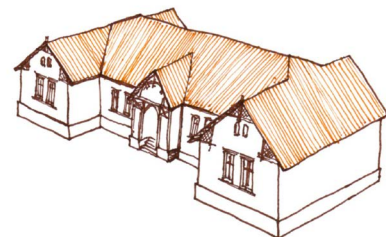

4. típus

6. típus:

Két oromzatos előudvaros lakóház

Azoknak, akiknek a hagyományos háztömeg nem megfelelő a funkció kialakítására, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

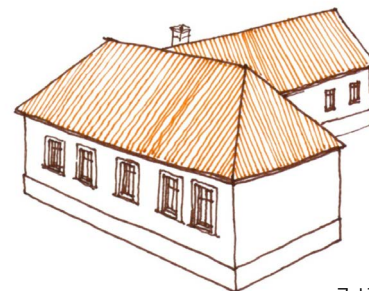

6. típus

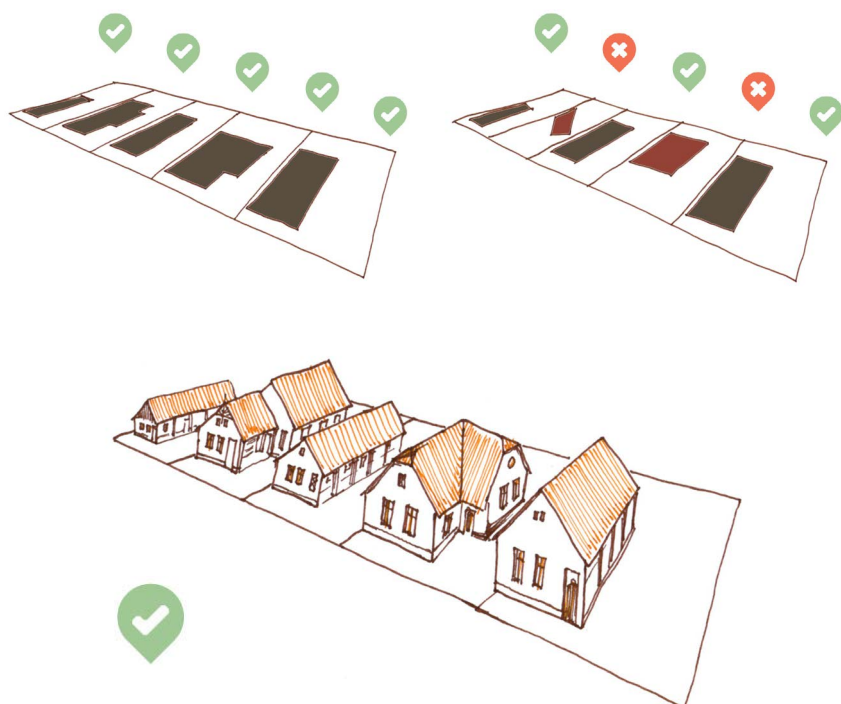
7. típus:

L alakban bővített utcával párhuzamos lakóház.

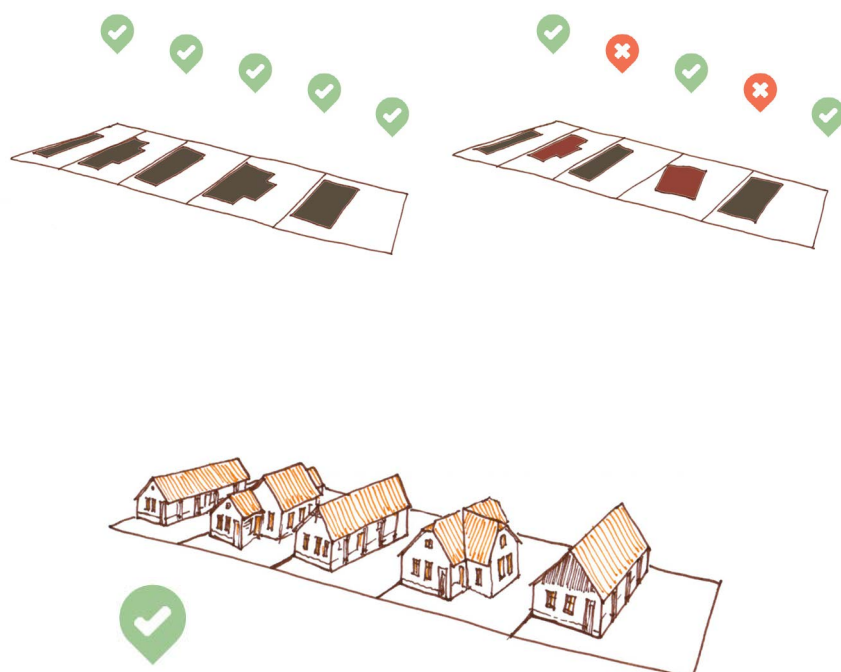
Azoknak, akiknek a hagyományos háztömeg nem megfelelő a funkció kialakítására, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

7. típus

telepítés párhuzamos utcás előkertes esetben

telepítés előkertes esetben

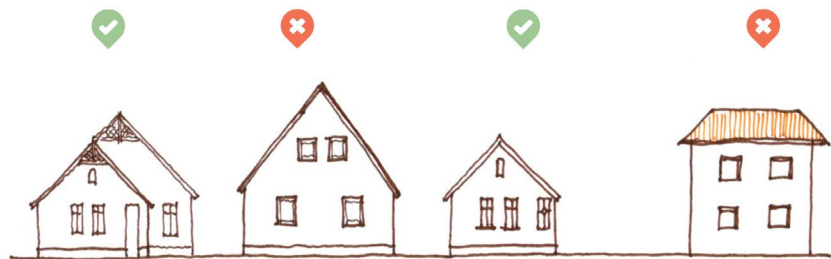
Az Öregfalu elhelyezkedése

TELEPÍTÉS

Az Öregfaluban az épület tömegét a telek oldalhatáraival párhuzamosan kell elhelyezni. A házak oldalhatáron állnak, építési vonalukat a szomszédos házak helyzete határozza meg. Amennyiben a szomszédban nem áll ház, a második, harmadik vagy negyedik szomszéd épülethez kell igazodni. Amennyiben a szomszédos ház az arcultól elütő módon épült akkor a legközelebbi arcultba illeszkedő házak alapján kell meghatározni a leendő épület helyzetét. Az építési vonal meghatározására a Településképi konzultáción kerül sor. Fűrészfogas beépítésű területeken, figyelni kell arra, hogy a ház a fűrészfogak ütemes ritmusát eltalálja tömegével. Tehát, ha a két szomszédos fűrészfogas rendbe illeszkedik, akkor ezek utcára néző homlokzataik mélységének számtani közepe adja az újonnan építendő ház utcai homlokzatának építési vonalát. A házak előtti előkertben virágos előkertet alakítsunk ki. Melléképületek a ház oldalkertjében és hátsókertjében helyezhetők el az utcafronti homlokzattól legalább 4 méterrel hátrébb. Utcára néző garázskaput csak az utcafronti telekhatártól legalább 20 méterre függetlenül álló melléképületen szabad kialakítani.

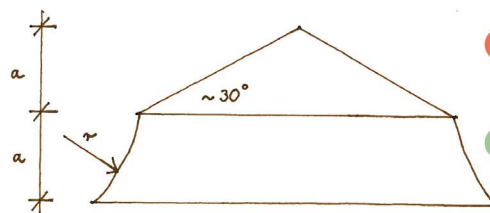
MAGASSÁG

Az Öregfalut földszintes házak jellemzik, ezért új építéseinknél is igazodnunk kell a meglévő környezethez. A használati igényektől és a telekméretektől függően pince, földszint, tetőtér beépítés készíthető, melyből a pince és a tetőtér természetesen elhagyható. A tetőtér lehetőleg ne jelenjen meg az utcáfronton vagy csak a lehető legminimálisabb nyílásokkal, hogy ne képezzünk az utcán megjelenő léptékében vagy magasságában kirívó épülettömeget. A legpraktikusabb megoldás, hogyha az utcáfronttól távolabb emeljük a térdfal magasságán és helyezzünk el tetőteres épületrészt így őrizve az utcakép egységét. Pince építése esetén, a fölszíni padlóvonal magassága az utcáfronton nem haladhatja meg a terepcsatlakozás fölötti 0,8 métert és a pince az utcáfrontonra nem nyíthat sem ablakkal sem szellőzővel.

TETŐHAJLÁSSZÖG

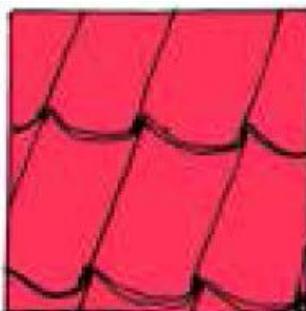
Az Öregfaluban jellemzően kis fesztávú épületek vannak, melyek kisebb tömeget eredményeznek, oromzatosan kialakított nyeregtetős lefedéseikkel. A tetők jellemző hajlásszöge 40-50 fok között van. A tornác vagy terasz fölött a tető kisebb hajlásszögű vízcsendesítővel készülhet a tetőfelület maximum 30%-án, de ennek hajlásszögéről a Településképi konzultáción kell egyeztetni. Megengedett a 3-5 cserépsoros, a homlokzati fal mélységéig érő kis csonkakonytolás. Teljes kontyolást nem szabad készíteni. Új ház építésekor a területre jellemző tömegű és egyszerű tetőformájú épületben gondolkodjunk. A túl meredek, hegyvidéki éghajlatra jellemző, illetve a túl alacsony mediterráneumra jellemző hajlásszög épp úgy kerülendő, mint a bonyolult tetőforma, amely idegenül hat az arculatban. A tetőn elhelyezett kémények kialakításánál ügyeljünk arra, hogy a korszerű kémények ne üssenek el az arculattól. Jelenleg is manzárdtetős házak felújíthatók megőrizve a manzárdtetős kialakítást.

✗ új építésnél

✓ helyreállításnál

HÉJAZATOK, ERESZEK

Javasolt a matt égetett natúr kerámia cserép, melyet kettős fedésben vagy hornyolt kivitelben ajánlunk, íves és egyenes vágású formában egyaránt. Az Öregfaluban lehetőség van olyan hagyományos tetőfedések készítése, mint a nádtető, a zsuptető, a zsindely, deszkafedés vagy a gránca fedés. Kerüendő az engóbozott, a mű antikolású, mintázatos, nem természetes színű anyagok használata. Az Öregfaluban nem szabad beton cserepet, bitumenes -lemezt, -zsindelyt, -hullámlemez, műanyag fedést, és hullámpalát használni, valamint a teljes felületen készülő fémfedés is kerüendő. Főként az alacsonyabb hajlásszögű tetőrészekon elfogadható a matt, grafitszürke korcolt fémlemez fedés a tetőfelület maximum 30%-áig Üvegfedés szintén a tető 30%-ában használható, de ebbe beleszámítanak a fekvő tetőablakok felületei is. Víziszta polikarbonát tetőt az épület tetőfelületének maximum 10%-án szabad használni és csak az utcáról nem látható módon. A jelenleg is palával fedett házakon elfogadható a palafedés, melynek színe matt grafitszürke. Nem szabad túlhatározott karakterű, nagy hullámú és nagy méretű cserekepet használni. Az ereszekon a jellemző oromdeszkás kialakítást kell követni, mely nem helyettesíthető szegély vagy szegőcseréppel. Az eresz az oromzat elé maximum 25-30 centire jön előre. Az utcáról jól látszó módon nem szabad napelemt, napkollektort telepíteni. Ha az ereszcatornán üstöt készítenek, akkor hengeres üstöt kell készíteni, mert a területen ez a jellemző.

TETŐTEREK

Az Öregfaluban az épületek jellemzően hosszanti irányban terjeszkedtek, ez a hagyomány lehetőséget nyújt ma is a szakaszos építkezésre, későbbi bővítésekre melyek a család idővel változó igényeit követi. Ha lehetőségünk van rá, telkünk mérete engedi, a földszint bővítését javasoljuk így a tetőtérnél sokkal jobb klímájú, kertkapcsolatos tereket kapunk, melyek jobban bútorozhatóak a tetőtérnél és szebb utcaképet adnak.

HOMLOKZATI ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

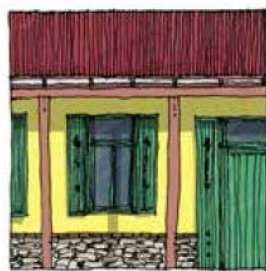
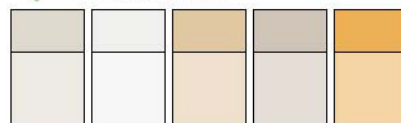
Az Öregfaluban vakolt homlokzatot alakítsunk ki, sima felülettel, de lehetőség van a hagyományos népi építészetből vett struktúrák alkalmazására a Településképi konzultáción egyeztetve. A helyi karakter hagyományától elütnek a kapart, dörzsölt, vagy szórt felületképzések. Az simított felülettel vegyülhetnek nyers anyagot használó struktúrák, de ezek illeszkedéséről a Településképi konzultáción születik döntés. Az Öregfalú változatos színvilággal rendelkezik mégis harmonikus egységet képez, nem szabad ezért kirívó és feltűnő színhasználattal az arculattól eltérő homlokzati megjelenést kialakítani. A területek karakteréhez legjobban a fehér színű meszelést idéző homlokzat a legelőnyösebb, de jól illeszkednek a természetes földszínek és a természetes pasztell színek is. Hasonlóan a nyílászárókon és fa felületeken is javasolt lágy de mélyebb színeket alkalmazni. A vakolt oromzatok eresztét díszíthetik fa oromdíszek. Az öregfaluban több helyen jellemző az oromzat fa deszkázása, és a deszkázat fűrészelt mintákkal való díszítése, Az ilyen deszkázatokat is természetes lágy színnel kell elkészíteni, vagy javasolt a hagyományos pörzsöléses égetéssel és lenolajos beeresztéssel elkészíteni. Nagyon fontos az utcafronton megőrizni, vagy hitelesen helyreállítani a még meglévő vakolatdíszeket, hiszen a legtöbb ház homlokzata apró beavatkozásokkal, mint a páros ablakszem helyreállítása vagy az oromzat visszaállítása tökéletesen illeszkedne az arculatba. Az ilyen visszaalakításokhoz az önkormányzat segítséget fog nyújtani, a helyreállítások megtervezésében és a kivitelezés költségeinek pályázatos támogatásában.

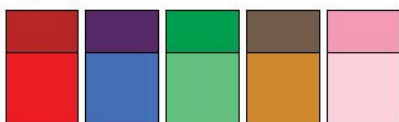
Nyílászárókra javasolt lágy színek

Homlokzatra javasolt pasztell föld színek

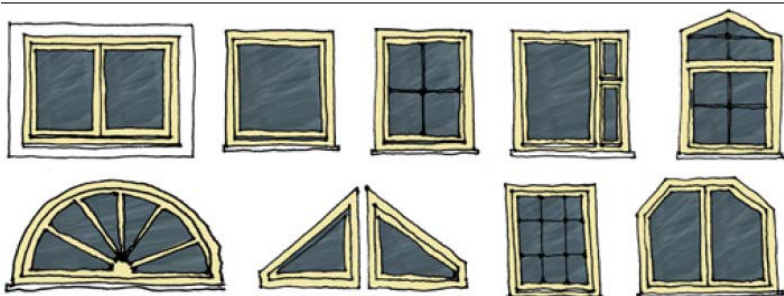

Nyílászárókra nem javasolt rikító színek

Homlokzatra nem javasolt rikító színek

NYÍLÁSZÁRÓK

Figyeljük meg az Öregfaluban milyen jellegzetes homlokzatokat találunk: két szimmetrikusan elhelyezett ablak néz az utcára. A ház arcát adó utcai homlokzat két ablakszeggel néz a világra, ezt a hagyományt mind az új építésnél, mind a felújításnál követnünk kell, hogy az arcukat karaktere helyreálljon. A nyílások és a tömör falfelületek jellegzetes aránya adja a ház karakterét, amennyiben ezek a nyílások nagyobbá vagy szélesebbé válnak a ház arca idegenül fog hatni környezetében, ezért a jellegzetes arányok megfigyelése és követése alapvető fontosságú. Az ablaknyílás aránya szintén meghatározó. Az Öregfaluban lehetőség van 0,3 m² felületig négyzetes ablakszempárt készíteni. Egyébként az általános szabály az arany arány (1:1,618) és az 1:2 arány közötti álló formájú ablakok készítése. Az ablakméreten belüli osztás is igen eltérő hangulatot adhat egy háznak. Az utcai homlokzaton fa anyagú nyílászárókat kell alkalmazni, és a ház többi nyílászárója is legalább hatásában a fa anyagának érzetét kell adja. Javasoljuk a természetes anyagokat, melyek szépen öregednek és sokszor felújíthatóak, átfesthetőek, hiszen a műanyag bár kezdetben kevés gondozást igényel, egyáltalán nem javítható. Mégegyszer fontos kiemelni, hogy a nyílászárókon természetes föld színeket érdemes alkalmazni, melyek összehangban vannak a vakolt homlokzat színeivel és annál sötétebbek. Elterjedt megoldás az ablak/ajtó tokok és szárnyak eltérő színezése. Ilyenkor a szárnyak színe általában fehér, de ha színes, akkor mindig világosabb kell legyen a tokok színénél.

A kialakítható nyílásarányok:

max 0,3 m²

HŐSZIGETELÉS

Az utólagos hőszigetelések egyre szélesebb elterjedésével az így átalakított házak elveszítik egyediségüket. Természetes anyagú lábazataik, mives fa ablakaik és homlokzatzszeik eltűnnek. Védett homlokzatok esetén javasolt belső oldali hőszigetelést készíteni, külső oldali hőszigetelés esetén fel kell mérni a jelenlegi homlokzatzszekeket és építészeti tervek alapján gondoskodni kell az eredeti homlokzatzszekek visszahelyezésére. Mindkét folyamathoz szaktervező segítségét vegyék igénybe. Mindenképpen kerüljük a homlokzati vakolatzszekek körbehőszigetelését, mely komikus látványt nyújt. A felújításnál gondolkodjunk fa nyílászárókban és igyekezzünk az eredeti ablakok osztását és díszítettségét az új szerkezeteken is helyreállítani. A karakter nélküli, arculatba nem illeszkedő épületek esetében a hőszigetelés jó alkalom arra, hogy a homlokzatos újra lehessen gondolni az Öregfalu hagyományainak szem előtt tartásával. A lábazat hőszigetelésére külön fordítsunk figyelmet, hogy az eredeti lábazat kialakítását idéző eredményre jussunk. Lehetőleg a hőszigetelésen átesett lábazat külső síkja a homlokzati sík elé kerüljön. Figyeljünk oda, nehogy meglepetésként érje a felújítót, hogy a vastag hőszigetelés komolyan megváltoztatja az épület arányait. Egy szakszerű, arculatba illeszkedő hőszigetelés több szakértelmet igényel, mint elsőre gondolnánk. Már a felújítási szándék megszületésekor érdemes ellátogatni településképi konzultációra.

LÁBAZATOK

A lábazatok az épület talpazataként mindig súlyosabb érzetet keltő, sötétebb tónusú színekkel a homlokzathoz képest durvább textúrákkal jelennek meg. Anyaguk az Öregfaluban vakolt - festett, vagy nyers téglából készült. A lábazatot nem szabad ragasztott csempékkel vagy csempe szerű utáztatokkal elkészíteni, mert a sarokkialakításoknál komikus érzetet adnak a kidolgozatlan csatlakozások.

ÁRNYÉKOLÓK

Az Öregfaluban jellegzetes házak árnyékolását a fa zsalugáterek és fűrészelt mintás ablaktáblák adják. Ezek mellett jelentek meg a redőnyök. Az 1. típusú hagyományos népies lakóházaknál kerüljük a redőnyök alkalmazását, mert ez idegen az épületek eredeti arculatától. Ezeken a karakterű területeken új építéseknel csak beépített, rejtett tokos redőnyöket szabad készíteni, utólag a homlokzatra szerelt redőnyt készíteni nem szabad. Ahol utólagos árnyékolásra van szükség, ott a zsalugáterek és fűrészelt mintás fatáblák alkalmazását javasoljuk, vagy belső vászon rolettás vagy belső spalettás árnyékolást.

TORNÁCOK

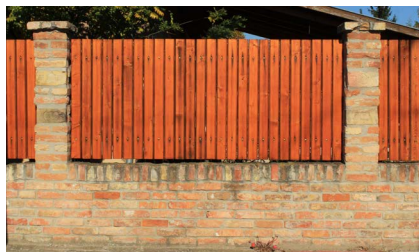
Az Öregfaluban és az Újfaluban általában az épületek tornáccal vagy széles eresszel történő kialakítása. Ez a szerkezet remekül árnyékolja le a nyári nap meredek sugarait, miközben szabad utat enged az alacsonyabb szögű őszi, téli és tavaszi napfénynek, a szobák irányába. A már tornáccal rendelkező épületeknél feltétlenül javasolt a tornácok megtartása, legalább a ház első pár méterén. Új építéseknel is fontos, hogy ezt a nagyon praktikus hagyományt örökössük otthonunkba. Érdemes tehát a szép tornáccal rendelkező házakat megfigyelni, és ihletet meríteni belőlük leendő otthonunkhoz.

teljesen zárt kerítés

KERÍTÉSEK

Teljesen zárt kerítést kialakítani nem szabad, kivételt képez ezalól a nyilvántartásba vett arculati értéket képviselő kerítések felújítása és ha az önkormányzatnál régi fotókkal igazolják az egykori teljesen zárt fa kerítés meglétét, melyet pontosan az eredeti állapot szerint állítanak helyre. Ahol kötelezően biztosítandó a kerítésen való átlátás (pl. saroktelkek) ott zárt kerítést sem építeni, sem felújítani sem visszaállítani nem szabad.

zárt kerítés

Zárt kerítést kialakítani csak fa anyagból szabad, csak olyan helyen, ahol a szemközti telek kerítése legalább 11 méterre van, és csak a telek szélességének a 2/3-ában. Zárt kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha az a kerítés mögött legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. A zártan kialakított kapu is részét képezi a zárt kerítésnek.

Zöld kerítést kialakítani a zárt kerítés kialakítási szabályai szerint szabad, de a kapuknak nyitott kialakításúnak kell lenniük.

zöld kerítés

Ablakos kerítést szabad kialakítani, de csak nyitott kovácsoltvas kapuval és ablakaiban csak kovácsoltvas rácsokkal, melyeknek átlátást kell biztosítani. Az ablakos kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha a ház legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. Az ablakos kerítés ház előtti nyitott részén kovácsoltvas fém kerítést kell készíteni az ablakos kerítés osztásközének megfelelő oszlopos mezők között. Ablakos kerítést nem szabad építeni saroktelkeken.

Nyitott kerítést minden körülmények között szabad építeni. Javasolt anyaga az Öregfaluban inkább a fa anyag, melyet érdemes a nyílászáróknál használatos színekkel összehangolni. A fém anyagú kerítést csak a helyhez illő merevdrot fonatból és kovácsolt vasból, vagy azt idéző kivitelben szabad készíteni és csak sötét föld színű, vagy fekete festéssel szabad ellátni. A falazott oszlopokat és kerítéslábazatokat, a ház színével harmonizáló színben a homlokzatoknál ismertetett módon sima vakolattal kell ellátni, melyet vakolathímzések díszíthetnek. A falazat védelmét műkövel, természetes kővel vagy cseréppel szabad biztosítani, csempeburkolatot és műanyag burkolatot nem szabad használni. Előregyártott beton kerítéseket csak a településen hagyományos minták szerint szabad építeni és csak nyitott kivitelben.

ablakos kerítés

Térfalkerítést nem szabad építeni az Öregfaluban.

A kerítéseknél nem szabad nádfonattal, műanyag hálóval, fémllemezrel vagy bármilyen egyéb anyaggal a belátást akadályozni. A kerítés mögött kialakítható zöld sövény, de a ház homlokzatát zöld sövényrel sem szabad eltakarni. A kerítés gondozott állapotáról a telektulajdonos köteles gondoskodni. A kerítés megváltoztatása ugyan nem engedélyköteles, de vonatkozik rá a Településképi Rendelet, amelyet ez a kézikönyv is körvonalaz. Kerítés átalakítása, vagy felújítása esetén kérjük olvassa át alaposan a kerítésekre vonatkozó részeket, szemezgessen az itt bemutatott jó példákból és terveikkel, elképzeléseikkel keressék meg az önkormányzatot.

nyitott kerítés

Az itt leírt szabályoktól való eltérést a felszólítás után az átalakításig ismételtető bírsággal súlytható, viszont az önkormányzatnál segíteni fogjuk hogy olyan kerítések szülessenek amelyek beleillenek a hely arculatába és semmilyen kellemetlenséget nem okoznak.

III. - AZ ÚJFALU ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓJA

JELLEMZŐ ÉS AJÁNLOTHÁZTÍPUSOK AZ ÚJFALUBAN

1.-típus:

Hagyományos népies lakóház

Az öregfalu hagyományos háztípusa. Azoknak ajánlott, akik hamisítatlan régi hangulatban szeretnének élni és szeretik a kert közelségét.

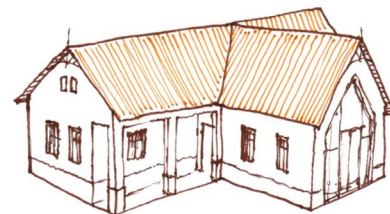

1. típus

2. típus:

Oromzatos kereszt szárnyas lakóház

Azoknak akik korszerű otthonaikkal hagyományos módon illeszkednek az Öregfalu arculatába.

2. típus

3. típus:

Oromzatos bővített hátsóházas lakóház.

Azoknak akik korszerű otthonaikkal újfajta módon illeszkednek az Öregfalu arculatába.

3. típus

4. típus:

Régi oromzatos bővített polgárisodott lakóház.

Azoknak, akiknek háza már továbbfejlődött a 20. század közepén, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

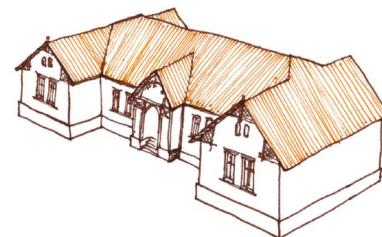

4. típus

5. típus:

Új oromzatos bővített polgárisodott lakóház.

Azoknak, akiknek háza már továbbfejlődött a 20. század közepén, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

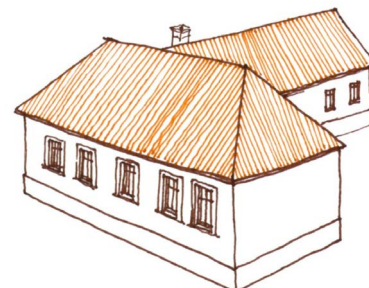

6. típus

6. típus:

Két oromzatos előudvaros lakóház

Azoknak, akiknek a hagyományos háztömeg nem megfelelő a funkció kialakítására, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

7. típus

7. típus:

L alakban bővített utcával párhuzamos lakóház.

Azoknak, akiknek a hagyományos háztömeg nem megfelelő a funkció kialakítására, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

8. típus:

L alakban bővített utcával párhuzamos lakóház.

Azoknak, akiknek a hagyományos háztömeg nem megfelelő a funkció kialakítására, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

9. típus:

L alakban bővített utcával párhuzamos lakóház.

Azoknak, akiknek a hagyományos háztömeg nem megfelelő a funkció kialakítására, vagy házaik csak átalakítással tudnak az arculatba illeszkedni.

telepítés előkertes esetben

telepítés utcafronti homlokzatos esetben

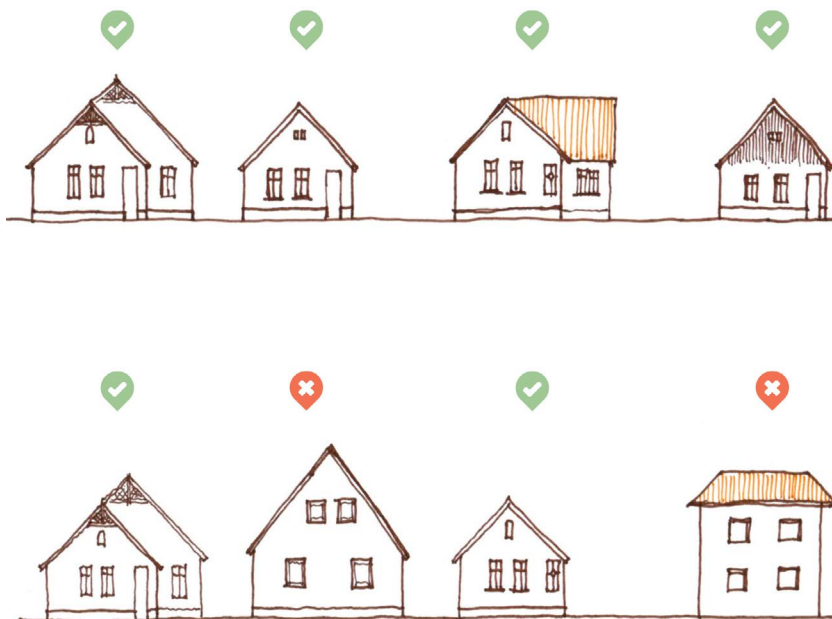
Az Újfalu elhelyezkedése

TELEPÍTÉS

Az Újfaluban az épület tömegét a telek oldalhatárával párhuzamosan kell elhelyezni. A házak oldalhatáron állnak, építési vonalukat a szomszédos házak helyzete határozza meg. Három lehetőség van a házak telepítésére. Lehetőség van az utcafronti telekhatárra helyezni az épület homlokzatát előkert nélkül. Előkert akkor lehet készíteni, ha legalább az egyik szomszédos ház előkertes telepítésű. Ilyenkor a házunkat a szomszédos előkertes ház homlokzatának síkjába kell építeni. Ha mindkét szomszédos ház előkert nélküli kialakítású akkor a közöttük épülő háznak is az utcafrontra kell állítani a homlokzatát. Amennyiben homlokzatával az utcafronton álló oromzatos és ablakpárral készített homlokzatú melléképület épül a ház építésével egyidőben, úgy a lakóház előtt bármekkora előkerttel kialakítható az épület elhelyezése. Ilyen esetben figyeljünk hogy a telkünkre vonatkozó kötelező hátsókert megtartására vonatkozó szabály. Az építési vonal meghatározására a Településképi konzultáció nyújt egyértelmű választ.

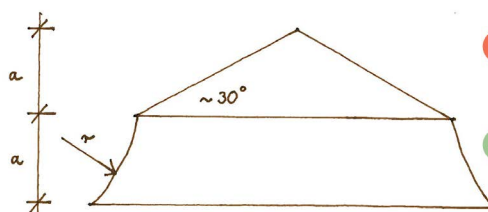
MAGASSÁG

Az Újfalut földszintes házak jellemzik, ezért új építéseinknél is igazodnunk kell a meglévő környezethez. A használati igényektől és a telekméretektől függően pince, földszint, tetőtér beépítés készíthető, melyből a pince és a tetőtér tetszőlegesen elhagyható. A tetőtér lehetőleg ne jelenjen meg az utcafronton vagy csak a lehető legminimálisabb nyílásokkal, hogy ne képezzünk az utcán megjelenő léptékében vagy magasságában kirívó épülettömeget. A legpraktikusabb megoldás, hogyha az utcafronttól távolabb emeljük a térdfal magasságán és helyezzünk el tetőteres épületrészt így őrizve az utcakép egységét. Pince építése esetén, a fölszíni padlóvonal magassága az utcafronton nem haladhatja meg a terepcsatlakozás fölötti 0,8 métert és a pince az utcafrontra nem nyíthat sem ablakkal sem szellőzővel.

TETŐHAJLÁSSZÖG

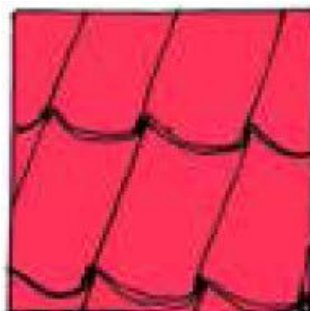
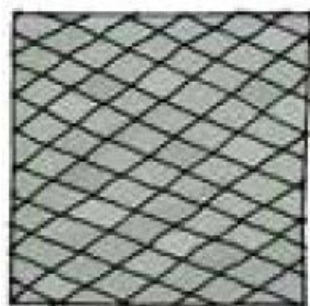
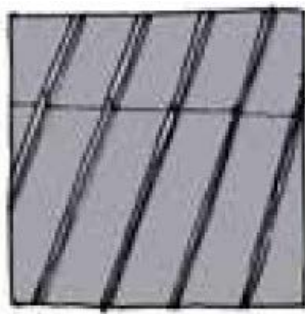
Az Újfaluban jellemzően kis fesztávú épületek vannak, melyek kisebb tömeget eredményeznek, oromzatosan kialakított nyeregtetős lefedéseikkel. A tetők jellemző hajlásszöge 40-50 fok között van. A tornác vagy terasz fölött a tető kisebb hajlásszögű vízcsendesítővel készülhet a tetőfelület maximum 30%-án, de ennek hajlásszögéről a Településképi konzultáción kell egyeztetni. Megengedett a 3-5 cserépsoros, a homlokzati fal mélységéig érő kis csonkakonytolás. Teljes kontyolást nem szabad készíteni. Új ház építésekor a területre jellemző tömegű és egyszerű tetőformájú épületben gondolkodjunk. A túl meredek, hegyvidéki éghajlatra jellemző, illetve a túl alacsony mediterráneumra jellemző hajlásszög épp úgy kerülendő, mint a bonyolult tetőforma, amely idegenül hat az arculatban. A tetőn elhelyezett kémények kialakításánál ügyeljünk arra, hogy a korszerű kémények ne üssenek el az arculattól. Jelenleg is manzárdtetős házak felújíthatók megőrizve a manzárdtetős kialakítást.

✗ új építésnél

✓ helyreállításnál

HÉJAZATOK, ERESZEK

Javasolt a matt égetett natúr vagy vöröses-barnás színű engóbozott kerámia cserép, melyet kettős fedésben vagy hornyolt kivitelben ajánlunk, íves és egyenes vágású formában egyaránt. Az Újfaluban nem szabad beton cserepet, bitumenes -lemezt, -zsindelyt, -hullámlemezt, műanyag fedést és hullámpalát használni, valamint a teljes felületen készülő fémfedés is kerülendő. Főként az alacsonyabb hajlásszögű tetőrészeken elfogadható a matt, grafitiszürke korcolt fémlemez fedés a tetőfelület maximum 30%-án. Üvegfedés szintén a tető 30%-ában használható, de ebbe beleszámítanak a fekvő tetőablakok felületei is. Víziszta polikarbonát tetőt az épület tetőfelületének maximum 10%-án szabad használni és csak az utcáról nem látható módon. A jelenleg is palával fedett házakon elfogadható a palafedés, melynek színe matt grafitiszürke, vagy természetes palafedés. Nem szabad túlhatározott karakterű, nagy hullámú és nagy méretű cserekepet használni. Az ereszeken a jellemző oromdeszkás kialakítást kell követni, mely nem helyettesíthető szegély vagy szegőcseréppel. Az ereszt az oromzat elé maximum 25-30 centire jön előre. Az utcafronti homlokzatra és tetőre valamint attól. Ha az ereszcsontrán üstöt készítenek, akkor hengeres üstöt kell készíteni, mert a területen ez a jellemző.

TETŐTEREK

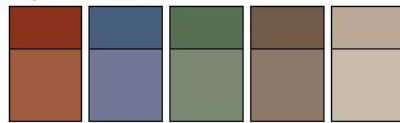
Az Újfaluban az épületek jellemzően hosszanti irányban terjeszkedtek, ez a hagyomány lehetőséget nyújt ma is a szakaszos építkezésre, későbbi bővítésekre melyek a család idővel változó igényeit követi. A padlást régen nem építették be és a tetőt nem tagolták ablakokkal, ezért ha lehetőségünk van rá, telkünk mérete engedi, a földszint bővítését javasoljuk így a tetőtérnél sokkal jobb klímájú, kertkapcsolatos tereket kapunk, melyek jobban bútorozhatóak a tetőtérnél és szebb utcaképet eredményez. Amennyiben a tetőtérbeépítés elkerülhetetlen, javasoljuk hogy az az épület hátsó szárnyába kerüljön.

HOMLOKZATI ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

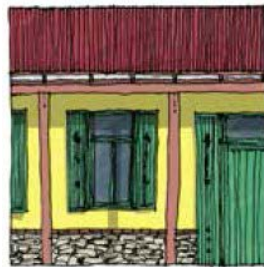
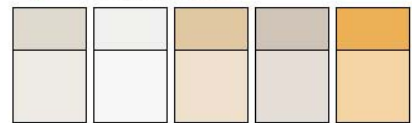
Az Újfaluban vakolt homlokzatot alakítsunk ki, sima felülettel, de lehetőség van a hagyományos népi építészetből vett struktúrák alkalmazására. A helyi karakter hagyományától elütnek a kaptart, dörzsölt, vagy szórt felületképzések. Az simított felülettel vegyülhetnek nyers anyagot használó struktúrák, de ezek illeszkedéséről a Településképi konzultáción születik döntés. Az Újfalu változatos színvilággal rendelkezik mégis harmonikus egységet képez, nem szabad ezért kirívó és feltűnő színhasználattal az arculattól eltérő homlokzati megjelenést kialakítani. A területek karakteréhez legjobban a fehér színű meszelést idéző homlokzat a legelőnyösebb, de jól illeszkednek a földes pasztell színek is. Hasonlóan a nyílászárókon és fa felületeken is javasolt lágy de mélyebb színeket alkalmazni. A vakolt oromzatok eresztét díszíthetik fa oromdíszek. Az az újfaluban is több helyen jellemző az oromzat fa deszkázása, és a deszkázat fűrészelt mintákkal való díszítése, Az ilyen deszkázatokat is természetes lágy színnel kell elkészíteni, vagy javasolt a hagyományos pörzsöléses égetéssel és lenolajos beeresztéssel elkészíteni. Nagyon fontos az utcafronton megőrizni, vagy hitelesen helyreállítani a még meglévő vakolatdíszeket, hiszen a legtöbb ház homlokzata apró beavatkozásokkal, mint a páros ablakszem helyreállítása vagy az oromzat visszaállítása tökéletesen illeszkedne az arculatba. Az ilyen visszaalakításokhoz az Önkormányzat segítséget fog nyújtani, a helyreállítások megtervezésében és a kivitelezés költségeinek pályázatos támogatásában.

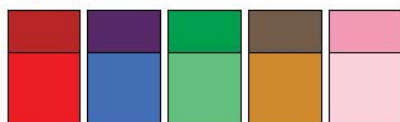
Nyílászárókra javasolt lágy színek

Homlokzatra javasolt pasztell föld színek

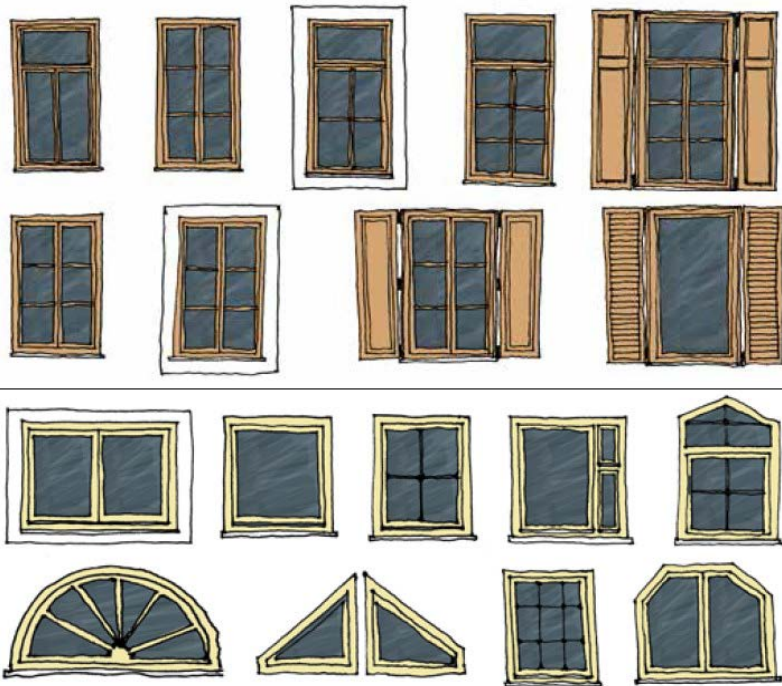

Nyílászárókra nem javasolt rikító színek

Homlokzatra nem javasolt rikító színek

NYÍLÁSZÁRÓK

Figyeljük meg az Újfaluban milyen jellegzetes homlokzatokat találunk: két szimmetrikusan elhelyezett ablak néz az utcára. A ház arcát adó utcai homlokzat két ablakszeggel néz a világra, ezt a hagyományt mind az új építésnél, mind a felújításnál követnünk kell, hogy az arculat karaktere helyreálljon. A nyílások és a tömör falfelületek jellegzetes aránya adja a ház karakterét, amennyiben ezek a nyílások nagyobbá vagy szélesebbé válnak a ház arca idegenül fog hatni környezetében, ezért a jellegzetes arányok megfigyelése és követése alapvető fontosságú. Az arany arány (1:1,618) és az 1:2 arány közötti álló formájú ablakok a jellegzetesek. Az ablakméreten belüli osztás is igen eltérő hangulatot adhat egy háznak. Az utcai homlokzaton fa anyagú nyílászárókat kell alkalmazni, és a ház többi nyílászárója is legalább hatásában a fa anyagának érzetét kell adja. Javasoljuk a természetes anyagokat, melyek szépen öregednek és sokszor felújíthatóak, átfesthetőek, hiszen a műanyag bár kezdetben kevés gondozást igényel, egyáltalán nem javítható. Még egyszer fontos kiemelni, hogy a nyílászárókon természetes föld színeket érdemes alkalmazni, melyek összhangban vannak a vakolt homlokzat színeivel és annál sötétebbek. Elterjedt megoldás az ablak/ajtó tokok és szárnyak eltérő színezése. Ilyenkor a szárnyak színe általában fehér, de ha színes, akkor mindig világosabb kell legyen a tokok színénél.

A kialakítható nyílásarányok:

1:1,618

1:2

HŐSZIGETELÉS

Az utólagos hőszigetelések egyre szélesebb elterjedésével az így átalakított házak elveszítik egyediségüket. Természetes anyagú lábazataik, mives fa ablakaik és homlokzatzsúszkeik eltűnnek. Védett homlokzatok esetén javasolt belső oldali hőszigetelést készíteni, külső oldali hőszigetelés esetén fel kell mérni a jelenlegi homlokzatzsúszkeket és építészeti tervek alapján gondoskodni kell az eredeti homlokzatzsúszke visszahelyezésére. Mindkét folyamathoz szaktervező segítségét vegyük igénybe. Mindenképpen kerüljük a homlokzati vakolatzsúszke körbehőszigetelését, mely komikus látványt nyújt. A felújításnál gondolkodjunk fa nyílászárókban és igyekezzünk az eredeti ablakok osztását és díszítettségét az új szerkezeteken is helyreállítani. A karakter nélküli, arculatba nem illeszkedő épületek esetében a hőszigetelés jó alkalom arra, hogy a homlokzatzsúszke újra lehessen gondolni az Újfalu hagyományainak szem előtt tartásával. A lábazat hőszigetelésére külön fordítsunk figyelmet, hogy az eredeti lábazat kialakítását idéző eredményre jussunk. Lehetőleg a hőszigetelésen átesett lábazat külső síkja a homlokzati sík elé kerüljön. Figyeljünk oda, nehogy meglepetésként érje a felújítót, hogy a vastag hőszigetelés komolyan megváltoztatja az épület arányait. Egy szakszerű, arculatba illeszkedő hőszigetelés több szakértelmet igényel, mint elsőre gondolnánk. Már a felújítási szándék megszületésekor érdemes ellátogatni településképi konzultációra.

LÁBAZATOK

A lábazatok az épület talpazataként mindig súlyosabb érzetet keltő, sötétebb tónusú színekkel a homlokzatzsúszkénál durvább textúrákkal jelennek meg. Anyaguk az Újfaluban vakolt - festett, vagy nyers téglából. A lábazatzsúszkét nem szabad ragasztott csempékkel vagy csempe szerű utánsúszkával elkészíteni, mert a sarokkialakításoknál komikus érzetet adnak a kidolgozatlan csatlakozások.

ÁRNYÉKOLÓK

Az Újfaluban jellegzetes házak árnyékolását a fa zsalugáterek és fűrészelt mintás ablaktáblák adják. Ezek mellett jelentek meg a redőnyök. Az 1. típusú hagyományos népies lakóházaknál kerüljük a redőnyök alkalmazását, mert ez idegen az épületek eredeti arculatától. Ezeken a karakterű területeken új építéseknel csak beépített, rejtett tokos redőnyöket szabad készíteni, utólag a homlokzatzsúszkra szerelt redőnyt készíteni nem szabad. Ahol utólagos árnyékolásra van szükség, ott a zsalugáterek és fűrészelt mintás fatáblák alkalmazását javasoljuk, vagy belső vászon rolettás árnyékolást.

TORNÁCOK

Az Újfaluban általános az épületek tornáccal vagy széles eresszel történő kialakítása. Ez a szerkezet remekül árnyékolja le a nyári nap meredek sugarait, miközben szabad utat enged az alacsonyabb szögű őszi, téli és tavaszi napfénynek, a szobák irányába. A már tornáccal rendelkező épületeknél feltétlenül javasolt a tornácok megtartása, legalább a ház első pár méterén. Új építéseknel is fontos, hogy ezt a nagyon praktikus hagyományt örökössük otthonunkba. Érdemes tehát a szép tornáccal rendelkező házakat megfigyelni, és ihletet meríteni belőlük leendő otthonunkhoz.

teljesen zárt kerítés

KERÍTÉSEK

Teljesen zárt kerítést kialakítani nem szabad, kivételt képez ezalól a nyilvántartásba vett arculati értéket képviselő kerítések felújítása és ha az önkormányzatnál régi fotókkal igazolják az egykori teljesen zárt fa kerítés meglétét, melyet pontosan az eredeti állapot szerint állítanak helyre. Ahol kötelezően biztosítandó a kerítésen való átlátás (pl. saroktelkek) ott zárt kerítést sem építeni, sem felújítani sem visszaállítani nem szabad.

zárt kerítés

Zárt kerítést kialakítani csak fa anyagból szabad, csak olyan helyen, ahol a szemközti telek kerítése legalább 11 méterre van, és csak a telek szélességének a 2/3-ában. Zárt kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha az a kerítés mögött legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. A zártan kialakított kapu is részét képezi a zárt kerítésnek.

Zöld kerítést kialakítani a zárt kerítés kialakítási szabályai szerint szabad, de a kapuknak nyitott kialakításúnak kell lenniük.

zöld kerítés

Ablakos kerítést szabad kialakítani, de csak nyitott kovácsoltvas kapuval és ablakaiban csak kovácsoltvas rácsokkal, melyeknek átlátást kell biztosítani. Az ablakos kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha a ház legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. Az ablakos kerítés ház előtti nyitott részén kovácsoltvas fém kerítést kell készíteni az ablakos kerítés osztásközének megfelelő oszlopos mezők között. Ablakos kerítést nem szabad építeni saroktelteken.

Nyitott kerítést minden körülmények között szabad építeni. Javasolt anyaga az Újfaluban inkább a fa anyag, melyet érdemes a nyílászáróknál használatos színekkel összehangolni. A fém anyagú kerítést csak a helyhez illő merevdrot fonatból és kovácsolt vasból, vagy azt idéző kivitelben szabad készíteni és csak sötét föld színű, vagy fekete festéssel szabad ellátni. A falazott oszlopokat és kerítéslábazatokat, a ház színével harmonizáló színben a homlokzatoknál ismertetett módon sima vakolattal kell ellátni, melyet vakolathímzések díszíthetnek. A falazat védelmét műkövel, természetes kővel vagy cseréppel szabad biztosítani, csempeburkolatot és műanyag burkolatot nem szabad használni. Előregyártott beton kerítéseket csak a településen hagyományos minták szerint szabad építeni és csak nyitott kivitelben.

ablakos kerítés

Térfalkerítést nem szabad építeni az Újfaluban, mert karakterétől elüt.

A kerítéseknél nem szabad nádfonattal, műanyag hálóval, fémlémezzel vagy bármilyen egyéb anyaggal a belátást akadályozni. A kerítés mögött kialakítható zöld sövény, de a ház homlokzatát zöld sövényrel sem szabad eltakarni. A kerítés gondozott állapotáról a telektulajdonos köteles gondoskodni. A kerítés megváltoztatása ugyan nem engedélyköteles, de vonatkozik rá a Településképi Rendelet, amelyet ez a kézikönyv is körvonalaz. Kerítés átalakítása, vagy felújítása esetén kérjük olvassa át alaposan a kerítésekre vonatkozó részeket, szemezgessen az itt bemutatott jó példákból és terveikkel, elképzeléseikkel keressék meg az önkormányzatot.

nyitott kerítés

Az itt leírt szabályoktól való eltérést a felszólítás után az átalakításig ismételtető bírsággal súlytható, viszont az önkormányzatnál segíteni fogjuk hogy olyan kerítések szülessenek amelyek beleillenek a hely arculatába és semmilyen kellemetlenséget nem okoznak.

IV. - AZ ÁTMENETI TELEPÜLÉSRÉSZ ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTA

JELLEMZŐ ÉS AJÁNLOTT HÁZTÍPUSOK AZ ÁTMENETI TELEPÜLÉSRÉSZEN

8. típus:

Utcával párhuzamos lakóház.

A terület alapkarakterét adó jól variálható háztípus.

4. típus:

Régi oromzatos bővített polgárasodott lakóház.

A területen fennmarad jellegzetes háztípus

5. típus:

Új oromzatos bővített polgárasodott lakóház.

A területéhez illeszkedő praktikus háztípus

6. típus:

Két oromzatos előudvaros lakóház

A területéhez illeszkedő praktikus háztípus

7. típus:

L alakban bővített utcafronttal párhuzamos lakóház.

A területen fennmarad jellegzetes háztípus

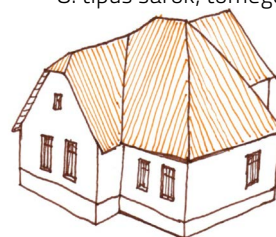
8. típus, tetődísszel

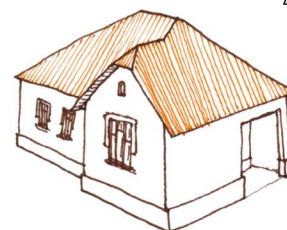
8. típus, tömegdísszel

8. típus sarok, tömegdísszel

4. típus

5. típus

AZ ÁTMENETI TELEPÜLÉSRÉSZ BIZONYOS RÉSZEIHEZ ILLESZKEDŐ HÁZTÍPUSOK

1.-típus:

Hagyományos népies lakóház

1. típus

2. típus:

Oromzatos keresztzárnyas lakóház

2. típus

3. típus:

Oromzatos bővített hátsóházas lakóház.

3. típus

6. típus

CSAK EREDETI HOMLOKZATI DÍSZEKKEL MEGŐRIZHETŐ LAKÓHÁZ TÍPUS, VAGY ENNEK ÁTALKÍTÁSÁRA ELFOGADHATÓ HÁZTÍPUS

9. típus:

Sátortetős kétablakos lakóház

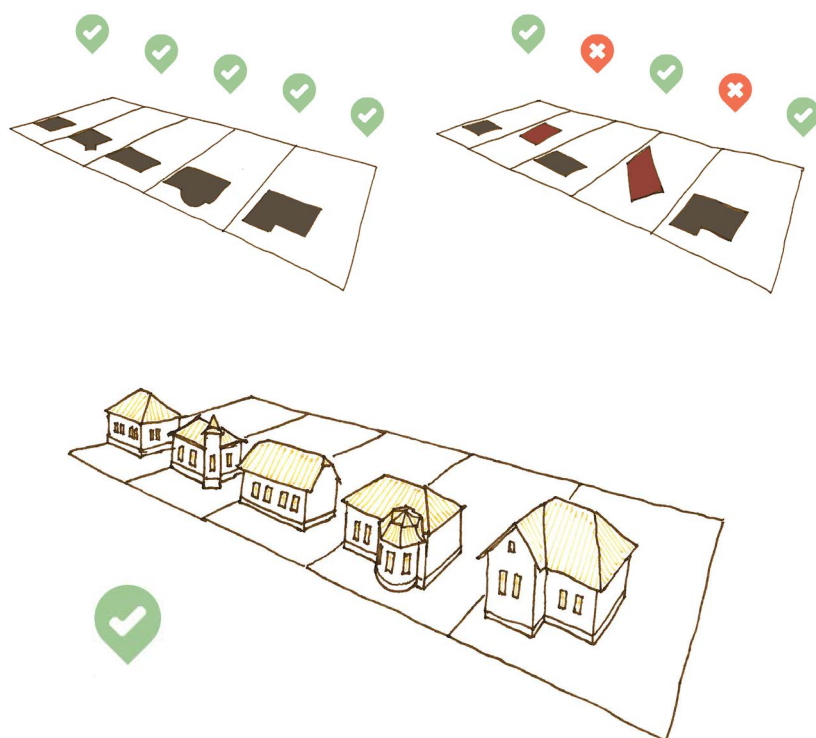
9. típus

13. típus

7. típus

TELEPÍTÉS

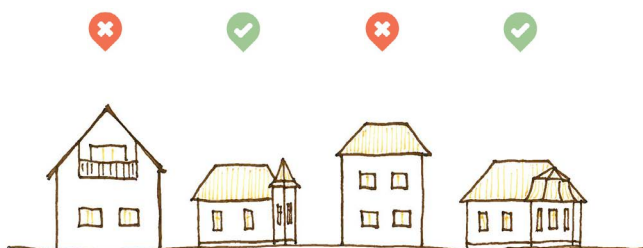
Az Átmeneti településrészen az épület tömegé szabadabban formálható, de illeszkednie kell a környező arculatba illeszkedő házak telepítéséhez. A házak oldalhatáron állnak, építési vonalukat a szomszédos házak helyzete határozza meg. Amennyiben a szomszédban nem áll ház, a második, harmadik vagy negyedik szomszéd épülethez kell igazodni. Amennyiben a szomszédos ház az arcultól elütő módon épült akkor a legközelebbi arculatba illeszkedő házak alapján kell meghatározni a leendő épület helyzetét. Érdemes arra törekedni hogy az épületek az utcával való párhuzamosságra törekedjenek. Érdemes élni a tömegdízitmények alkalmazásával amelyek azonos építési vonalra épült rendezett háztömegeken változatos és kellemes összhatást eredményeznek.

Az Átmeneti településrész területi elhelyezkedése

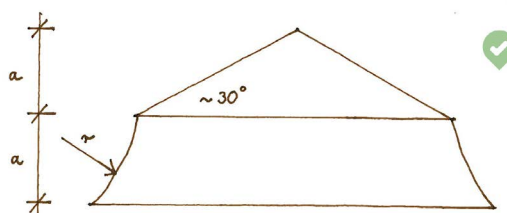
MAGASSÁG

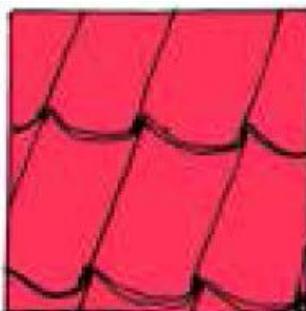
Az Átmeneti településrészt földszintes házak jellemzik, ezért új építéseinknél is igazodnunk kell a meglévő környezethez. A használati igényektől és a telekméretektől függően tetőtér beépítés készíthető illetve pince is kialakítható, de ügyelnünk kell, hogy ez ne eredményezzen léptékében vagy magasságában kirívó épülettömeget. Az utcáfronton ne építsünk 0,5 m² meghaladó álló tetőablakot, és kerüljük az utcáról látható fekvő tetőablak építését.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Az Átmeneti településrész alapvető típus házáinál utcával párhuzamos nyeregtes lefedések jellemzők. Ezek főtömege 40-50 fok közötti lehet. Megengedett a 3-5 cserépsoros, a homlokzati fal mélységéig érő kis csonkakontyolás, a mélyebb csonkakonty, vagy teljes kontyolás készítése is, amennyiben a tetőgerinc hossza nem válik kisebbé a homlokzatszélesség 1/3-ánál. Új ház építésekor a területre jellemző tömegű és egyszerű tetőformájú épületben gondolkodjunk. A területen megengedett a manzárdtető készítése, de csak palafedéssel. Ebben az esetben minimum 30 fokos lejtésű felső résszel és ívesen kialakított alsó résszel, melyek aránya az 1:1. A 8. típusú lakóházaknál ismertetett tömegdízitménynél eltérő tetőkialakítások a Településképi konzultáción való egyeztetés alapján kialakíthatóak. A túl meredek, hegyvidéki éghajlatra jellemző, illetve a túl alacsony mediterráneumra jellemző hajlásszög épp úgy kerülendő, mint a bonyolult tetőforma, amely idegenül hat az arculatban. A tetőn elhelyezett kémények kialakításánál ügyeljünk arra, hogy a korszerű kémények ne üssenek el az arculattól.

HÉJAZATOK, ERESZEK

Az Átmeneti településrészen javasolt a matt égetett natúr, engóbozott, vagy üvegmázaz kerámia cserép, melyet kettős fedésben vagy hornyolt kivitelben ajánlunk, íves és egyenes vágású formában egyaránt. Kerülendő a mű antikolású, mintázatos, nem természetes színű anyagok használata. nem szabad beton cserepet, bitumenes -lemezt, -zsindelyt, -hullámlemez, műanyag fedést és hullámpalát használni, valamint a teljes felületen készülő fémfedés is kerülendő. Főként az alacsonyabb hajlásszögű tetőrészekben elfogadható a matt, grafitszürke korcolt fémlap fedés a tetőfelület maximum 30%-án. Üvegfedés szintén a tető 30%-ában használható, de ebbe beleszámítanak a fekvő tetőablakok felületei is. Víziszta polikarbonát tetőt az épület tetőfelületének maximum 10%-án szabad használni és csak az utcáról nem látható módon. A palafedés is lehetséges, melynek színe matt antracit, grafitszürke lehet vagy természetes pala. Nem szabad túlhatározott karakterű, nagy hullámú és nagy méretű cserekepet használni. Az ereszekben a jellemző oromdeszkás kialakítást kell követni, mely nem helyettesíthető szegély vagy szegőcseréppel. Az ereszt az oromzat elé maximum 25-30 centire jön előre. Az utcai homlokzaton nem szabad napelemt, napkollektort telepíteni. Ha az ereszcatornán üstöt készítenek, akkor hengeres üstöt kell készíteni, mert a területen ez a jellemző.

TETŐTEREK

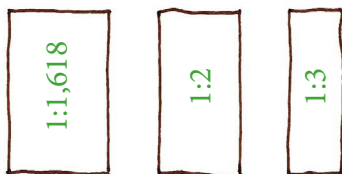
Az Átmeneti településrészen az épületek tetőtérbeépítése a lehető legkisebb mértékben nyíljon az utca felé. Az épület hátsó tömegében érdemes tetőtér kialakítani, illetve ha telkünk mérete engedi, a földszint bővítését javasoljuk így a tetőtérnél sokkal jobb klímájú, kertkapcsolatos tereket kapunk, melyek jobban bútorozhatóak a tetőtérnél. Az ilyen formájú bővítés az utcakép arculatára is előnyös hatással van.

HOMLOKZATI ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

Az Átmeneti településrészen vakolt homlokzatot alakítsunk ki. Felülete lehet sima, kapart, dörzsölt, vagy szórt felületképzésű. Amennyiben a felület simított vegülhetnek hozzá nyers anyagot használó struktúrák, de ezek illeszkedését a Településképi konzultáción kell egyeztetni. Az átmeneti településrészen sokszínű homlokzati színvilágot tapasztalhatunk. Nem szabad kirívó, harsogó színezésű házat készíteni. A területek karakteréhez legjobban a tört fehér színű sötétebb föld színekkel osztott homlokzat a legelőnyösebb, de jól illeszkednek a földes pasztell színek is. Hasonlóan a nyílászárókon és fa felületeken is javasolt lágy de mélyebb színeket alkalmazni. A vakolt oromzatok eresztét díszíthetik fa oromdíszek, fűrészelt vagy apácarácsos betétek. Az ilyen szerkezeteket is természetes lágy színnel kell elkészíteni, vagy javasolt a hagyományos pörzsöléses égetéssel és lenolajos beeresztéssel elkészíteni. Nagyon fontos legalább az utcafronton megőrizni, vagy hitelesen helyreállítani a még meglévő vakolatdíszeket, mert sok ház homlokzata apró beavatkozásokkal, mint a páros ablakszem, vagy az álló formátumú ablakok helyreállítása vagy az oromzatok és fióktetős oromzatok visszaállításával tökéletesen illeszkedne az arculatba. Az ilyen visszaalakításokhoz az önkormányzat segítséget fog nyújtani, a helyreállítások megtervezésében és a kivitelezés költségeinek pályázatos támogatásában.

A kialakítható nyílásarányok:

Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

Homlokzatra javasolt föld színek

Homlokzatra nem javasolt rikító színek

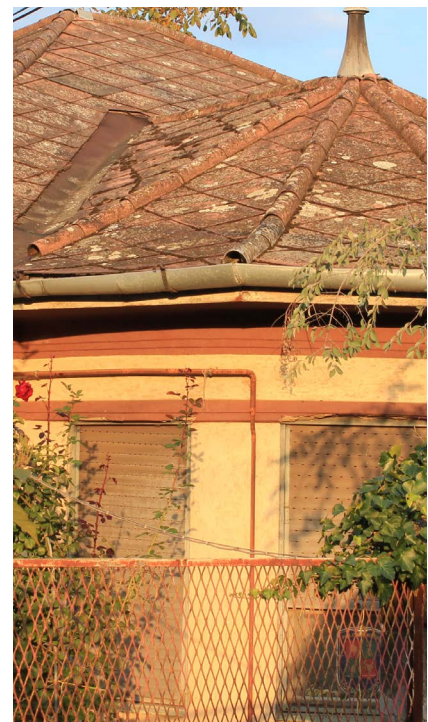
Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

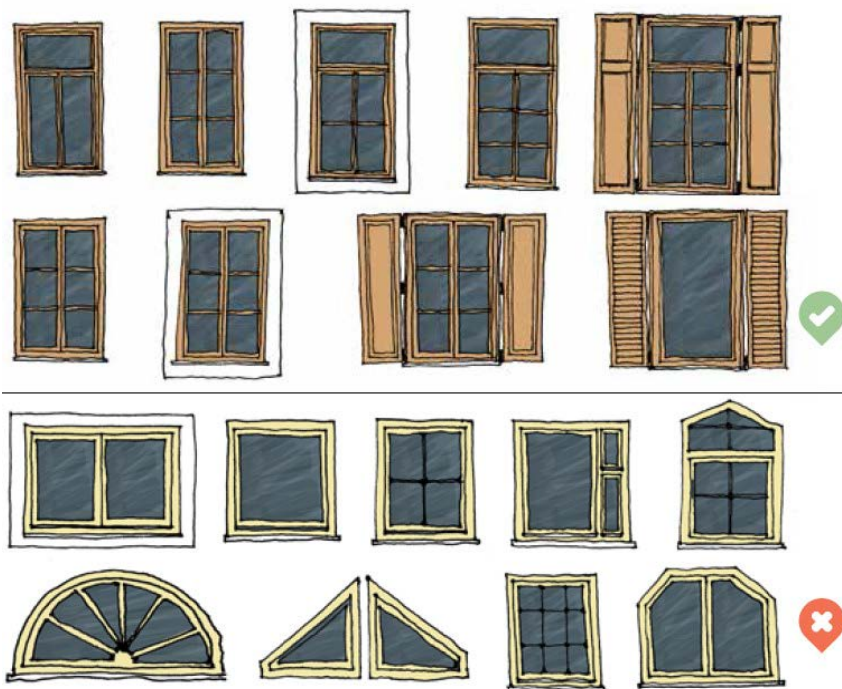

Nyílászáróra javasolt lágy színek

Nyílászáróra nem javasolt rikító színek

NYÍLÁSZÁRÓK

Figyeljük meg az Átmeneti településrész jellegzetes homlokzati arányait. A páros vagy páratlan számú, szimmetrikusan elhelyezett álló formátumú ablaksoportokat, melyek adott esetben párosával állnak a homlokzaton. A nyílások és a tömör falfelületek jellegzetes aránya adja a ház karakterét, amennyiben ezek a nyílások nagyobbá vagy szélesebbé válnak a ház arca idegenül fog hatni környezetében, ezért a jellegzetes arányok megfigyelése és követése alavető fontosságú. Az ablaknyílás aránya szintén meghatározó, általában az arany arány (1:1,618) és az 1:3 arány közötti álló formájú ablakok a jellegzetesek. Az ablakméreten belüli osztás is igen eltérő hangulatot adhat egy háznak. Az utcai homlokzaton fa anyagú nyílászárókat kell alkalmazni, és a ház többi nyílászárója is legalább hatásában a fa anyagának érzetét kell adja. Javasoljuk a természetes anyagokat, melyek szépen öregednek és sokszor felújíthatóak, átfesthetőek, hiszen a műanyag bár kezdetben kevés gondozást igényel, egyáltalán nem javítható. Még egyszer fontos kiemelni, hogy a nyílászárókon természetes föld színeket érdemes alkalmazni, melyek összhangban vannak a vakolt homlokzat színeivel és annál sötétebbek. Elterjedt megoldás az ablak/ajtó tokok és szárnyak eltérő színezése. Ilyenkor a szárnyak színe általában fehér, de ha színes, akkor mindig világosabb kell legyen a tokok színénél.

HŐSZIGETELÉS

Az utólagos hőszigetelések egyre szélesebb elterjedésével az így átalakított házak elveszítik egyediségüket. Természetes anyagú lábazataik, mives fa ablakaik és homlokzatzsúszek eltűnnek. Védett homlokzatok esetén javasolt belső oldali hőszigetelést készíteni, külső oldali hőszigetelés esetén fel kell mérni a jelenlegi homlokzatzsúszeket és építészeti tervek alapján gondoskodni kell az eredeti homlokzatzsúszek visszahelyezésére. Mindkét folyamathoz szaktervező segítségét vegyük igénybe. Mindenképpen kerüljük a homlokzati vakolatzsúszek körbehőszigetelését, mely komikus látványt nyújt. A felújításnál gondolkodjunk fa nyílászárókban és igyekezzünk az eredeti ablakok osztását és díszítettségét az új szerkezeteken is helyreállítani. A karakter nélküli, arculatba nem illeszkedő épületek esetében a hőszigetelés jó alkalom arra, hogy a homlokzaton újra lehessen gondolni az Öregfalú vagy az Újfalú hagyományainak szem előtt tartva. A lábazat hőszigetelésére külön fordítsunk figyelmet, hogy az eredeti lábazatkialakítást idéző eredményre jussunk. Lehetőleg a hőszigetelésen át esett lábazat külső síkja a homlokzati sík elé kerüljön.

LÁBAZATOK

A lábazatok az épület talpazataként mindig súlyosabb érzetet keltő, sötétebb tónusú színekkel a homlokzathoz képest durvább textúrákkal jelenik meg. Anyaguk vakolt - festett, vagy nyers téglából. A lábazatot nem szabad ragasztott csempepekkel vagy csempe szerű utánszókkal elkészíteni, mert a sarokkialakításoknál komikus érzetet adnak a kidolgozatlan csatlakozások.

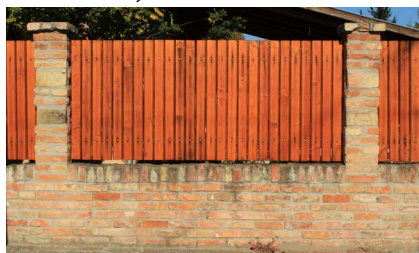
ÁRNYÉKOLÓK

A településközpont ertertett árnyékolási módja a hagyományos esslingeni redőny. Az 1. típusú hagyományos népies lakóházaknál kerüljük a redőnyök alkalmazását, mert ez idegen az épületek eredeti arculatától, minden más ház esetén csak beépített, rejtett tokos redőnyöket szabad készíteni, utólag a homlokzatra szerelt redőnyt készíteni nem szabad. Ahol utólagos árnyékolásra van szükség, ott a zsalugáterek alkalmazását javasoljuk, vagy belső vászon rolettás árnyékolást.

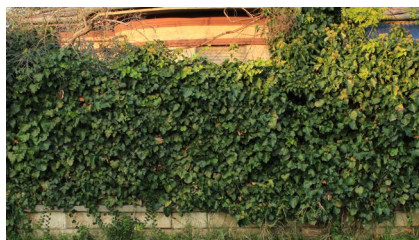

teljesen zárt kerítés

zárt kerítés

zöld kerítés

ablakos kerítés

nyitott kerítés

térdfal kerítés

KERÍTÉSEK

Teljesen zárt kerítést kialakítani nem szabad, kivételt képez ezalól a nyílvántartásba vett arculati értéket képviselő kerítések felújítása.

Zárt kerítést kialakítani csak fa anyagból szabad, csak olyan helyen, ahol a szemközti telek kerítése legalább 11 méterre van, és csak a telek szélességének a 1/3-ában. Zárt kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha az a kerítés mögött legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. A zártan kialakított kapu is részét képezi a zárt kerítésnek.

Zöld kerítést kialakítani a zárt kerítés kialakítási szabályai szerint szabad, de a kapuknak nyitott kialakításúnak kell lenniük. Zöld kerítést nyitott kerítés szabályai szerint épült fa vagy fém alpra lehet futtatni.

Ablakos kerítést szabad kialakítani, de csak nyitott kovácsoltvas kapuval és ablakaiban csak kovácsoltvas rácsokkal, melyeknek átlátást kell biztosítani. Az ablakos kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha a ház legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. Az ablakos kerítés ház előtti nyitott részén kovácsoltvas fém kerítést kell készíteni az ablakos kerítés osztásközének megfelelő oszlopos mezők között. Ablakos kerítést nem szabad építeni saroktelteken.

Nyitott kerítést minden körülmények között szabad építeni. A fa anyagú kerítéseket érdemes a nyílászáróknál használatos színekkel összehangolni. A fém anyagú kerítést csak a helyhez illő merevdrót fonatból és kovácsolt vasból, vagy azt idéző kivitelben szabad készíteni és csak sötét föld színű, vagy fekete festéssel szabad ellátni. A falazott oszlopokat és kerítéslábazatokat, a ház színével harmonizáló színben a homlokzatoknál ismertetett módon sima vakolattal kell ellátni, melyet vakolathímzések díszíthetnek. A falazat védelmét műkövel, természetes kővel vagy cseréppel szabad biztosítani, csempeburkolatot és műanyag burkolatot nem szabad használni. Előregyártott beton kerítéseket csak a településen hagyományos minták szerint szabad építeni és csak nyitott kivitelben.

Térdfal kerítést építeni megengedett, de csak akkor, ha az illeszkedik a környezetébe, és nem töri meg az utcában kialakult kerítések egységét.

A kerítéseknél nem szabad nádfonattal, műanyag hálóval, fémllemezzel vagy bármilyen egyéb anyaggal a belátást akadályozni. A kerítés mögött kialakítható zöld sövény, de a ház homlokzatát zöld sövényrel sem szabad eltakarni. A kerítés gondozott állapotáról a telektulajdonos köteles gondoskodni. A kerítés megváltoztatása ugyan nem engedélyköteles, de vonatkozik rá a Településképi Rendelet, amelyet ez a kézikönyv is körvonalaz. Kerítés átalakítása, vagy felújítása esetén kérjük olvassa át alaposan a kerítésekre vonatkozó részeket, szemezgessen az itt bemutatott jó példákkal és terveikkel, elképzeléseikkel keressék meg az önkormányzatot.

Az itt leírt szabályoktól való eltérést a felszólítás után az átalakításig ismételtető bírsággal súlytható, viszont az önkormányzatnál segíteni fogjuk hogy olyan kerítések szülessenek amelyek beleillenek a hely arculatába és semmilyen kellemetlenséget nem okoznak.

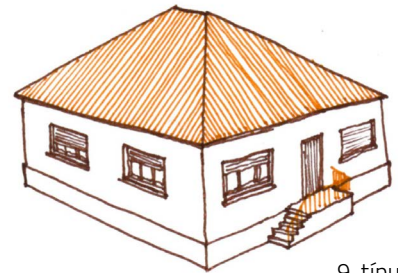
V. - AZ EZREDFORDULÓ ELŐTTI ÚJ LAKÓTERÜLETEK ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓJA

JELLEMZŐ HÁZTÍPUSOK AZ EZREDFORDULÓ ELŐTTI LAKÓTERÜLETEKEN

9. típus:

Kétablakos, sátoztetős lakóház

A terület alapkarakterét adó nagyobb méretű háztípus.

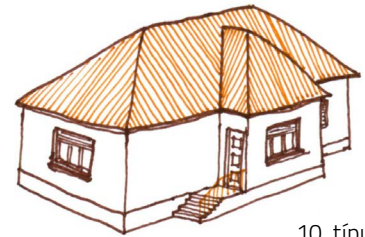

9. típus

10. típus:

Egyablakos, verandás lakóház

A terület alapkarakterét adó kisebb méretű háztípus.

10. típus

SZÓRVÁNYOSAN JELLEMZŐ ÉS ELFOGADOTT HÁZTÍPUSOK AZ EZREDFORDULÓ ELŐTTI LAKÓTERÜLETEKEN:

1.-típus:

Hagyományos népies lakóház

2. típus:

Oromzatos keresztcsárnyas lakóház

1. típus

4. típus

3. típus:

Oromzatos bővített hátsóházas lakóház.

2. típus

5. típus

4. típus:

Régioromzatos bővített polgáriasodott lakóház.

5. típus:

Újoromzatos bővített polgáriasodott lakóház.

3. típus

7. típus

7. típus:

Utcával párhuzamos tömegű lakóház.

JELLEMZŐ HÁZTÍPUSOK ÁTALAKÍTÁSÁHOZ AJÁNLOTT HÁZTÍPUS AZ EZREDFORDULÓ ELŐTTI LAKÓTERÜLETEKEN

13. típus:

Nyeregtetős kéttörtsos lakóház

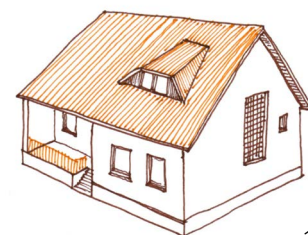

13. típus

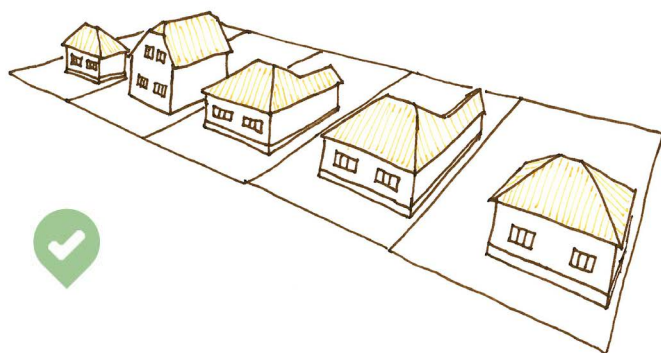
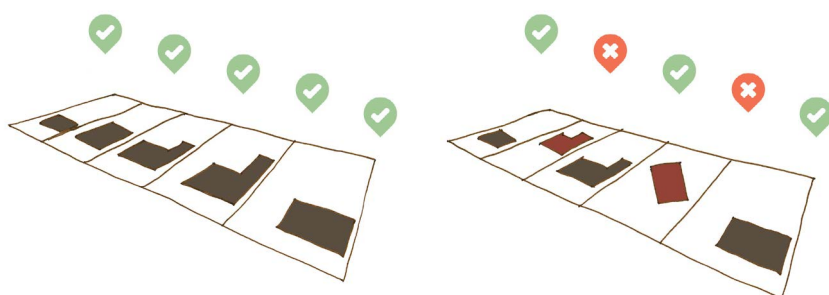
EGYES KÖZEGEKBEN AJÁNLOTT HÁZTÍPUS AZ EZREDFORDULÓ ELŐTTI LAKÓTERÜLETEKEN

12. típus:

Utcával párhuzamos gerincű téglány alapú lakóház

12. típus

TELEPÍTÉS

Az ezredforduló előtti lakóterületeken a kialakult karakterben találunk szabadonálló és oldalhatáron álló beépítést. A telepítés alapelve az, hogy az egységes utcakép érdekében igazodjunk a már kialakult harmonikus renndhez. Olyan telepítésben gondolkodjunk amely illeszkedik a szomszédos házak összhangjába, vagy összehangolja a szomszédos házak szerencsétlenül kialakult telepítését.

Az Ezredforduló előtti lakóterület elhelyezkedése

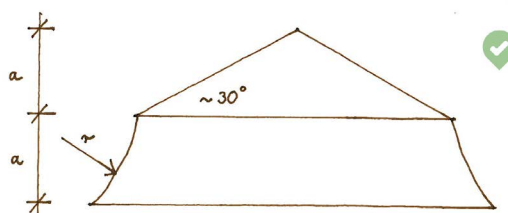
MAGASSÁG

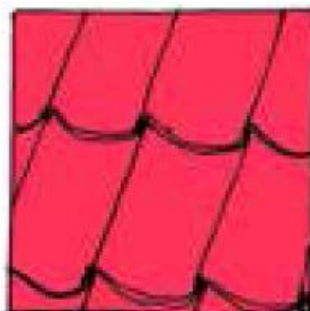
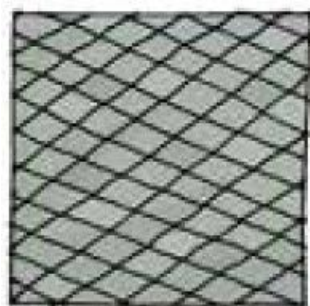
Az épületek a pincén túl maximum két szint magasak. A felső szint emeletként és tetőtérként is kialakítható. A szellősebb területű beépítéseken, ahol az épületek nem szorosan sorakoznak elfogadható a földszintes és két szint magas épületek váltakozása, viszont a szorosan beépített területeken, kerülni kell a szomszédos házak közül kilógó magasságú épület telepítését. Amennyiben földszintes lakóházak között építünk tetőtérbeépítést törekedjünk csonkakonttyal visszafogni az oromzat magasságát, hogy ne vájon túl robosztussá az épülettömeg.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Az ezredforduló előtti lakóterületen csak magastető megengedett 40 és 50 fok közötti hajlással. A lapostető, a túl meredek hegyvidéki tető és az alacsony hajlásszögű mediterrán tető nem megengedett, mert idegenül hat ebben a környezetben. A legjellemzőbb kialakítású a sátoztető. Az egységes utcakép érdekében igazodjunk a már kialakult jelleghez. A szomszédságban megfigyelhető tetőgerinc irány és tető összetettség példáját kövessük mi is a saját házunk eseténél. Ikres beépítés esetén alapvető követelmény hogy az egymáshoz csatlakozó részek egységes formában, hajlásszögben és héjalással jelenjenek meg. A területen megengedett a manzárdtető készítése, de csak palafedéssel. Ebben az esetben minimum 30 fokos lejtésű felső résszel és ívesen kialakított alsó résszel, melyek aránya az 1:1.

HÉJAZATOK, ERESZEK

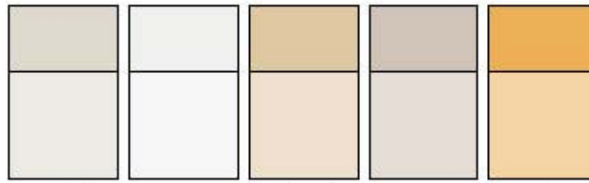
A területen általános a matt égetett natúr kerámia cserép, melyet kettős fedésben vagy hornyolt kivitelben alkalmaznak inkább egyenes, de néhol íves vágású formában egyaránt. Megengedett még az egyenletes színű engóbozott kerámia cserép, a nem rikító színű betoncserep és a nem rikító színű bitumenes zszindely alkalmazása. Kerülendő a mű antikolású, mintázatos, nem természetes színű anyagok használata. Nem szabad hullámpalát, bitumenes lemezt és bitumenes hullámlemezt, műanyag fedést és cserepes fémlamezt használni. Főként az alacsonyabb hajlásszögű tetőrészekon elfogadható a matt, grafitszürke korcolt fémlamez fedés a tetőfelület maximum 30%-án. Üvegfedés szintén a tető 30%-ában használható, de ebbe beleszámítanak a fekvő tetőablakok felületei is. Víziszta polikarbonát tetőt az épület tetőfelületének maximum 10%-án szabad használni és csak az utcáról nem látható módon. Megengedett a palafedés a nagy méretű cserekepek és a betoncserepek alkalmazása. Az utcai homlokzaton nem szabad napelemet, napkollektort telepíteni.

TETŐTEREK

Az ezredforduló előtti új településrészen jellegzetes „kádár kockák” térdfalas ráépítésű tetőtérbeépítése. Az így létrejött háztípus léptéknövekedéssel ugyan, de visszaidézi a hagyományos népi lakóházak formáját. Vigyázni kell arra, hogy az így létrejövő épülettömegek ne legyenek kirívóan nagyok, ezért javasoljuk csonkakontyok alkalmazását, hogy elkerüljük a túlzott méretű és magasságú oromzatokat. Ha a telek mérete megengedi javasoljuk az épületek földszintes hátsó irányban történő bővítését, melyek kertkapcsolatos a tetőtér klímájánál sokkal kellemesebb lakóteret eredményeznek.

HOMLOKZATI ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

Az ezredforduló előtti új lakóterületen vakolt homlokzatok jellemzőek. Felülete lehet sima, kapart, dörzsölt, vagy szórt felületképzésű. Amennyiben a felület simított vegyülhetnek hozzá nyers anyagot használó struktúrák, de ezek illeszkedése egyéni elbírálást igényel az önkormányzatnál. A területen nagy hagyománya van a különböző mintázatú épületdíszítéseknek, ablakkeretezéseknek, ezek fenntartása és hasonló hangulatú épületek építése őrzi a terület egységes karakterét. Nem szabad kirívó, harsogó színezésű házat készíteni. A területek karakteréhez legjobban a hagyományos kőporos vakolatok a legelőnyösebbek, de jól illeszkednek a halvány földes pasztell színek is. Hasonlóan a nyílászárókon és fa felületeken is javasolt lágy de mélyebb színeket alkalmazni. Nagyon fontos az utcafronton megőrizni, vagy hitelesen helyreállítani a területre jellemző változatos mintázatokat, mert ezek nélkül a házak azonos tömegei, kellemetlen összhatást fognak eredményezni.

Homlokzatra javasolt föld színek

Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

Homlokzatra nem javasolt rikító színek

Nyílászárókra javasolt lágy színek

Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

Nyílászárókra nem javasolt rikító színek

A kialakítható nyílászárányok:

NYÍLÁSZÁRÓK

A nyílászárók hangulatát ezen a területen a vízszintes alakú háromosztatú tüzeablakok határozzák meg. Érdemes megőrizni ezeknek az ablakoknak a hangulatát, energetikai felújításuk viszont szükségszerű és ajánlott. 1:1 és arány közötti nyílászárókat el szabad helyezni vízszintes formában, arány és 1:3 arány közötti nyílászárókat álló formában kell elhelyezni. Ajánlott a fa nyílászárók alkalmazása, de lehetőség van fa mintázatú vagy sötét föld színekkel színezett műanyag vagy fém nyílászárók beépítésére is.

A hőszigetelés gyökeresen megváltoztatja a ház megjelenését.

HŐSZIGETELÉS

Az utólagos hőszigetelések egyre szélesebb elterjedésével az így átalakított házak elveszítik egyediségüket. Az oly változatos, e házaknak egyediséget adó homlokzati díszítések eltűnnek. Gondoskodjunk róla, hogy ezek a mintázatok ne tűnjenek el és lehetőség szerint állítsuk helyre a már hőszigetelt új homlokzaton ezeket. A felújításnál gondolkodjunk fa nyílászárókban és igyekezzünk az eredeti ablakok osztását és díszítettségét az új szerkezeteken is helyreállítani.

A hőszigetelés jó alkalom arra, hogy a homlokzaton újra lehessen gondolni, így ha nem állítjuk vissza a ház eredeti homlokzati díszit, javasolt a háznak kedvezőbb arculatot adni. A lábazat hőszigetelésére külön fordítsunk figyelmet, hogy az eredeti lábazatkialakítást idéző eredményre jussunk.

LÁBAZATOK

A lábazatok az épület talapzataként mindig súlyosabb érzetet keltő, sötétebb tónusú színekkel a homlokzathoz képest durvább textúrákkal jelennek meg. Anyaguk lehet vakolt - festett, vagy nyers téglából esetleg kő anyagú. A lábazatot nem szabad ragasztott csempékkel vagy csempe szerű utáztatokkal elkészíteni, mert a sarokkialakításoknál komikus érzetet adnak a kidolgozatlan csatlakozások. A hőszigetelésen átesett lábazat külső síkja a homlokzati síkkal színeljen, vagy elé kerüljön.

ÁRNYÉKOLÓK

A terület kizárólagos árnyékolási módja a hagyományos esslingeni redőny. A szórványosan megmaradt 1. típusú hagyományos népies lakóházaknál kerüljük a redőnyök alkalmazását, mert ez idegen az épületek eredeti arculatától, minden más ház esetén csak beépített, rejtett tokos redőnyöket szabad készíteni, utólag a homlokzatra szerelt redőnyt készíteni nem szabad. Ahol utólagos árnyékolásra van szükség, ott a zsalugátek alkalmazását javasoljuk, vagy belső vászon rolettás árnyékolást.

KERÍTÉSEK

Teljesen zárt kerítést kialakítani nem szabad és ez alól nincsen kivétel.

Zárt kerítést kialakítani csak fa anyagból szabad, csak olyan helyen, ahol a szemközti telek kerítése legalább 11 méterre van, és csak a telek szélességének a 1/3-ában. Zárt kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha az a kerítés mögött legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. A zártan kialakított kapu is részét képezi a zárt kerítésnek.

Zöld kerítést kialakítani a zárt kerítés kialakítási szabályai szerint szabad, de a kapuknak nyitott kialakításúnak kell lenniük. Zöld kerítést nyitott kerítés szabályai szerint épült fa vagy fém alapra lehet futtatni.

Ablakos kerítést szabad kialakítani, de csak nyitott kovácsoltvas kapuval és ablakaiban csak kovácsoltvas rácsokkal, melyeknek átlátást kell biztosítani. Az ablakos kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha a ház legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. Az ablakos kerítés ház előtti nyitott részén kovácsoltvas fém kerítést kell készíteni az ablakos kerítés osztközének megfelelő oszlopos mezők között. Ablakos kerítést nem szabad építeni saroktelkeken.

Nyitott kerítést minden körülmények között szabad építeni. A fa anyagú kerítéseket érdemes a nyílászáróknál használatos színekkel összehangolni. A fém anyagú kerítést csak a helyhez illő merevdrót fonatból és kovácsolt vasból, vagy azt idéző kivitelben szabad készíteni és csak sötét föld színű, vagy fekete festéssel szabad ellátni. A falazott oszlopokat és kerítéslábazatokat, a ház színével harmonizáló színben a homlokzatoknál ismertetett módon sima vakolattal kell ellátni, melyet vakolathímvételek díszíthetnek. A falazat védelmét műkövel, természetes kővel vagy cseréppel szabad biztosítani, csempiburkolatot és műanyag burkolatot nem szabad használni. Előregyártott beton kerítéseket csak a településen hagyományos minták szerint szabad építeni és csak nyitott kivitelben.

Térdfalkerítést építeni megengedett, de csak akkor, ha az illeszkedik a környezetébe, és nem töri meg az utcában kialakult kerítések egységét.

A kerítéseknél nem szabad nádfonattal, műanyag hálóval, fémlemezzel vagy bármilyen egyéb anyaggal a belátást akadályozni. A kerítés mögött kialakítható zöld sövény, de a ház homlokzatát zöld sövényvel sem szabad eltakarni. A kerítés gondozott állapotáról a telektulajdonos köteles gondoskodni. A kerítés megváltoztatása ugyan nem engedélyköteles, de vonatkozik rá a Településképi rendelet, amelyet ez a kézikönyv is körvonalaz. Kerítés átalakítása, vagy felújítása esetén kérjük olvassa át alaposan a kerítésekre vonatkozó részeket, szemezgessen az itt bemutatott jó példákkal és terveikkel, elképzeléseikkel keressék meg az önkormányzatot.

Az itt leírt szabályoktól való eltérést a felszólítás után az átalakításig ismételtető bírsággal súlytható, viszont az önkormányzatnál segíteni fogjuk hogy olyan kerítések szülessenek amelyek beleillenek a hely arculatába és semmilyen kellemetlenséget nem okoznak.

zárt kerítés

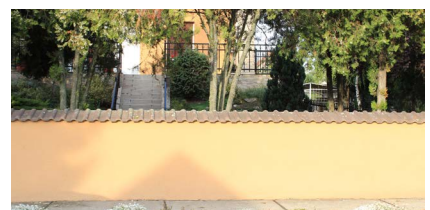
zöld kerítés

ablakos kerítés

nyitott kerítés

térdfal kerítés

VI. - A HONVÉDSÉGI LAKÓTELEP ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓJA

SPECIÁLIS TERÜLET

A honvédségi lakótelep egy fajta zárványként van jelen a település szélén. A praktikum azt mutatja, hogy nem célszerű a továbbiakban ilyen típusú beépítésekben gondolkodni, ezért ezen a területen a meglévő állapotok egy kedvező arculati irányba terelt fenntartása a cél, új építésekkel nem számolunk. A középületek szintén az új arculati irányelvek szerint átalakíthatóak. Így a Béke utcában a cél az eredeti arculat megtartása, a Kátai út mentén pedig új fehér tömegű sötét színű tető alatt megbúvó keretezetlen nyílásokkal és a nagy falfelületeken megjelenő visszafogott díszítéssel kell az épületeket felújítani.

TETŐHAJLÁSSZÖG, HÉJALÁS

Az épületek jelenlegi magassága és tetőhajlásszöge megőrzendő, nincs helye bővítésnek.

Az épületek tetőhajlása az eredeti állapotnak megfelelő maradon, a panelházak teteje közös arculati terv szerint magastetővel fedhető.

Az épületek héjazata sötét, antracit színű engóbozott cseréppel kell kialakítani hornyolt kivitelben, kivétel ez alól a Béke utca, ahol natúr hornyolt kivitelű cserepet kell alkalmazni.

HOMLOKZATOK NYÍLÁSZÁRÓK

A homlokzatokat fehér finom struktúrájú vakolattal kell ellátni, és a tömegszerűségekre kell törekedni. A nagyobb falfelületeken kortárs módon megjelenhetnek a magyar népművészetből vett stilisztikus díszítmények a vakolattól kialakítva. A Béke utcában egységes törtfehér dőzsölt vakolatot kell készíteni egységes sárga holkerezéssel és egységes földes színű lábazattal.

A nyílászárókat épületenként más, de egységes színben kell elkészíteni, és lágy sötét színeket kell alkalmazni. A Béke utcában sötétbarna tokfestést és fehér színű szárnyfestést kell alkalmazni. A területeken nyitott kerítéseket kell készíteni.

BÉKE UTCA SORHÁZAIN:

KÁTAI ÚT HÁZAIN:

Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

Nyílászárókra javasolt lágy színek

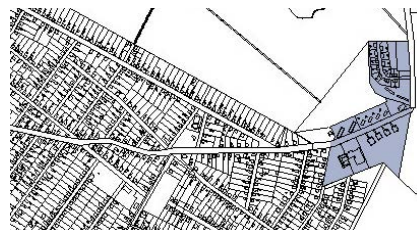
Nyílászárókra nem javasolt rikító színek

KERÍTÉSEK:

A Honvédségi lakótelepen csak nyitott kerítéstípust szabad építeni, aminek falazott lábuzatát, oszlopait fehér színben kell kialakítani, a falazat védelmét műkövel, természetes kővel vagy antracit színű engóbozott cseréppel szabad biztosítani. A kerítés mögött sövény létesíthető, amennyiben a sövény és a ház fala közti távolság legalább 4 méter.

Az itt leírt szabályoktól való eltérést a felszólítás után az átalakításig ismételtető bírságot kell súlytanunk, viszont az önkormányzatnál segíteni fogjuk hogy olyan kerítések szülessenek amelyek beleillenek a hely arculatába és semmilyen kellemetlenséget nem okoznak.

font: a Honvédségi lakótelep elhelyezkedése

lent: a Helyőrségi Klub átalakítási terve Kós Károly Művelődési Házzá, mely a terület legfontosabb arculatformáló épülete lesz.

VII. - AZ EZREDFORDULÓ UTÁNI ÚJ LAKÓTERÜLETEK ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓJA

JELLEMZŐ ÉS AJÁNLOTT HÁZTÍPUSOK AZ EZREDFORDULÓ UTÁNI LAKÓTERÜLETEKEN:

13. típus:

Nyeregvetős kétraktusos lakóház

A terület alapkarakterét adó háztípus.

13. típus

12. típus:

Utcával párhuzamos tetőgerincű téglány alaprajzú lakóház

A terület bizonyos részein karakteres háztípus.

12. típus

A TERÜLETEN ELSZÓRTAN MEGJELENŐ VAGY ELFOGADOTT HÁZTÍPUSOK:

2. típus:

Oromzatos kereszt szárnyas lakóház

3. típus:

Oromzatos bővített hátsóházas lakóház.

4. típus:

Régioromzatos bővített polgáriasodott lakóház.

5. típus:

Újoromzatos bővített polgáriasodott lakóház.

6. típus:

Kétoromzatos lakóház

8. típus:

Utcával párhuzamos lakóház.

2. típus

4. típus

3. típus

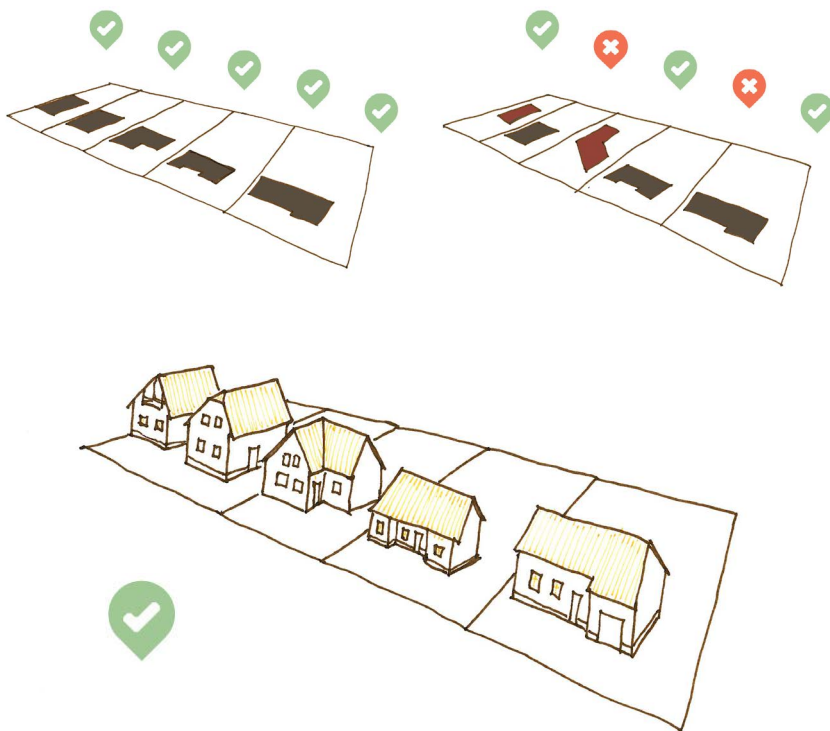

5. típus

6. típus

8. típus

TELEPÍTÉS

Az ezredforduló utáni lakóterületeken is találunk kialakult karaktereket. A szabadonálló és oldalhatáron álló beépítés egyaránt előfordul. A telepítés alapelve az, hogy az egységes utcakép érdekében igazodjunk a szomszédságban már kialakult rendhez.

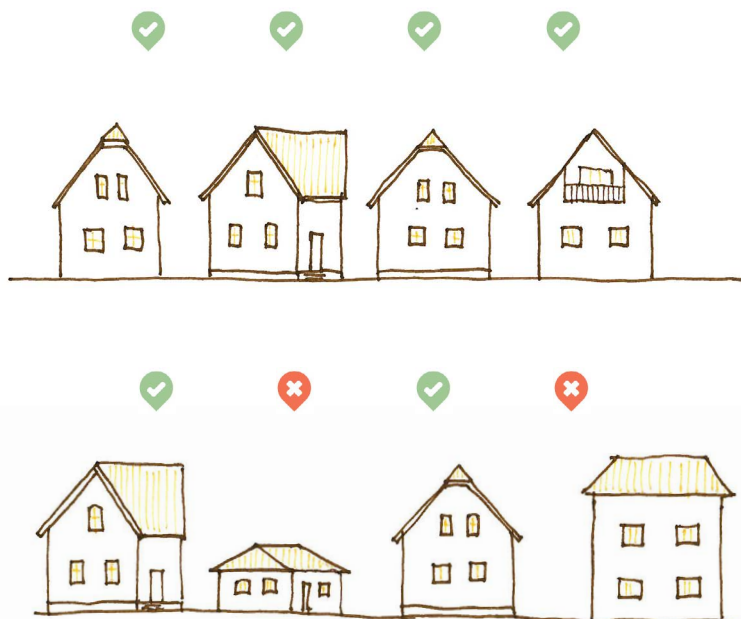

Az Ezredforduló utáni lakóterület elhelyezkedése

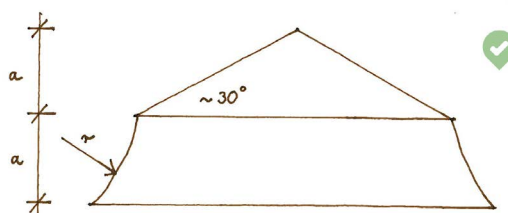
MAGASSÁG

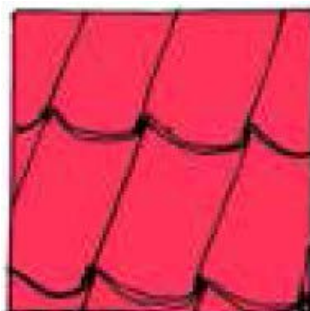
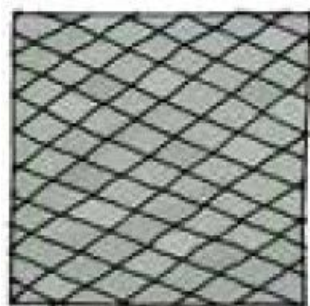
Az épületek a pincén túl maximum két szint magasak. A felső szint emeletként és tetőtérként is kialakítható. A szellősebb területű beépítéseken, ahol az épületek nem szorosan sorakoznak elfogadható a földszintes és két szint magas épületek váltakozása, viszont a szorosan beépített területeken, kerülni kell a szomszédos házak közül kilógó magasságú épület telepítését, vagy a szomszédos házak között elvesző alacsony házak építését.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Az ezredforduló utáni lakóterületen csak magastető megengedett 40 és 50 fok közötti hajlással. A lapostető a túl meredek hegyvidéki tető és az alacsony hajlásszögű mediterrán tető nem megengedett, mert idegenül hat ebben a környezetben. Nem megengedett oromzatos konytetőt, fűrészfog tetőt, dongatetőt és lapostetőt kialakítani. Az egységes utcakép érdekében igazodjunk a már kialakult jelleghez. A szomszédságban megfigyelhető tetőgerinc irány és tető összetettsége példáját kövessük mi is a saját házuk eseténél. Ikres beépítés esetén alapvető követelmény hogy az egymáshoz csatlakozó részek egységes formában, hajlásszögben és héjalással jelenjenek meg. A területen megengedett a manzárdtető készítése, de csak palafedéssel. Ebben az esetben minimum 30 fokos lejtésű felső résszel és ívesen kialakított alsó résszel, melyek aránya az 1:1.

HÉJAZATOK, ERESZEK

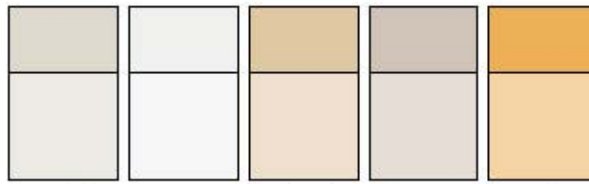
A területen sokféle tetőfedést találunk, de a legjellemzőbb a matt égetett natúr kerámia cserép, melyet kettős fedésben vagy hornyolt kivitelben alkalmaznak. Nem szabad mű antikolású, mintázatos, nem természetes színű anyagok használata. Nem szabad hullámpalát, bitumenes lemezt és bitumenes hullámlamezt, műanyag fedést és cserepes fémlamezt használni. A teljes felületen készülő korcolt fémfedés kerülendő. Főként az alacsonyabb hajlásszögű tetőrészekben elfogadható a matt, grafitzürke korcolt fémlamez fedés. Az utcai homlokzaton nem szabad napelemt, napkollektort telepíteni.

TETŐTEREK

Az ezredforduló előtti új településrészen jellegzetes „kádár kockák” térdfalas ráépítésű tetőtérbeépítése. Az így létrejött háztípus léptéknövekedéssel ugyan, de visszaidézi a hagyományos népi lakóházak formáját. Vigyázni kell arra, hogy az így létrejövő épülettömegek ne legyenek kirívóan nagyok, ezért javasoljuk csonkakontyok alkalmazását, hogy elkerüljük a túlzott méretű és magasságú oromzatokat. Ha a telek mérete megengedi javasoljuk az épületek földszintes hátsó irányban történő bővítését, melyek kertkapcsolatos a tetőtér klímájánál sokkal kellemesebb lakóteret eredményeznek.

HOMLOKZATI ANYAG- ÉS SZÍNHASZNÁLAT

Az ezredforduló utáni új lakóterületen vakolt homlokzatok jellemzőek. Felülete lehet sima, kapart, dörzsölt, vagy szórt felületképzésű. A vakolt felületek mellett megjelenhetnek nyers anyagot használó struktúrák. Nem szabad fém vagy műanyag homlokzatburkolatot alkalmazni, sem kirívó, harsogó színezésű házat készíteni. Hasonlóan a nyílászárókon és fa felületeken is javasolt lágy de mélyebb színeket alkalmazni.

Homlokzatra javasolt föld színek

Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

Homlokzatra nem javasolt rikító színek

NYÍLÁSZÁRÓK

A nyílászárók anyagának a fát javasoljuk, de megengedett a fa anyagot utánzó, fehér vagy természetes föld színekkel színezett egyéb anyagot használó nyílászárók is.

Nyílászárókra javasolt lágy színek

Ez a válogatás az árnyalatok jellegét hivatott illusztrálni, a sor tetszőlegesen bővíthető

Nyílászárókra nem javasolt rikító színek

LÁBAZATOK

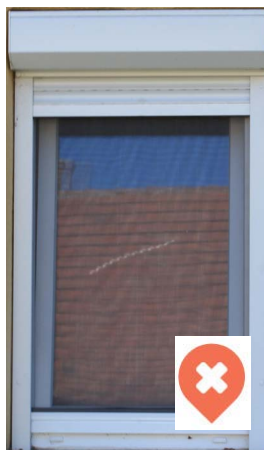
A lábazatok az épület talpzataként mindig súlyosabb érzetet keltő, sötétebb tónusú színekkel, a homlokzatnál durvább textúrákkal jelennek meg. Anyaguk lehet vakolt - festett, vagy nyers téгла esetleg kő anyagú. A lábazatot nem szabad ragasztott csempékkel vagy csempe szerű utánzatokkal elkészíteni, mert a sarokkialakításoknál komikus érzetet adnak a kidolgozatlan csatlakozások.

A kialakítható nyílásarányok:

ÁRNYÉKOLÓK

Gondoljunk időben az árnyékolás kérdésére, mert utólag szerelt tokos árnyékolót kialakítani nem megengedett. Amennyiben nincs lehetőségünk rejtett tokos árnyékolót beépíteni, akkor utólag csak zsalugáterrel, vagy belső árnyékolóval szabad árnyékolást készíteni.

zárt kerítés

KERÍTÉSEK

Teljesen zárt kerítést kialakítani nem szabad és ez alól nincsen kivétel. Zárt kerítést kialakítani csak fa anyagból szabad, csak olyan helyen, ahol a szemközti telek kerítése legalább 11 méterre van, és csak a telek szélességének a 1/3-ában. Zárt kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha az a kerítés mögött legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. A zártan kialakított kapu is részét képezi a zárt kerítésnek.

Zöld kerítést kialakítani a zárt kerítés kialakítási szabályai szerint szabad, de a kapuknak nyitott kialakításúnak kell lenniük. Zöld kerítést nyitott kerítés szabályai szerint épült fa vagy fém alpra lehet futtatni.

zöld kerítés

Ablakos kerítést szabad kialakítani, de csak nyitott kovácsoltvas kapuval és ablakaiban csak kovácsoltvas rácsokkal, melyeknek átlátást kell biztosítani. Az ablakos kerítés nem takarhatja el a ház homlokzatát, csak akkor ha a ház legalább 5 méter távolságban helyezkedik el. Az ablakos kerítés ház előtti nyitott részén kovácsoltvas fém kerítést kell készíteni az ablakos kerítés osztásközének megfelelő oszlopos mezők között. Ablakos kerítést nem szabad építeni saroktelkeken.

ablakos kerítés

Nyitott kerítést minden körülmények között szabad építeni. A fa anyagú kerítéseket érdemes a nyílászáróknál használatos színekkel összehangolni. A fém anyagú kerítést csak a helyhez illő merevdrót fonatból és kovácsolt vasból, vagy azt idéző kivitelben szabad készíteni és csak sötét föld színű, vagy fekete festéssel szabad ellátni. A falazott oszlopokat és kerítéslábazatokat, a ház színével harmonizáló színben a homlokzatoknál ismertetett módon sima vakolattal kell ellátni, melyet vakolathímzések díszíthetnek. A falazat védelmét műkövel, természetes kővel vagy cseréppel szabad biztosítani, csempeburkolatot és műanyag burkolatot nem szabad használni. Előregyártott beton kerítéseket csak a településen hagyományos minták szerint szabad építeni és csak nyitott kivitelben.

Térfalkerítést építeni megengedett, de csak akkor, ha az illeszkedik a környezetébe, és nem töri meg az utcában kialakult kerítések egységét.

nyitott kerítés

A kerítéseknél nem szabad nádfonattal, műanyag hálóval, fémlappal vagy bármilyen egyéb anyaggal a belátást akadályozni. A kerítés mögött kialakítható zöld sövény, de a ház homlokzatát zöld sövénytől sem szabad eltakarni. A kerítés gondozott állapotáról a telektulajdonos köteles gondoskodni. A kerítés megváltoztatása ugyan nem engedélyköteles, de vonatkozik rá a Településképi Rendelet, amelyet ez a kézikönyv is körvonalaz. Kerítés átalakítása, vagy felújítása esetén kérjük olvassa át alaposan a kerítésekre vonatkozó részeket, szemezgessen az itt bemutatott jó példákkal és terveikkel, elképzeléseikkel keressék meg az önkormányzatot.

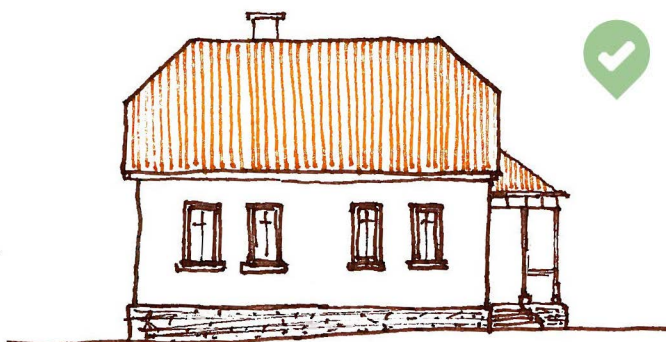
térfal kerítés

Az itt leírt szabályoktól való eltérést a felszólítás után az átalakításig ismételtető bírsággal kell súlytanunk, viszont az önkormányzatnál segíteni fogjuk hogy olyan kerítések szülessenek amelyek beleillenek a hely arculatába és semmilyen kellemetlenséget nem okoznak.

ÁTALAKÍTÁSI JAVASLATOK:

KOCKAHÁZAK ÁTALAKÍTÁSA

A négyzetes alaprajzú, földszintes sätortetős lakóházak (9. típus), melyek tıpusterv alapján épültek kellemetlen terosztásuk és korszerıtlen energetikai jellemzıok miatt beavatkozást igényelnek. Ezek a fıfkent energetikai korszerısítés céljával induló felújítások e házak eredeti mintázatos arculatanak elvesztésével jár és silány arcuati megjelenésű épületeket eredményez. Fontos ezért hogy az átalakítás során gondoljunk arra is milyen arcuatiot eredményez a beavatkozás, így sokkal értékesebb házat alakíthatunk ki. Gondoljunk bele, hogy a héjalás cseréjekor kis beavatkozást jelent egy oromzatos homlokzatrész kialakítása, vagy egy tornác, terasz hozzatoldása az épületbe. A homlokzat hőszigetelése során természetes föld szinekkal és természetes szépen öregedő anyagokkal tehetjük arcuatiaba illeszkedove otthonunkat. A lábazat kialakításakor érdemes természetes anyagokat, követ, téglat, vagy sötétebb tónusú vakolt lábazatot alkalmazni. A nyílászárók cseréjekor is meggondolandó, az arcuatiaba illeszkedő arányos nyílászárók beépítése. Ezek az átalakítások nem jelentenek komoly plussz koltsegyet akkor, ha idobben gondolkozunk és okosan osztjuk be a felújításra szánt pénzt. Az önkormányzat a Településképi konzultáción lehetosegyet biztosít arra, hogy szakértő segítségével gondolhassa át lehetosegyeit, és átalakítás esetén elérjék az arcuatiaba való illeszkedést, illetve elkerüljék a Településképi Rendelet megszegését.

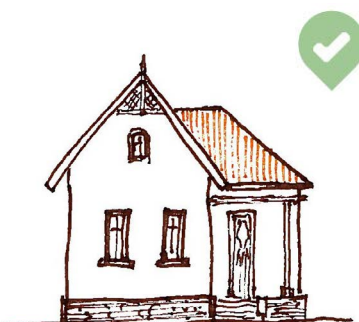
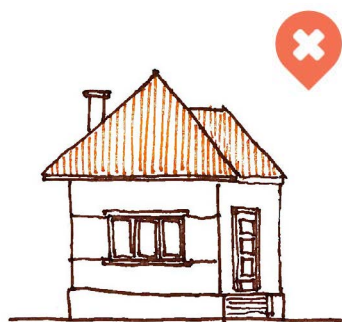
A 9. típusú házak sok helyen megtarthatók eredeti homlokzatuikkal, másutt viszont kilógnak a környezet arcuatiabol. Ilyenkor számos remek lehetőség nyílik az átalakításra.

Lehetőségünk van a tető átalakításakor oldalsó oromkontyolt utcával párhuzamos tetőgerincű nyeregtetővel illetve a háromosztású tüzepablakok ablakpárra való cseréjével elérni, hogy a 7-es vagy 8-as ház típusúvá alakítani a házat.

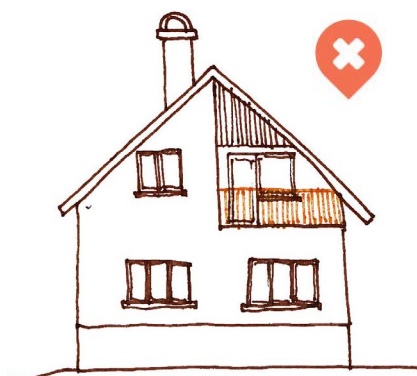
Ahol a 9. típusú ház az arcuatiaba illő, ott jó megoldás lehet az igényes anyagokkal történő felújítás esetleg egy kellemes verandaval való bővítés.

Ahol az oromzatos házak adják az arcuatiot ott lehetőség van egy tetocseréjével összekötve oromzat építésére, valamint a tüzepablakok ablakpárra való cseréjére és a házra rá sem lehet ismerni.

EGY ABLAKOS SÁTORTETŐS HÁZAK ÁTALAKÍTÁSA

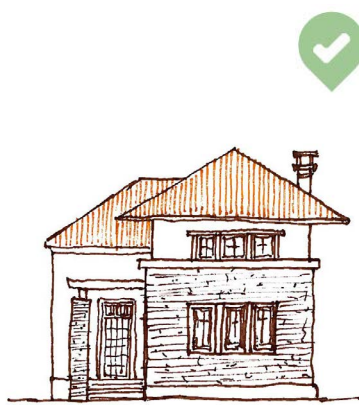
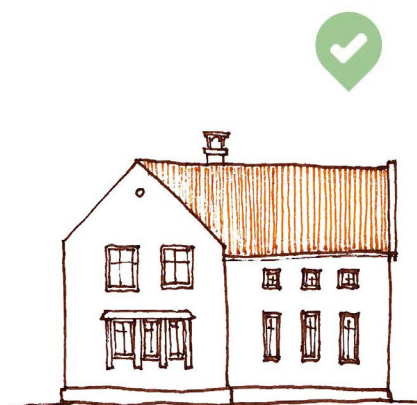
A títustervek szerint épült kis méretű házak (10. típus) léptékében nagyon közel állnak a hagyományos oromzatos házformához. A tető felújításakor érdemes oromzatot építeni, az ablakcserénél gondoljunk rá milyen jó eredményt érhetünk el ha a ablakpárra cseréljük a tűzablakot. Így egy alacsony értékű házat is nagyon egyszerűen vonzó és értékes épületté alakíthatunk.

TERJENGŐS TÖMEGŰ HÁZAK ÁTALAKÍTÁSA

Egy ilyen terjengős tömegű házat nehéz kifűteni, kihasználni és nehezen eladható, pedig egy energetikai felújítással egybekötött okos átalakítással, barátságos otthonná tehető. Figyeljük meg, hogy a kis oromzat, hogyan ad jó léptéket a háznak, az ablakpárra cserélt tűzablak kellemes hangulatot ad, és akár tömegdíszítmény szerű ablakcserében is gondolkodhatunk. Így jön létre a bal oldali házból a jobb oldali.

A nyolcvanas évek terjengős tömegű, széles fesztávú családi házai is megértek a korszerűsítésre. Az egykor olcsó építőanyagból épített hatalmas tömegű, sokszor kihasználatlan és kifűthetetlen házak egyáltalán nem mondhatók ma már korszerűnek. Itt is megfontolandó a felújítással egybekötött, és így sokkal gazdaságosabb arculatváltás. Szintén érdemes már a szándékokkal is ellátogatni a Településképi konzultációra, hogy segíthessünk értékálló és arculatba illő házakat létrehozni. Ezeknek a házaknak jellegzetes problémája az, hogy a homlokzat szélessége miatt nagyon nagy oromzatot kellett készíteni. Ezek a nagy oromzatok sajnos egy teljesen más léptékben vannak, mint ami a hagyományos vidéki építészetben jellemző. Megoldást jelenthet az, hogyha átgondoljuk a tető átalakítását, hiszen lehetőség nyílik arra hogy egy kisebb oromzatot létrehozva egy jobb arányú tetővel a háznak sokkal vonzóbbá és kellemesebbé váljon.

Ezen a további két képen még két példát láthatunk arra, hogy hogyan lehet nagy épülettömeget okos építészeti fogásokkal kellemessé tenni. Egy egy nagyobb természetes anyaggal burkolt felület, egy egy fa oszlopok közé beépített kellemesebb arányú nyílászáró mind mind újabb esély arra, hogy egy ház újjászülessen és gazdagabbá tegye Tápiószecső arculatát.

	Telepítés	Előkert építési vonal	Magasság	Tető forma
I. TELEPÜLÉS KÖZPONT	Fő tömeg az utcafronttal párhuzamosan	Előkerttel, a szomszéd házakhoz igazodva, kivétel Bajcsy Zs. utca.	-Pince, -Földszint, -Tetőtér	-Utcával párhuzamos gerincű nyeregtető vagy manzárd tető -oromzat, csonkakonty, teljes konty 1/3 széles gerincig
II. ÖREGFALU	Fő tömeg a telek oldalhatárával párhuzamosan	Előkerttel, a szomszéd házakhoz igazodva.	-Pince, -Földszint, -Tetőtér	-Utcával párhuzamos gerincű nyeregtető vagy manzárd tető -oromzat, csonkakonty
III. ÚJFALU	Fő tömeg a telek oldalhatárával párhuzamosan	- Előkerttel, a szomszéd házakhoz igazodva. - Utcafronton - Utcafronti melléképülettel	-Pince, -Földszint, -Tetőtér	-Utcával párhuzamos gerincű nyeregtető vagy manzárd tető -oromzat, csonkakonty
IV. ÁTMENETI TELEPÜLÉS RÉSZ	Fő tömeg az utcafronttal vagy a telek oldalhatárával párhuzamosan.	Előkerttel, a szomszéd házakhoz igazodva.	-Pince, -Földszint, -Tetőtér	-Utcával párhuzamos gerincű nyeregtető vagy manzárd tető -oromzat, csonkakonty
V. EZREDFORD ULÓ ELŐTTI LAKÓ- TERÜLET	Fő tömeg az utcafronttal vagy a telek oldalhatárával párhuzamosan.	Előkerttel, a szomszéd házakhoz igazodva.	-Pince, -Földszint, -Tetőtér vagy emelet	-Utcával párhuzamos gerincű nyeregtető vagy manzárd tető -oromzat, csonkakonty
VI. HONVÉD- SÉGI LAKÓTELEP	A meglévő épületek a meglévő helyen	A meglévő épületek a meglévő helyen	A meglévő épületek a meglévő magassággal	A meglévő tetők, panelház esetén utólag magastetővel fedhető
VII. EZREDFORD ULÓ UTÁNI LAKÓ - TERÜLET	Fő tömeg az utcafronttal vagy a telek oldalhatárával párhuzamosan.	Előkerttel, a szomszéd házakhoz igazodva.	-Pince, -Földszint, -Tetőtér vagy emelet	-Utcával párhuzamos gerincű nyeregtető vagy manzárd tető -oromzat, csonkakonty

Héjazat	Nyílás anyaga	Nyílás formája	Homlokzat	Háztípus
natúr kerámia cserép, sz., antr. term. Pala, korcolt fémlemez 30% üveg 30%	Utcáról látszó: fa nem látszó: fa vagy fa hatású	álló 1,1:618 - 1:3	vakolt (sima, dörzsölt, szórt, kapart) fehér, törtfehér, sárga, földes, pasztell szermészetes színek	8; 4; 5; 6; 7
natúr kerámia cserép, nád, zsup, fa fedés sz., antr. term. Pala, korcolt fémlemez 30% üveg 30%	Utcáról látszó: fa nem látszó: fa vagy fa hatású	álló 1,1:618 - 1:2 utcán ablakpár	vakolt (sima, dörzsölt, szórt, kapart) fehér, törtfehér, földes pasztell, természetes színek	1; 2; 3; 4; 6; 7
natúr kerámia cserép, vörös engób. cserép sz., antr. term. Pala, korcolt fémlemez 30% üveg 30%	Utcáról látszó: fa vagy fa hatású nem látszó: fa vagy fa hatású	álló 1,1:618 - 1:2 utcán ablakpár	vakolt (sima, dörzsölt, szórt, kapart) fehér, törtfehér, földes pasztell, természetes színek	1; 2; 3; 4; 6; 7
natúr kerámia cserép, egysz. engób. cserép sz., antr. term. Pala, korcolt fémlemez 30% üveg 30%	Utcáról látszó: fa vagy fa hatású nem látszó: fa vagy fa hatású	álló 1,1:618 - 1:3	vakolt (sima, dörzsölt, szórt, kapart) fehér, törtfehér, földes pasztell, természetes színek	8; 4; 5; 6; 7 (1; 2; 3; 9; 13)
n. kerámia és engób. cserép, sz., antr. term. Pala, betoncserep bitumenes zsindey korcolt fémlemez 30% üveg 30%	Utcáról látszó: fa, fa hatású, sötét színű műanyag nem látszó: fa, fa hatású, műanyag	álló 1,1:618 - 1:3 fekvő 1:1 - 1,1618	vakolt (sima, dörzsölt, szórt, kapart) fehér, törtfehér, földes pasztell, természetes színek	9; 10; 12 (1; 2; 3; 4; 5; 7)
Béke utca: kerámia cserép Kátai út: antr. engób cserép	n. fa, fa hatású, műanyag, fém házanként egységes színben	meglévő nyílások	Béke utca: törtfehér fal, sárga holker, sötét földes lábazat Kátai út: sima fehér vakolt	-
n. kerámia és engób. cserép, sz., antr. term. Pala, betoncserep bitumenes zsindey korcolt fémlemez 30% üveg 30%	fa, fa hatású, műanyag, fém	álló 1,1:618 - 1:3 fekvő 1:1 - 1,1618	vakolt (sima, dörzsölt, szórt, kapart) fehér, törtfehér, földes pasztell, természetes színek	12; 13; (2; 3; 4; 5; 6; 8)

Tóth Géza légifotója

GÉPÉSZETI BERENDEZÉSEK:

Tápiószecső összes különböző településkarakterű területén tilos gépészeti berendezések és híradástechnikai eszközök elhelyezése, valamint gépészeti kivezetések (szellőzők égéstermék elvezetői) létesítése az utcafronti homlokzatokon és az utcafronti tetőfelületen, valamint a csatlakozó oldalhomlokzatok utcafronthoz tartozó négy méteres szakaszán. Ugyanígy nem megengedett az imént leírt homlokzatok fölötti tetőfelületre napelemet, napkollektort telepíteni. Lehetőség szerint kerüljük el a homlokzaton kígyózó gázcsövek kialakítását is. Riasztó kültéri egységét is inkább az oldalhomlokzatokon célszerű elhelyezni. A gépészeti egységeket telepíteni, amennyiben az érintett homlokzat a szomszédos telekhatártól 3 méteren belül található, csak a szomszéd írásos engedélyével szabad.

VEZETÉKES HÁLÓZATOK:

Zöld mezős beruházásban csak felszín alatti energiaellátó hálózat létesülhet. A meglévő léghébeles utcai oszlopsorokra telepíthető hírközlési kábelhálózat. Amennyiben a léghébeles energiaellátó hálózat átalakításra kerül és felszín alá helyezik úgy a hírközlési kábelhálózatokat is ezzel egyidőben felszín alatti kialakításúra kell átalakítani.

VEZETÉK NÉLKÜLI HÁLÓZATOK:

Adótoronyokat elsősorban a templomtornyokban és a víztornyokra szerelve van lehetőség elhelyezni. Amennyiben erre nincs lehetőség, úgy a háztömbök közepén az utcafronttól legalább 20 méterre lehet elhelyezni maximum 35 méter magas fém szerkezetű adótoronyt. Az adótorony kiszolgáló épületeit az adott településrész karakterének megfelelően kell kialakítani.

EGYÉB TERÜLETEK ÉPÍTÉSI SZABÁLYAI

Az itt ismertetett szabályok Tápiószecső teljes kül és belterületére vonatkozó szabályokat fogalmazznak meg.

ANYAGHASZNÁLAT:

KERÍTÉSEK

Kerítést nem szabad építeni műanyag lemezből, fém lemezből, faforgács lemezből (pl OSB, MDF lap), hullámpalából, bitumenes hullámpalából, vakolás nélküli zsalukőből, vázkerámia, mészhomok, vagy gázszilikát falazóblokkból.

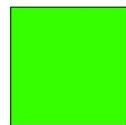
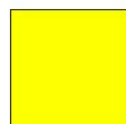
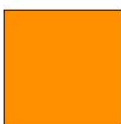
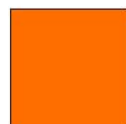
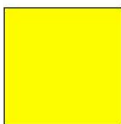
Külterületen és zártkertekben javasoljuk a drótfonatból készült kerítést, a vakolt felületű kerítéseket, a természetes téglavagy kő anyagú esetleg azokkal burkolt kerítéseket és a fa kerítéseket.

Tetőnek nem használható színek:

Falra és kerítésre nem használható színek:

FALFELÜLETEK

Falfelületet nem szabad kialakítani műanyag hullám lemezből, faforgács lemezből (pl OSB, MDF lap), hullámpalából, bitumenes hullámpalából, vakolás nélküli zsalukőből, vázkerámia, mészhomok, vagy gázszilikát falazóblokkból.

Külterületeken és zártkertekben javasoljuk a vakolt falfelületek kialakítását, esetleg nyers homlokzatburkoló téglavagy bontott téglavagy fa felületeket.

Fő szabály: TERMÉSZETESSÉG!

SZÍNHASZNÁLAT:

KERÍTÉSEK

Kerítés színének nem szabad választani rózsaszín, lila színeket és rikító színeket, különösen rikító narancssárga, rikító citromsárga, rikító zöld színt.

Javasoljuk a kerítés anyagához illő színhasználatot. Fém kerítések esetén érdemes sötét vagy fekete színt választani. Földes színű árnyalatokkal is jó eredményt érhetünk el. Vakolt kerítés esetén elsősorban a fehér színt javasoljuk, de lehetőség van lágy pasztell színek alkalmazására.

TETŐFEDÉSEK

Tetőfedést színének nem szabad választani kéket, sárgát, rózsaszínt, lilát, narancssárgát és fehéret.

Javasoljuk a tetőfedés színének a natúr cserép árnyalatát megközelítő narancsosvörös árnyalatokat, az antracit vagy grafitiszürke színt.

FALFELÜLETEK

Falfelületek színének nem szabad választani rózsaszín, lila színeket és rikító színeket, különösen rikító narancssárga, rikító citromsárga, rikító zöld színt.

Javasoljuk a fehér szín és a lágy pasztell színek alkalmazását.

MELLÉKÉPÜLETEK NYÁRIKONYHÁK

Nem szabad megfeledkeznünk a jól méretezett és céltnak megfelelő tárolókról, legyen szó kerti szerszámosról, raktárról, műhelyről, garázsról, vagy kukatárolóról. Különösen új építések esetén fontos ez, amikor nem gondolunk elsősorban bele, mennyi minden nem fér el a házukban. Gondolkodjunk távlatokban, már a lakóház tervezésekor alakítsunk ki koncepciót a leendő melléképületekre, melyek építését későbbre is időzíthetjük. Okos tervezéssel a kertben megjelenő szép színtókká is válhatnak melléképületeink. Kerüljük az igénytelen anyagok alkalmazását. Vegyünk példát róla, hogy elődeink milyen igényességgel építették meg terménytárolóikat, vagy állattartásra szánt épületeiket. Bővítés vagy felújítás esetén óvjuk meg a településen még elszórtan megtalálható hagyományos nyárikonyhákat, régi istállókat, csűröket, górégkat stb, melyek rengeteg új funkció befogadására is alkalmasak. Érdekes megfigyelni, hogy a kellemes benyomást keltő melléképületek olyan hatást keltenek mintha apró házacskáknak lennének. Melléképület kialakításához is kérjük segítségül építész tanácsait, és vegyék igénybe a településképi konzultációt.

SZOMSZÉDOK KÖZÖTTI KERÍTÉSEK

A jó szomszédság titka a jó kerítés. Ennek megfelelően fontos figyelmet fordítani arra, hogy milyen kerítésekkel határoljuk el magunktól szomszédainkat. A szomszédok közötti kerítés kialakítása csak településképi konzultáció után és az Önkormányzatnál tett bejelentés után történhet.

A kerítés építése csak a szomszédal egyeztetett módon és a szomszéd írásos jóváhagyása után történhet. A szomszédok közötti kerítések Tápiószecső teljes területén maximum 2,2 méter magasak lehetnek. Amennyiben a településképi konzultáción engedélyt kap, az ott egyeztetett módon a kerítéssel érintett telekhatár oldalhosszában lehetőség van átlátást akadályozó módon kialakított kerítést létesíteni. Kerítést építeni csak az adott településrészen engedélyezett anyagokból lehet, és kerülni kell mindenféle műanyagot és harsány, természetellenes színt.

Hogy ne legyen félreértés abból, melyik kerítés fenntartása kinek a feladata idézzük az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet vonatkozó részeit:

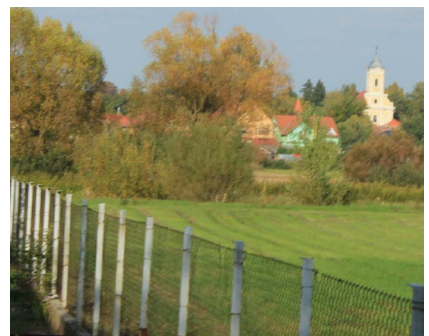
44. §

(7) Kerítés létesítésének elrendelése esetén a telek tulajdonosa (kezelője, használója) a telek homlokvonalán, továbbá - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - az útról nézve a jobb oldali telekhatáron és a hátsó telekhatárnak ettől az oldaltól mért fele hosszán köteles megépíteni és fenntartani

(8) Két út között fekvő telket a jobb oldal meghatározása szempontjából olyannak kell tekinteni, mintha az a két út között - a szomszédos telek mélységének megfelelően, illetőleg a szomszédos telek megosztása hiányában, az oldalhatárok felezőpontjainál - meg volna osztva (3. ábra).

(9) Oldalhatáron álló beépítésű területen kerítés létesítésének elrendelése esetén a tulajdonos (kezelő, használó) az oldalkerítés azon a telekhatáron köteles megépíteni és fenntartani, amelyhez az építési hely csatlakozik. Már kialakult beépítés esetén - a helyi szokásoknak megfelelően - az oldalkerítés megépítésének és fenntartásának kötelezettségét a helyi építési szabályzat ettől eltérően is meghatározhatja.

Ügyeljünk, hogy kerítésünk ne akadályozza a szabad kilátást a természetre, hiszen a vidéki élet éppen arról szól, hogy közel vagyunk a természethez.

TÁJÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

UTCAKÉP, ELŐKERTEK

Az utcakép alapvetően két csoportra tagolható, a forgalmasabb utak esetén járda, zöldsáv, útpálya rétegekre épül, míg a kevésbé forgalmasabb utak esetén csupán zöldsáv és útpálya szakaszra. Javasolt minden esetben minimális méretű járda (megközelítőleg 1,20 m szélességű) kialakítása. Az utca területéhez vizuálisan csatlakozó előkertek kialakítása tekintetében, javasolt, olyan megformálást alkalmazni, amit megfelelően fenn tudunk tartani, alkalmazkodva a helyi viszonyokhoz az utcaképhez és a tájhoz.

SORFÁK

Az utcakép egységessége végett javasolt – ahol az utcai kontextus engedi – a sorfákat a meglévő sorfák fajaiból kialakítani, ilyen a helyenként megjelenő kislevelű hárs, valamint a közönséges platán. Azonban kerülendő, az invazív jellege és tájidegensége okán az akác, valamint alacsony termete és rövid életkora okán a vérszilva. Szűkebb utcák esetén javasolt hazai gyümölcsfajok alkalmazása, valamint a tájra jellemző kisebb méretű fák alkalmazása, pl: sorfának alkalmas gömbkoronájú kőrisek. Az Öregfalu és az Újfalú területén kifejezetten javasolt gyümölcsfákat ültetni az utcára, hiszen ez a 20. század elejéig elterjedt szokás volt a falvakban. Ügyeljünk arra, hogy olyan méretű fafajtát válasszunk, amely nem éri el az utcában telepített elektromos és hírközlési légkábeleket, mert a szolgáltatók által visszanagyított fák kellemetlen alakúak és rossz hatással vannak az utcaképre.

Az utcára fát ültetni, vagy fát kivágni csak az Önkormányzatnál tett bejelentés után lehet. Ha a szomszédos telek előtt kialakult fasor van, akkor annak ritmusához és fajtájához igazodni kell. Az utcára fát ültetni csak akkor lehet, ha a járda és az úttest között rendelkezésre áll legalább egy méter széles zöldfelület.

AJÁNLOTT FÁK

- japánakác - *Sophora japonica*
- platán - *Platanus x acerifolia*
- kislevelű hárs - *Tilia cordata*
- almafa - *Malus sp.*
- körtefa - *Pyrus sp.*
- meggyfa - *Prunus cerasifera*
- cseresznyefa - *Prunus avium*
- gömbkoronájú kőris - *Fraxinus ornus* .Mecsek'
- mezei juhar - *Acer campestre*

AJÁNLOTT SÖVÉNYFAJTÁK

MAGAS SÖVÉNYEKHEZ (2-4 MÉTER) RENDSZERES NYÍRÁSSAL NEVELHETŐ KISMÉRETŰ FÁK:

mezei juhar - *Acer campestre*
gyertyán - *Carpinus betulus*
galagonya - *Crataegus monogyna*

MAGASRA NÖVŐ CSERJÉK:

hűsös som - *Cornus mas*
mályva - *Hibiscus syriacus*
tűztövis - *Pyracantha coccinea*

KÖZÉPMAGAS SÖVÉNYEKHEZ (1-2 MÉTER) RENDSZERES NYÍRÁSSAL AZ ALÁBBI CSERJÉKBŐL:

kökény - *Prunus spinosa*
gyöngyvessző - *Spiraea vanhouttei*

NAGYOBB HELYIGÉNYŰ RITKÁBB NYÍ- RÁST IGÉNYLŐ MAGAS SÖVÉNYEK (2-4 MÉTER)

gyöngyvirágcsereje - *Deutzia scabra*
tatárloc - *Lonicera tatarica*

-KÖZÉPMAGAS SÖVÉNYEK (1-2 MÉTER)

havasi ribizke - *Ribes alpinum*
babérmeggy - *Laurocreatus sp.*

KÚSZÓCSERJÉK KERÍTÉSEKRE

borostyán - *Hedera helix*
kúszó loc - *Lonicera sp.*
vadszőlő - *Parthenocissus sp.*
kínai lilaakác - *Wisteria sinensis*

NÖVÉNYVÉDELEM

A növények védelme minden telektulajdonosnak kötelessége, hiszen egyetlen fertődött fa is sok szomszédos fát fertőzhet meg. Közérdek tehát, hogy mindenki gondoskodjon a megfelelő lemosópermetezésről és az évszaknak megfelelő növényvédelemről, így viszszaoszorítható a monília és sokféle gombabetegség, melyekkel szemben közös növényvédelem híján esélytelenül próbálnának védekezni azok, akik egészséges gyümölcstermésre vágnak.

SÖVÉNYEK

Kerítések menti takarósövényként futónövények közül javasolt a gyakran megjelenő közönséges borostyánt, valamint vadszőlőt alkalmazni. Cserjék esetén pedig vidéki hangulatú, honos lomblevelű örökzöldek alkalmazása javasolt sövénynövényekként. A tuják, és tűlevelű örökzöldek alkalmazását javasolt kerülni. Felhívjuk mégegyszer a figyelmet, hogy a házak homlokzatát sövényrel eltakarni nem szabad. A járda és az úttest között akkor szabad sövényt ültetni ha a burkolt felületek kötött 1,5 méter szabad távolság rendelkezésre áll. A járda és az úttest közti sövény nem lehet magasabb 1,5 méternél. Telekhatáron belül telepített sövény, szőlő, vagy bokor töve az ingatlan határától nem lehet 0,5 méternél közelebb.

FUTÓNÖVÉNYEK

A kerítésekre, pergolákra, vagy oszlopokra futtatott zöldnövények kellemes környezetet eredményeznek, mert természetességük oldja az épített környezet határozottságát. Már számos szép példája létezik a futónövények alkalmazásának Tápiószecscőn, nem nehéz ihletforrást választani.

KERTEK

Ha van jó oka annak, hogy az ember vidéken éljen, az a kert. Tápiószecső telkeinek kialakítása lehetővé teszi, hogy ezt bárki elérhesse. A kert gondozása nem pusztán hobbi, a telek tulajdonosának kötelessége is. A belsőkertek kialakításában, a kertekben ma is megjelenő kedvelt fajok alkalmazása továbbra is javasolt, ilyen például a kúpvirág, levendula, boglárkacserje, lepkevirág, őszirózsa. Ezek a hagyományos kerti fajok, kifejezetten alkalmasak akár laza vonalvezetésű, akár geometrikus szerkesztésű, hagyományos típusú, vagy kortárs kertkialakítás esetén is. A kertek alkalmazásakor javasolt minél kevesebb burkolt felület kialakítani, anyaghasználatukban természetes kő, és fa anyagot alkalmazni. Gyepfelületek alkalmazásakor kerüljük a mesterségesen ható pázsitfelületet, javasolt vadvirágos gyepfelületek, extenzív gyepek használata. Javasoljuk, hogy minden háztartás alakítson ki konyhakertet, hiszen a saját termésnél semmi nem esik jobban és településünk kerthasználatának alapját a zöldséges és gyümölcsös kertek adják. Hasonlóan javasolt fűszerkert telepítése is. Bor termelésére nem ideális Tápiószecső, viszont a csemegeszőlő kiválóan megterem, így minden szépen gondozott kertben ott a helye. A gépkocsibejárók készítésekor érdemes csak a keréknyom vonalában burkolatot építeni, vagy szórt burkolatot készíteni. A kert burkolásakor javasoljuk a térkövek alkalmazását, mert anyaguk átépítés esetén is újra felhasználható, építési törmelék nélkül. A kertekben 1,2 méternél szélesebb monolit beton járdát készíteni nem szabad. A kertekben elhelyezhető hagyományos nyárikonyha, a ház mögött állattartáshoz szükséges ólak, tárolók, mellékes helyiségek. Javasolt a garázs tömegét is az épület mögött elhelyezni. Figyeljünk oda, hogy ne haladjuk meg a Helyi Építési Szabályzatban meghatározott, telek beépítésére és kötelezően kialakítandó zöldfelületére vonatkozó szabályokat.

AJÁNLOTT KERTI VIRÁGOK

kúpvirág - Rudbeckia hirta
 levendula - Lavandula angustifolia
 boglárkacserje - Kerria japonica (Pleniflora' a teltvirágú)
 lepkevirág - Cosmos bipinnatus
 őszirózsa - Aster sp.

3 méternél nem magasabb fákat a telekhatártól legkevesebb 1,5 méterre, 3 méternél magasabb fákat a telekhatártól legkevesebb 3 méterre szabad ültetni!

JÓ PÉLDÁK, ELŐKÉPEK TÁPIÓSZECSŐRŐL

Tápiószecső rengeteg szép megépült példájával rendelkezik. Ezekből készült válogatás következik. Reméljük, hogy ezek a jó példák ragadósak lesznek és sokakat ihletnek majd meg, amikor leendő házukon gondolkodnak, vagy otthonuk felújítását tervezik.

PÉLDAMUTATÓ LAKÓHÁZAK TÁPIÓSZECSÖN

Egy igényesen karbantartott ház büszkesége tulajdonosának, akkor is ha már elmúlt 100 éves.

Egy egy jó arányú tömeggel osztott tömeg kellemes hangulatot teremt.

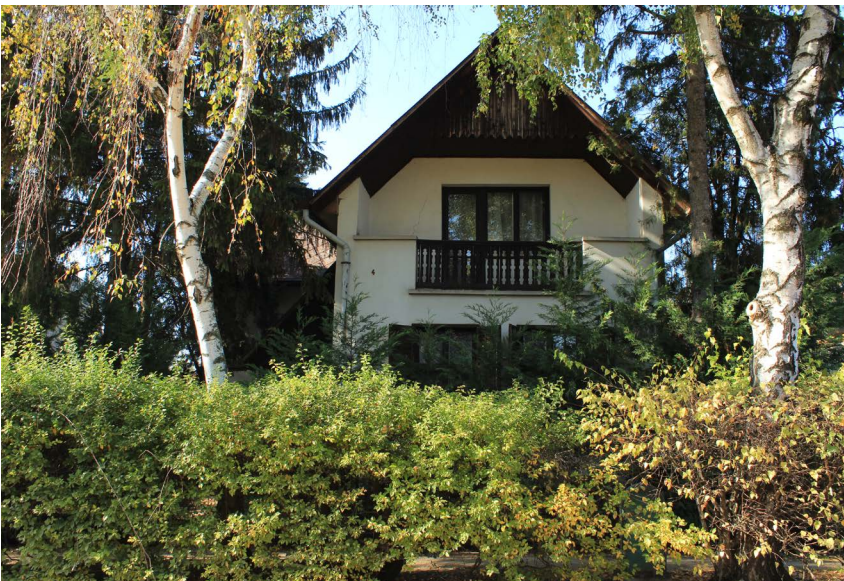

Az igényes mestermunka, és a környezetbe illő színválasztás egy egész utcaszakaszt széppé tehet.

A hagyományos hangulat korszerű építésnél is megállja a helyét.

A kellemesen kialakított növényzet és a jó arányú házformák találkozása vonzó otthont eredményez.

A hagyományos formák és a természetes színek használata sikeres eredményre vezet

A jól választott anyagok már fél sikert jelentenek egy felújításnál. A téglaszínű ablakkeretezés remekül kiegészíti a fehér homlokzatot.

Egy visszafogott szín és kellemes arányú nyílászárók sokat segítenek egy szép ház kialakításában.

Egy hagyományos zsalugáteres árnyékoló nagyon kedvezően hathat az arcu-
latra. A jó arányú épület tömeggel kelle-
mes összhatást keltenek

Egy nem túl jellegzetes házat, pár ele-
gáns részlettel és jól választott hom-
lokzati színnel hangulatossá lehet vará-
zsolni.

A házunk folyamatos fenntartása a
legjobb taktika arra, hogy ne egyszerre
nagy költségekkel kelljen helyrehozni le-
romlott állapotú otthonunkat.

ELŐTETŐK, BEJÁTATOK TÁPIÓSZECSÖN

Egy hangulatos előtető rengeteget segíthet a ház arculatának javításában és akár utólag kis költséggel is elkészíthető. Az esővédelem praktikusságán túl olyan része ez a háznak, amelyrőlünk árulkodik. Érdeemes tehát úgy tekinteni rá, mintha ez egyfajta bemutatkozásunk lenne a község felé.

A plébánia bejárata talán az egyik legbájosabb hangulatú az egész településen.

A dinamikus tömegformálású épületek negatív sarkaiban, védett helyzetben a legkönnyebb előtetőt kialakítani.

Igényes megoldás az, amikor az előtető fedése azonos a ház fedésével. Ne adjunk alá a természetes anyagok minőségéből.

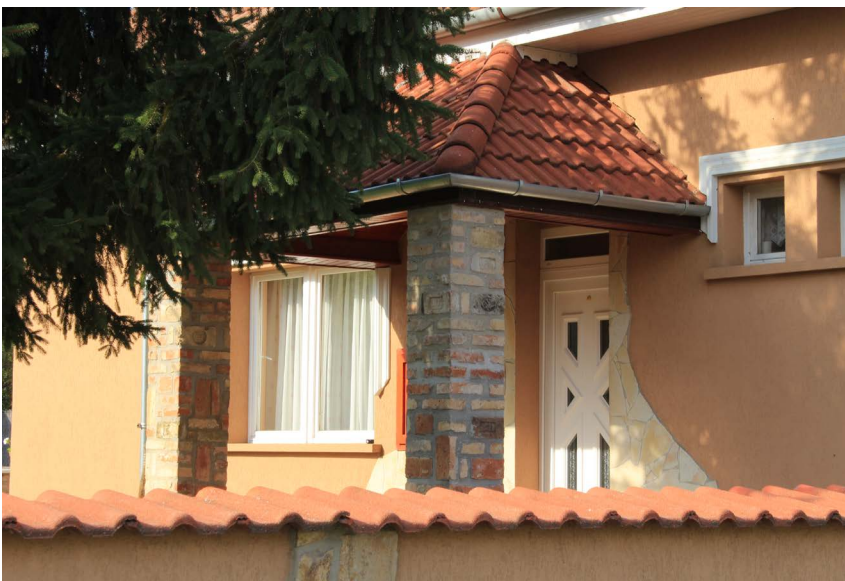

A növények között megbúvó kis előtető, formai egyszerűsége ellenére is hangulatos lehet.

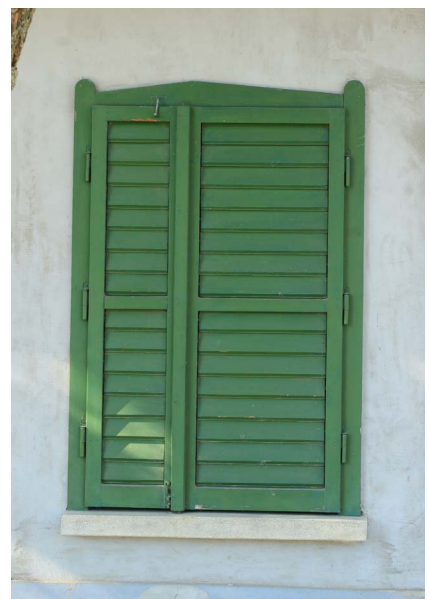
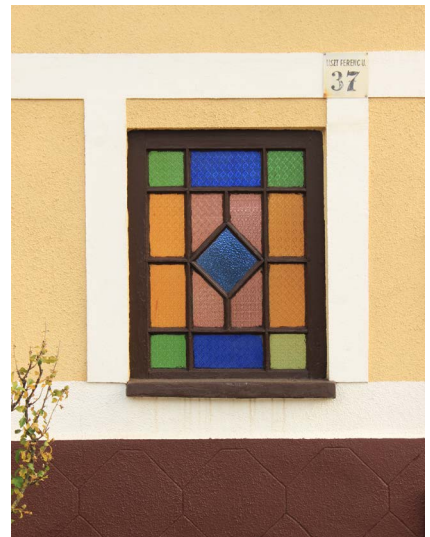
A kis léptékben megvalósított mívés formálás igényessé teszi a bejáratot.

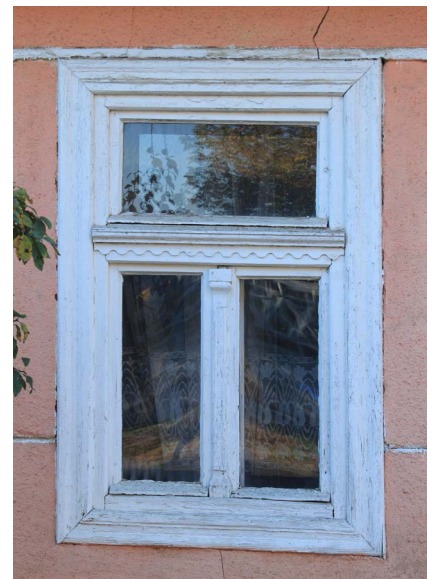
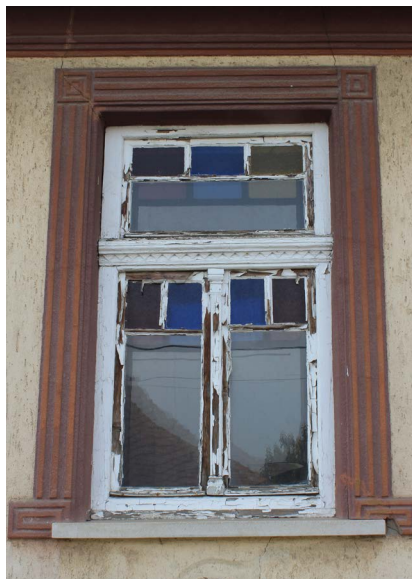

A nyers természetes anyagok használatával jó hangulatú bejáratot kaphatunk.

ABLAKOK TÁPIÓSZECSŐN

Egy eredeti ablak olyan hangulatot őriz meg, amelyet semmilyen új nyílászáró nem képes pótolni. Gondoljunk bele, sokszor egy ablak felújítása célravezetőbb lehet mint cseréje. Mindez nem feltétlenül jelent nagyobb költséget. Kérjünk ajánlatot a szakemberektől és ne dőljünk be egyből egy-egy szórólap reklámjainak, nehogy féligazságokkal győzzenek meg minket rossz döntésekről.

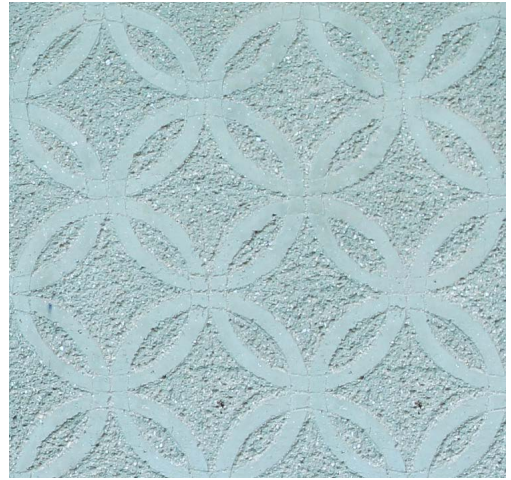
HOMLOKZATI MINTÁK TÁPIÓSZECSŐN

Tápiószecső arculatának legjelentősebb eleme az épületeken látható mintázatok és motívumok által őrzött varázslatos hangulat. Egy egy mintát sok helyen felfedezhetünk, de mindenhol kicsit más módon, az ottlakók százíze szerinti variációkban. Ügyeljünk arra, hogy ezek a minták ne vesszenek el a hőszigetelés során. Egy felújításnál nem egetverő költség egy egy szép mintázatot visszaállítani, és összehasonlíthatatlanul igényesebb mint a tömegtermelt habszivacs barbár-barokk díszítőelemek kollázsa.

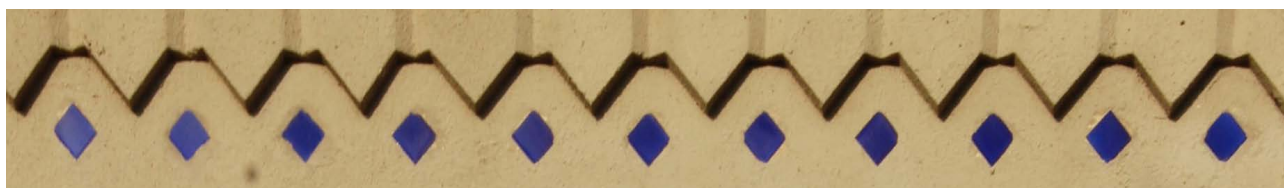
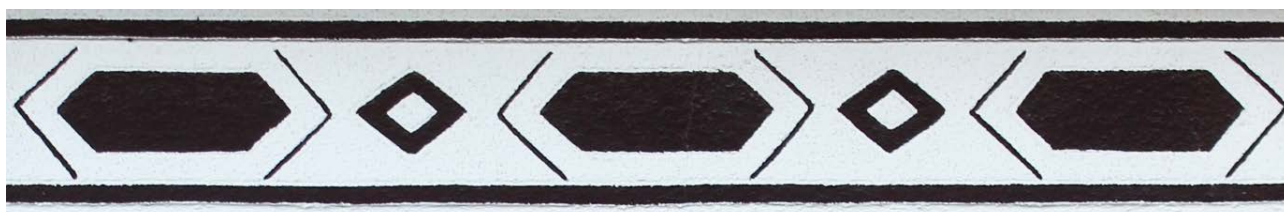

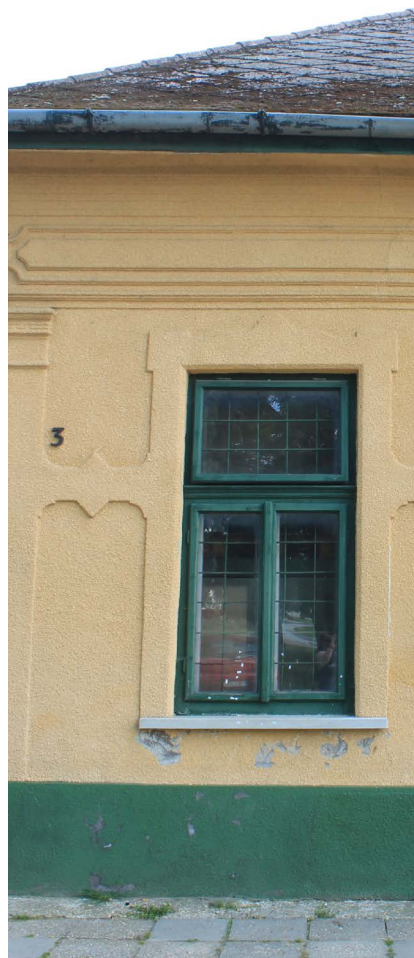

VAKOLATHÍMEZÉSEK TÁPIÓSZECSŐN

Tápiószecső több épületén láthatóak mives vakolathímezések. Egy-egy régi épület felújításakor ezek felújítására, helyreállítására nagyon fontos figyelni. A szakaszrú felmérésre és helyreállításra akkor kell gondolni amikor tervezünk, hogy ne csak utólag döbbeckünk rá, hogy mekkora értéket veszítettünk el.

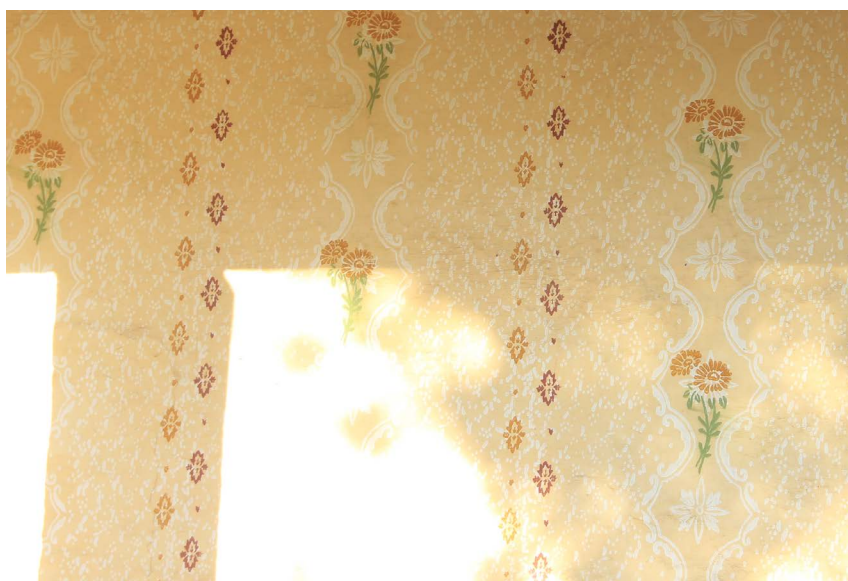
TORNÁCOSZLOPOK TÁPIÓSZECSŐN

Tápiószecsőn sok tornác maradt meg és ezek oszlopai gazdag arculati értéket hordoznak. Jó például szolgálnak, hogy leendő házaink oszlopai is szépek legyenek.

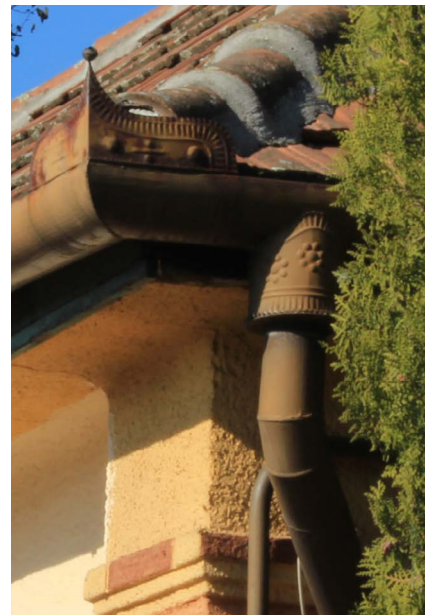
MINTAFESTÉSEK TÁPIÓSZECSTŐN

A tornácoknak egykor jellegzetes díszje volt a hengerrel készített mintafestés. Ezek a minták sokszor még egy korszerű környezetben is megállják a helyüket. Elsősorban azoknak javasolt, akik szívesen vállalnak kétkézi munkát saját otthonuk kialakításában.

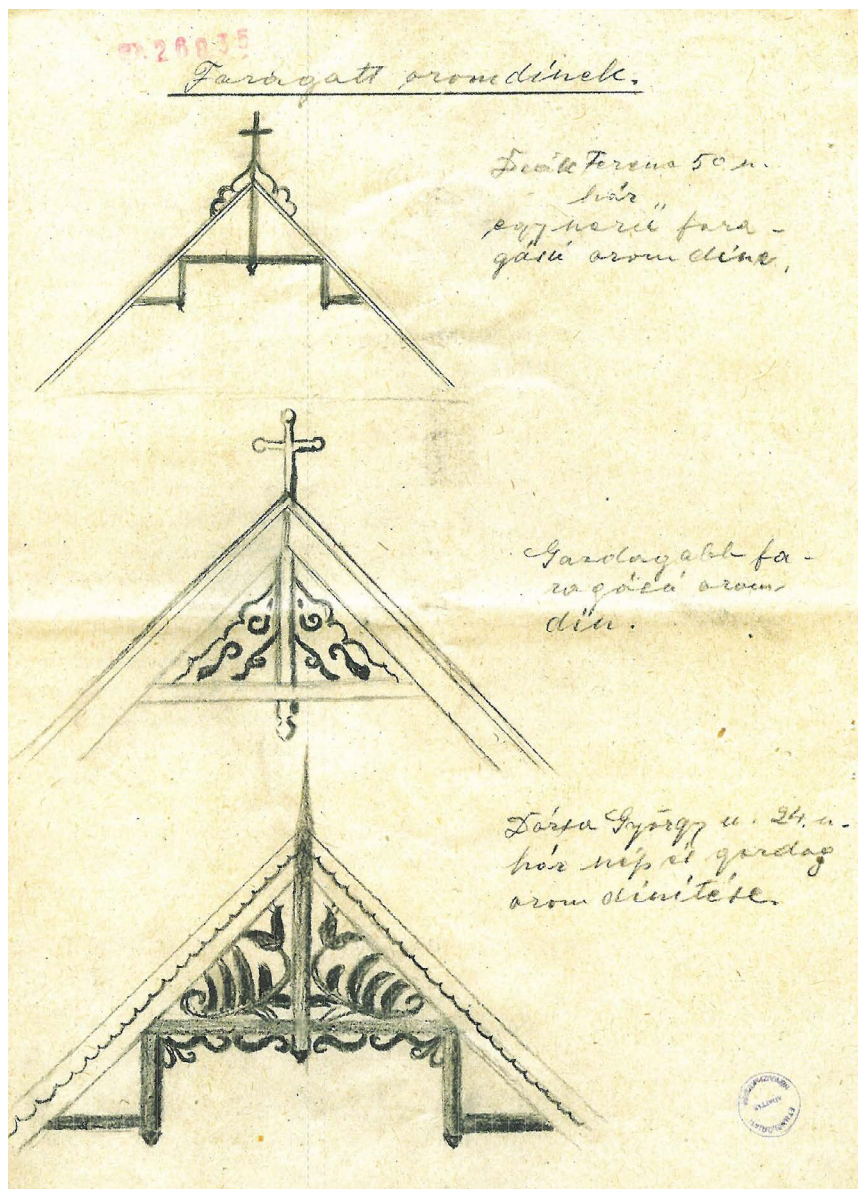
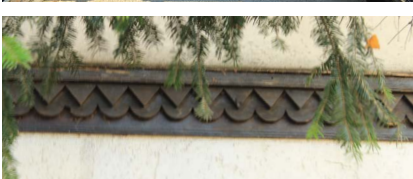
BÁDOGOSSZERKEZETEK TÁPIÓSZECSŐN

Tápiószecsőn jellegzetességet találhatunk még a bádogosszerkezetekben is. Érdekes megfigyelni hogy a település nagy részén jellemző a hengeres formájú üst a csapadékvíz levezetésében, melyet rendszerint domború díszítésekkel vagy rátétekkel díszítenek.

ÁCSZERKEZETEK, FA DÍSZÍTMÉNYEK TÁPIÓSZECSTŐN

Tápiószecstőn egykor nagy hagyománya volt a művesen kialakított fa oromzatoknak. A Néprajzi Múzeum is őríz felmérési rajzokat Tápiószecstő fa oromdíszeiről. Ezen túl sok szép szarufa véget és fa díszeket fedezhetünk fel. Ne sajnáljunk időt fordítani az ilyen apró részletek kitalálására, hiszen az arculatban meglepően jelentős szerepet töltenek be.

KERÍTÉSEK TÁPIÓSZECSŐN

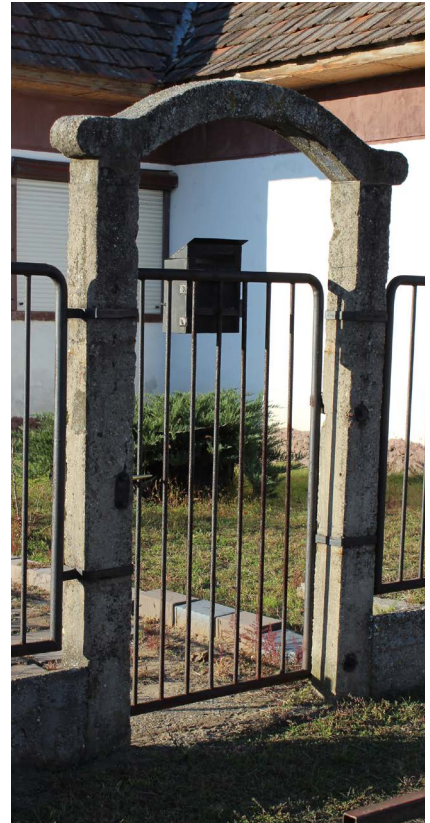
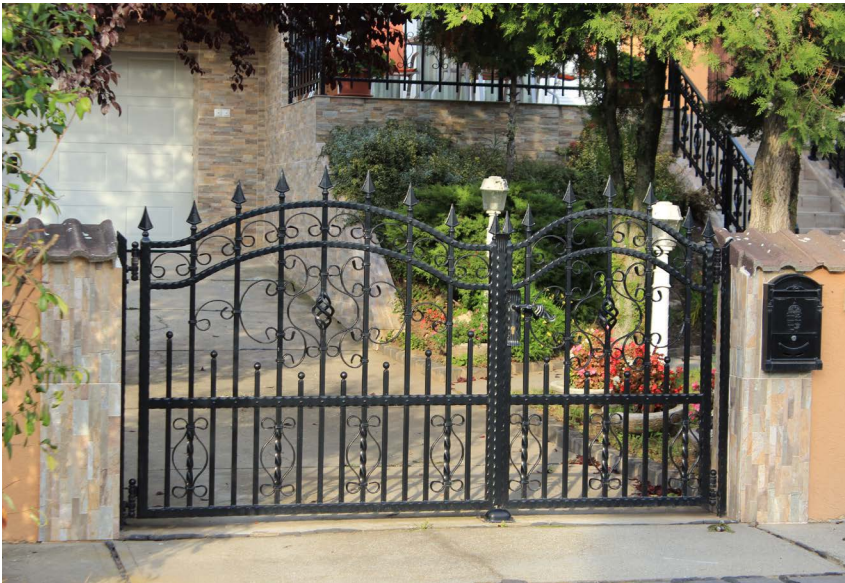
A jó kerítés nem pusztán a jó szomszédság alapja, hanem sokkal több annál. A település arculatának legfontosabb tényezője. Nagyon sok értékes és jó példát jelentő kerítést találunk Tápiószecsőn. Kövessük ezeket a jó példákat.

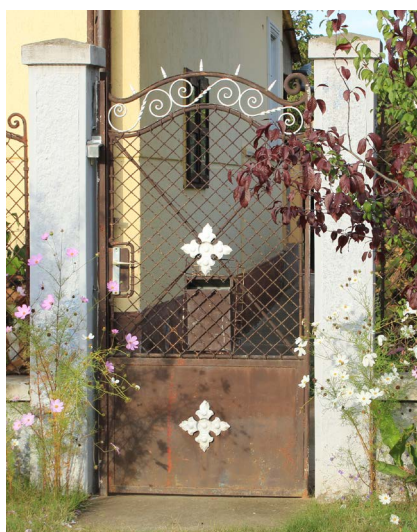
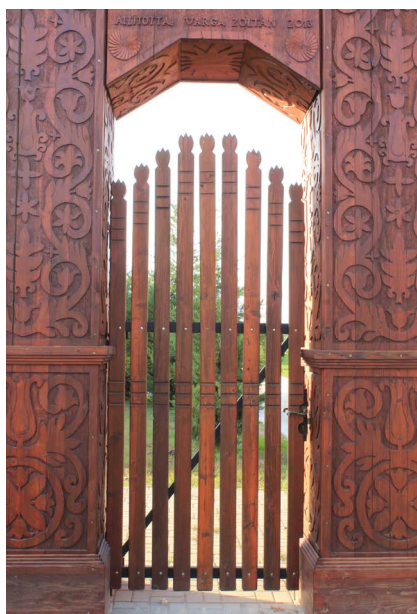

KAPUK TÁPIÓSZECSŐN

A kapu mindmáig az építészet leginkább szakrális tartalmat őrző eleme. Nem mindig hol érkezünk meg, hogyan lépünk be és ez az átlépés mit jelent nekünk. Otthonunk legbeszédesebb megmutatkozása a község felé a kerítésünk kapuja.

UTCÁK, TEREK TÁPIÓSZECSŐN

Tápiószecső utcái általánosságban kellemesen tágasak, lehetőséget adnak, sorfákkal, virágos, alacsony sövényes beültetésekre, melyek kellemessé teszik a környezetet. Fontos, hogy ténylegesen tekintsük sajátunknak a hozzánk tartozó utcaszakaszt és lehetőleg a szomszédainkkal egységben gondozzuk. Ültessünk virágokat, nyírjuk rendszeresen a gyepet, hiszen a szépség csak egyik fele az esztétikumnak, a gondozottság is ugyanolyan fontos. Az itt követendő képeken ezekre látunk jó példát.

JÓ PÉLDÁK, ELŐKÉPEK TÁPIÓSZECSEŐN KÍVÜLRŐL

KÖZÖSSÉGI HASZNÁLATÚ ÉPÜLETEK - ÓVODÁK, ISKOLÁK

Tápiószecső még sok komoly fejlesztés előtt áll, melyek a jövőben az oktatási intézmények épületeit érinti. Az itt látható példák Szada községről valók. A felső két képen látható óvodán látható, hogy az amúgy hatalmas épülettömeget az okosan kialakított tömegformálás, az oromzatos épületrészekkel való felosztás kellemes arculathoz illeszkedő hatást eredményez. Az alsó két képen a 70-es években igénytelen dobozépületként épült iskolát láthatunk, amely egy jól tervezett energetikai felújítás során egészen új arculatot kapott és nem pusztán illeszkedik a település központjához hanem annak díszévé vált.

KÖZÖSSÉGI HASZNÁLATÚ ÉPÜLETEK - EGYÉB FUNKCIÓK

Álljon itt néhány szép példa még környékünk előképéként szolgáló középületeiről. A felső képen a példás helyreállítás eredményeképpen létrejött orvosi rendelőt láthatjuk Szadán. Alatta az aszódi katolikus közösségi házat látjuk, melyen érdemes megfigyelni a természetes anyaghasználat és a kalsszikus épületformák által eredményezett barátságos megjelenést. Lent balra egy banképületet láthatunk Budakalászárról. Jó példája annak, hogy kis léptékben is lehet szép és illeszkedő közösségi használatú épületet építeni. Lent jobbra egy közkonyha épületét láthatjuk. Nem gondolnánk hogy ez az épület Szada főterén áll és funkciója ellenére tökéletesen beleillik az arculatba.

LAKÓHÁZAK

Környékünkön sajnos egyre kevesebb becsülete van a hagyományos hosszúházaknak, pedig ha körbenézünk hazánkban láthatjuk, hogy ősi építészetünk formakincse nagyon gazdag formálásra ad lehetőséget. Az itt látható képek mind új építésű házak. Ne csak a nagymama megörökölt házának kényszerű felújítására gondoljunk, amikor hagyományos építészetről beszélünk. Ezek a házak bátor kortárs módon használják mindazt a formakincset amit hazánk épített öröksége hordoz.

MIÉRT OROMZATOSAT?

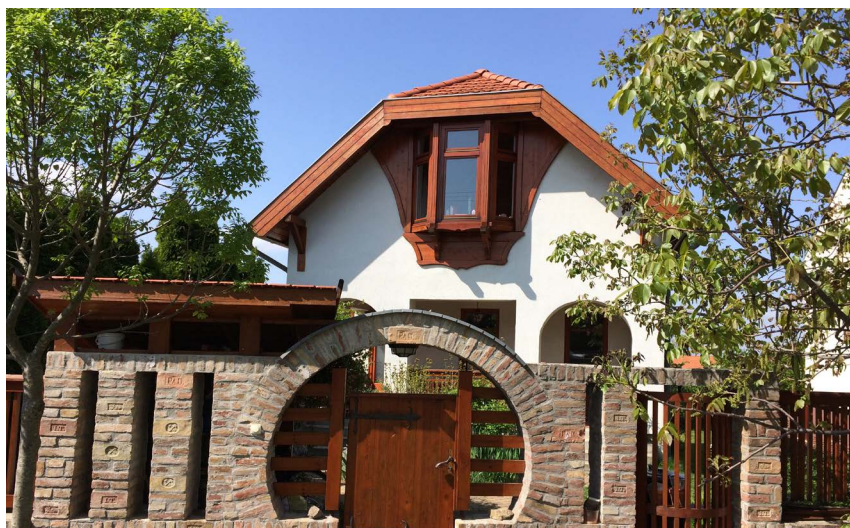
Ez a Saldöfön készített házfelújítás remek példa arra, hogy milyen más egy épület, amely visszaépült egykori oromzata, ahhoz képest, amikor teljes kontyolása van. Láthatjuk hogy helyreállt a ház eredeti aránya, újra arcot kapott a ház. Mielőtt arra gondolnánk, hogy micsoda luxus ilyen építkezésbe fogni érdemes megjegyezni, hogy ez egy homlokzatfelújításnál töredékével emeli meg a beruházási költséget a különbség pedig a ház forgalmi értékén is látszik, nem csak látványában.

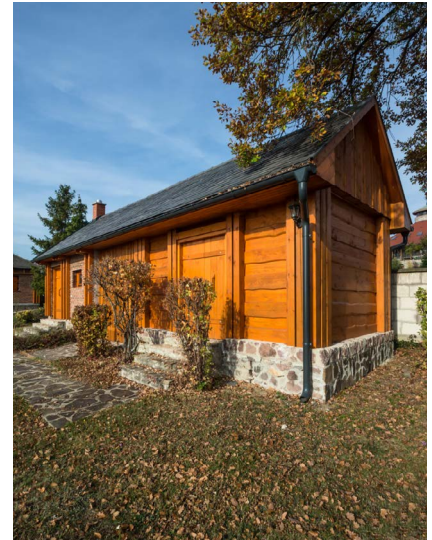

HAGYOMÁNYOSAN KORSZERŰ LAKÓHÁZAK

Ha gondosan választjuk a házunk anyagait, színeit és okosan gondolkozunk a házak tömegformálásáról, akkor korszerű mégis hagyományos házakat kaphatunk, amelyek építési költsége semmivel nem több mint a ma tömegesen épített jellegtelen mediterránnak nevezett lakóházak. Ha nem akarunk olyan házat építeni, amit 20 év múlva korszerűtlennek fognak ítélni, akkor jól gondolkodjunk el hogy a divatot követjük-e vagy értéket alkotunk.

MELLÉKÉPÜLETEK, ÁLLATTARTÁS

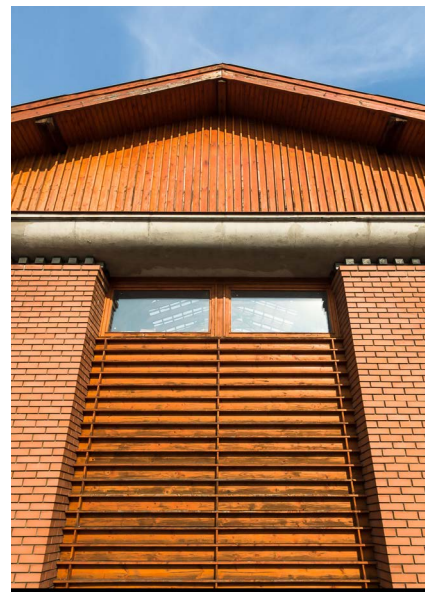
Tápiószecső vidéki hangulatának fontos része a melléképületek arculatformáló ereje. A képeken két Füzéren épült melléképületet láthatunk melyek állattartást és terménytárolást szolgálnak. Az igényesen kialakított melléképület mutatja meg a gazda lelkiismeretét. Bátoran vegyünk példát az itt látható szép anyaghasználatról, a tömegformákról és a jó arányú léptékről, melyet ezek a házak bemutatnak.

IPARI ÉPÍTÉSZEZET

Tápiószecső folyamatosan alakuló építészeti kultúráját még nem érte utol az ipari építészet. Bízunk abban, hogy a nyíregyházi Kovács Tüzép jó példaként bemutatja, hogy a tápiószecsőn jövőben kialakuló ipari építészet előtt szép lehetőségek állnak. Figyeljük meg az alkalmazott természetes anyagokat és a színek harmonikus összességét. Sokkal vonzóbb képet ad, mint a reklámok villódzó színeivel festett épületek, amelyek inkább nyomasztó hatásúak.

HIRDETÉSEK, FELIRATOK, REKLÁMTÁBLÁK, CÉGÉREK

Feliratok készítésére három általános mód terjedt el a településen. Az első a homlokzat felületén kialakított vékony metszésű betűkből összeálló felirat, a második a kellő nagyságú felületen elhelyezett tervezett rajzolatú tábla vagy logó kihelyezése, a harmadik az a homlokzatra sötét színnel felfestett vastag betűs felirat. Mindhárom feliratképzési mód jól illeszkedik a településképebe, de a félreértések elkerülése végett, a feliratok felfestése vagy kihelyezése előtt terveikkel és szándékaikkal forduljanak az önkormányzathoz, hogy elkerüljük a félreértéseket és az arculattól elütő és ezért bírsággal súlytható feliratokat. A cégérek használata régi szép hagyománya kultúránknak, a továbbiakban is ajánlott üzleteink ilyen típusú figyelemfelkeltése.

Tápiószecső belterületén a hirdetéseket az Önkormányzatnál történt bejelentést követően lehet kihelyezni. A reklámok mérete maximum 2 m2 lehet, csak álló formátumú 1:1,618 és 1:8 arány közötti formában. A reklámoknak fekete, vagy azt megközelítő sötét alapon világos betűkkel kell megjelennie. Nem szabad fényűjságokat, és hirdető képernyőket az épületek külső részén, vagy az épületen belül de az utcáról látható módon elhelyezni.

Balra eredeti utcanévtáblákat láthatunk. Ezeket megőrzése fenntartása, sőt hasonló minőségű új utcatáblák gyártása nagyon sokban hozzájárulna a település egységes arculatához.

jobbra lent: A művelődési ház vékony metszésű betűi az egyszínű homlokzati mező előtt. Hrsz.1:4

balra lent sorban: Arculatba illeszkedő vékony metszésű betűkkel kirakott feliratok. Hrsz.: 2053; 45-2; 6

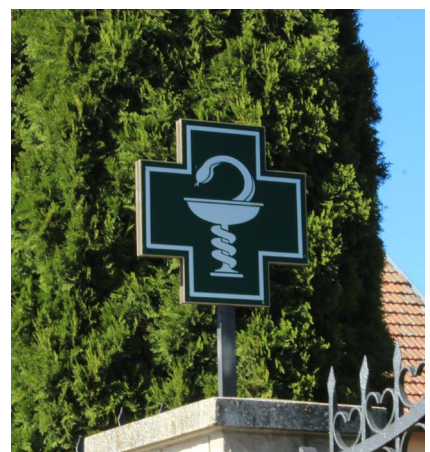

Balra fent egy hagyományos házfalra festett vastag metszésű betűkből álló felirat látható a 1557-es helyrajzi számú házon. Jobbra fent hasonló vastag metszésű betűk a falra festve az 1259 helyrajzi számú ház homlokzatán.

Középen az 1575 helyrajzi számon álló üzletház logója arányos méretű falmezőre került fel. Kellemes összhatást ad.

A Patika cégére, a 17-3 helyrajzi számú ház kerítésén és konzolos cégérek a 49-es helyrajzi számú üzletház oldalán.

IMPRESSZUM

TÁPIÓSZECSCŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Tápiószecscő honlapcíme:

www.tapioszecso.hu

Tápiószecscő postai címe:

2251 Tápiószecscő, Deák Ferenc utca 18.

Telefon:

06-29/448-122 06-29/447-286 06-29/646-120 06-29/646-121

E-mail:

titkarsag@tapioszecso.hu

Polgármester: Bata József

polgarmester e-mail címe:

polgarmester@tapioszecso.hu

Jegyző: dr. Baráth Krisztina

jegyzo e-mail címe

jegyzo@tapioszecso.hu

Főépítész: Alvári Csaba

főépítész emailcíme

foepitesz@tapioszecso.hu

SZERKESZTETTE: Bálint Tamás

SZÖVEG: Bálint Tamás

FOTÓ: Bálint Tamás, Önkormányzati képtárház, Varga József Zoltán, Tóth Géza

RAJZOK: Bálint Tamás, Farkas Sebestyén

GRAFIKAI TERVEZÉS: Bálint Tamás

Források:

Anka László-Kuczsa Péter: Tápiószecscő Anno

Budakalász minta településképi arculati kézikönyve

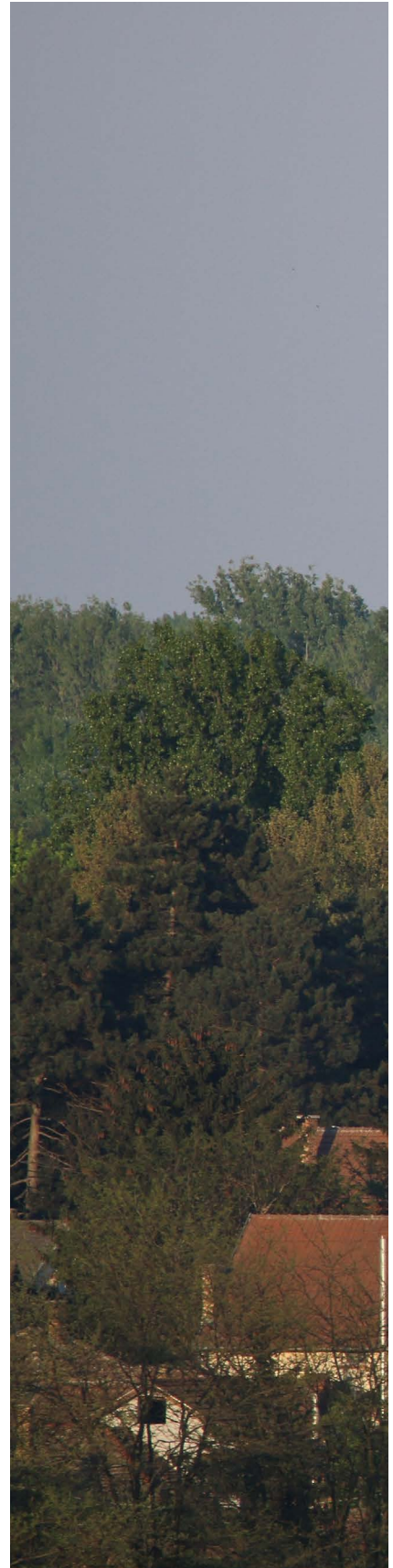
Magyar Néprajzi Múzeum

www.panoramio.hu; www.mapire.hu; www.tothgeza.hu

A Településképi Rendeletet készítették:

dr. Baráth Krisztina, Alvári Csaba, Bálint Tamás

Tápiószecscő, 2017. 12. 28.

Varga József Zoltán fotója